

RAPORT O STANIE GMINY WIERZCHOWO ZA ROK 2022

Wstęp

Obowiązek opracowania i przedłożenia Raportu o stanie Gminy Wierzchowo za rok 2022 wynika z art. 28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.). Zgodnie z wyżej wymienionym przepisem raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii oraz uchwał rady gminy. Niniejszy Raport o stanie Gminy Wierzchowo obejmuje działania podejmowane przez organ wykonawczy gminy w 2022 roku. Rok 2022 był rokiem udanym pod względem pozyskanych środków zewnętrznych. Dzięki nim gmina zrealizowała bądź rozpoczęła realizację ważnych z punktu widzenia naszych mieszkańców inwestycji. O szczegółach przeczytacie Państwo w treści niniejszego raportu do czego serdecznie Państwa zachęcam.

Wójt

Jan Szewczyk

Spis treści

I. Informacje ogólne.....	5
II. Demografia	6
III. Informacje finansowe.....	7
III.1. System podatkowy w gminie	13
III.2. Informacja o wykonanych planach finansowych placówek oświatowych	16
IV. Informacja o stanie mienia komunalnego.....	25
V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii	27
V.1. Strategia Rozwoju Gminy Wierzchowo.....	27
V.2. Lokalny Program Rewitalizacji.....	37
V.3. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.....	40
V.4. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych.....	41
V.5. Program Ochrony Środowiska.....	42
V.6. Strategia rozwiązywania problemów społecznych.....	62
V.7. Gminny program wspierania rodziny.....	66
V.8. Polityka społeczna.....	70
V.9. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii.....	75
V.10. Roczny Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.	86
V.11. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wierzchowo, Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego.....	88
VI. Realizacja uchwał Rady Gminy Wierzchowo	90
VII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	96
VII.1. Stowarzyszenia gmin i powiatów	96
VII.2. Związki Komunalne	99
VII.3. Współpraca zagraniczna	100
VIII. Część analityczna.....	101
VIII.1. Oświata.....	101

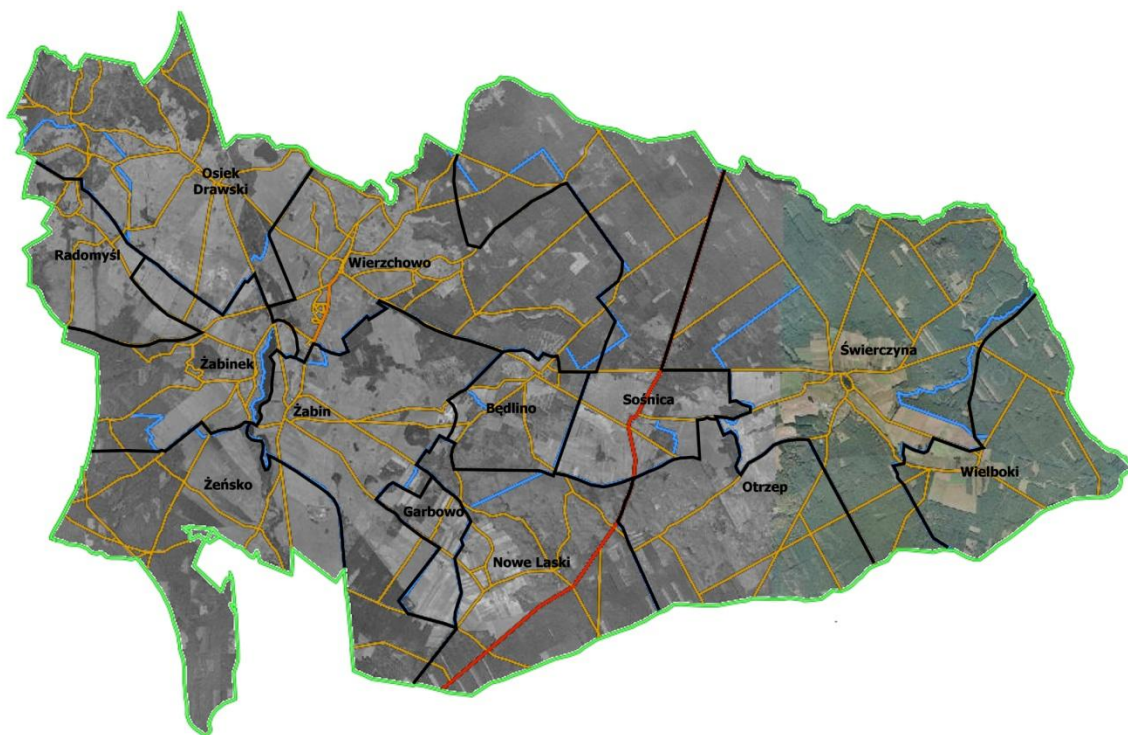
VIII.2. Kultura..... 106

I. Informacje ogólne

Gmina Wierzchowo położona jest w południowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie drawskim. Powierzchnia gminy wynosi 229,15 km², stanowiąc 13% ogólnej powierzchni powiatu. Ponad 60% powierzchni gminy zajmują lasy, a użytki rolne to ok. 32%. Gmina sąsiaduje z następującymi gminami: od północy z gminą Czaplinek, od północnego zachodu z gminą Złocieniec, od południa: z gminami Mirosławiec, Wałcz i Kalisz Pomorski.

Przez gminę prowadzi droga wojewódzka nr 177 łącząca Sośnicę z Czaplinkiem (15 km) i Mirosławcem (13 km). Odległość z Wierzchowa do tej drogi wynosi 7 km, a do stolicy powiatu, Drawska Pomorskiego 25 km jadąc przez Złocieniec (12 km).

Gmina Wierzchowo jest gminą wiejską o charakterze rolniczym z dużą rolą przemysłu leśno-drzewnego, zamieszkiwaną przez 4187 mieszkańców. Siedzibą Gminy jest Wierzchowo, a w jej skład wchodzi 13 sołectw: Będolino, Garbowo, Nowe Laski, Osiek Drawski, Otrzep, Radomyśl, Sośnica, Świerczyna, Wielboki, Wierzchowo, Żabin, Żabinek, Żeńsko oraz 19 miejscowości (Będolino, Bonin, Danowice, Dębnowice, Garbowo, Knowie, Króle, Nowe Laski, Osiek Drawski, Otrzep, Radomyśl, Sośnica, Świerczyna, Wielboki, Wierzchowo, Wierzchówko, Żabin, Żabinek, Żeńsko).

Mapa Gminy Wierzchowo, z podziałem na sołectwa.

II. Demografia

Gminę Wierzchowo, według danych na dzień 31 grudnia 2022, zamieszkuje 4187 osoby. Liczba ludności gminy w stosunku do roku 2021 zmniejszyła się o 24 osoby. W poniższych tabelach oraz wykresach przedstawiona została struktura demograficzna Gminy Wierzchowo.

Liczba mieszkańców Gminy Wierzchowo z podziałem na sołectwa oraz miejscowości:	
Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców (stan na 31 grudnia 2022 r.)
Będlino	209
Garbowo	31
Nowe Laski	104
Osiek Drawski	331
Bonin	14
Otrzep	63
Radomyśl	83
Sośnica	189
Knowie	0
Króle	6
Świerczyna	676
Danowice	2
Dębiewice	17
Wielboki	62
Wierzchowo	1440
Wierzchówko	58
Żabin	514
Żabinek	280
Żeńsko	108
RAZEM	4187

Struktura zameldowania w Gminie Wierzchowo		
Rok (stan na 31. 12)	Liczba osób zameldowanych na pobyt stały	Liczba osób zameldowanych na pobyt czasowy
2021	4169	42
2022	4147	40

Liczba urodzeń oraz zgonów		
Rok	Liczba urodzeń	Liczba zgonów
2021	31	58
2022	27	46

Statystyka ludności wg płci na koniec 2022 r.			
Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-2	44	55	99
3	20	21	41
4-5	44	45	89
6	19	23	42
7	24	19	43
8-12	109	114	223
13-15	75	68	143
16-17	48	35	83
18	34	21	55
19-65	1347	1103	2450
>65	330	589	919
Ogółem	2094	2093	4187

Od roku 2018 liczba ludności w Gminie Wierzchowo zmniejszyła się o 189 osób. Średniorocznie liczba mieszkańców maleje o 38 osób, co jest zjawiskiem niepokojącym, tym bardziej, że tendencja zmniejszania się liczby ludności w gminie Wierzchowo jest dwukrotnie wyższa w odniesieniu do danych dla całego kraju.

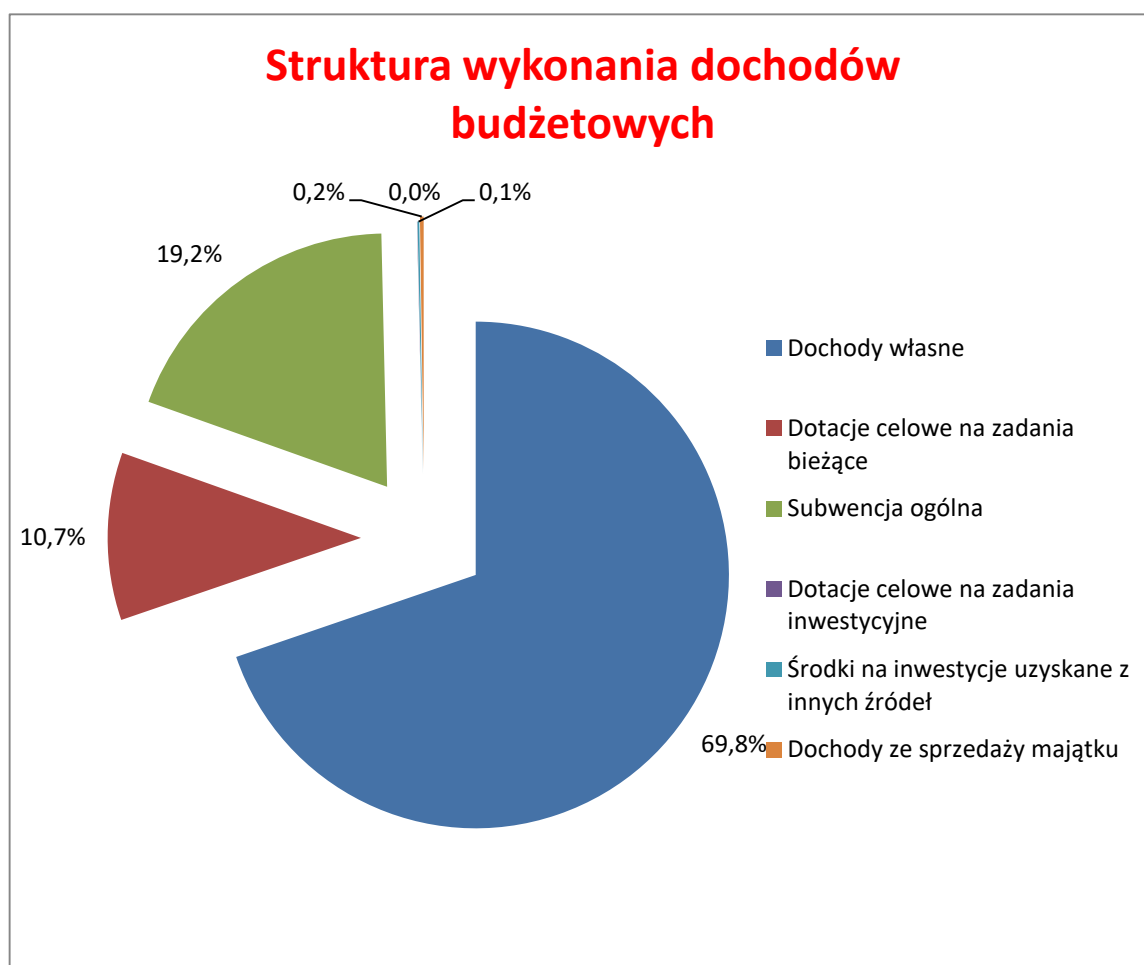
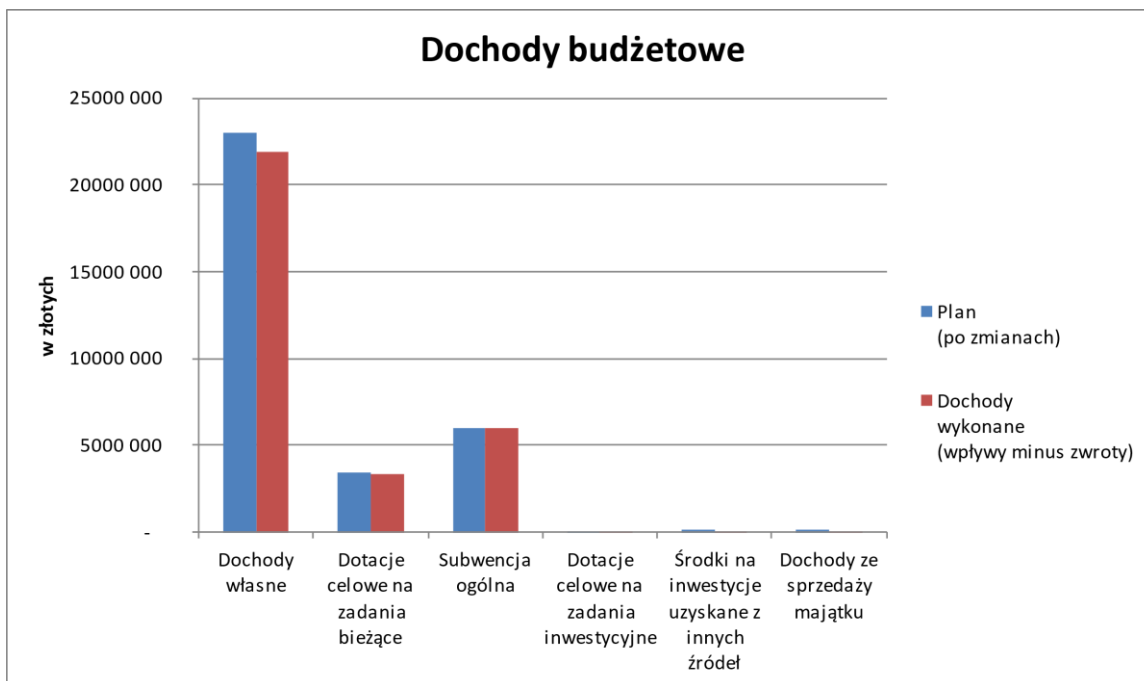
III. Informacje finansowe

Polityka finansowa Gminy Wierzchowo realizowana jest w oparciu o uchwałę budżetową corocznie uchwalaną przez Radę Gminy Wierzchowo, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków.

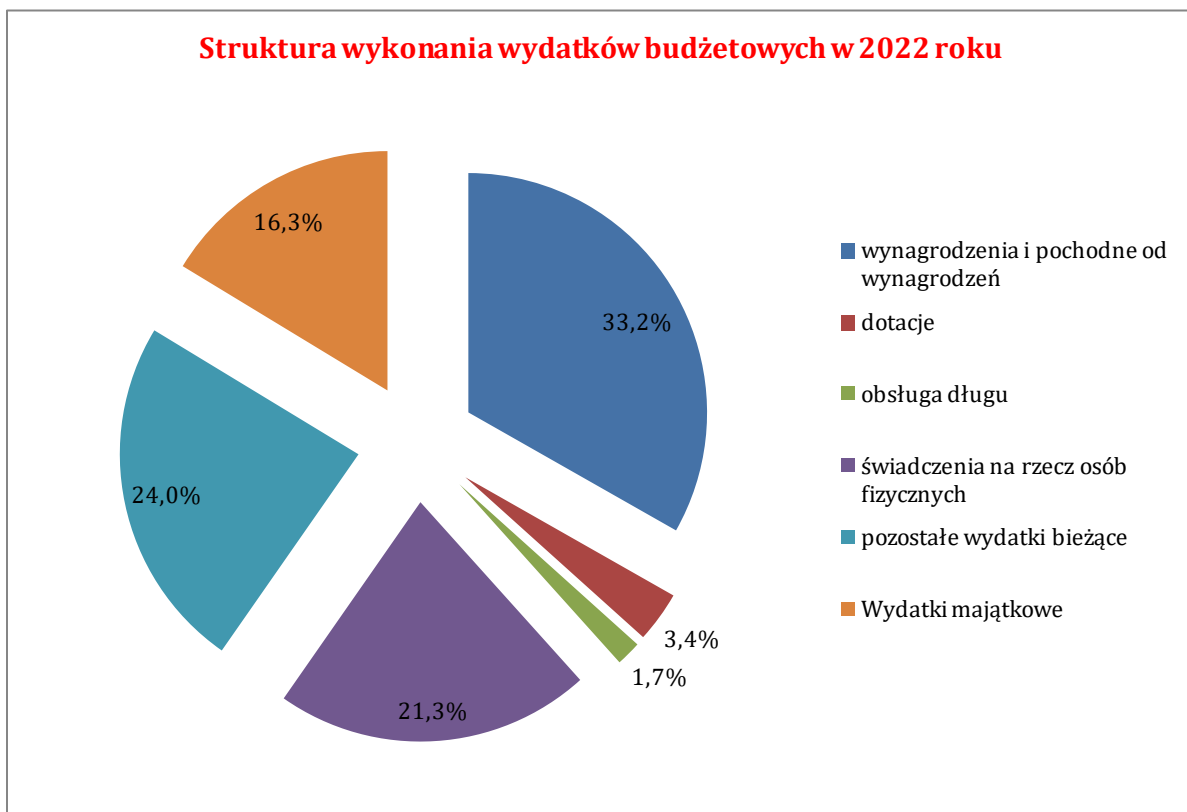
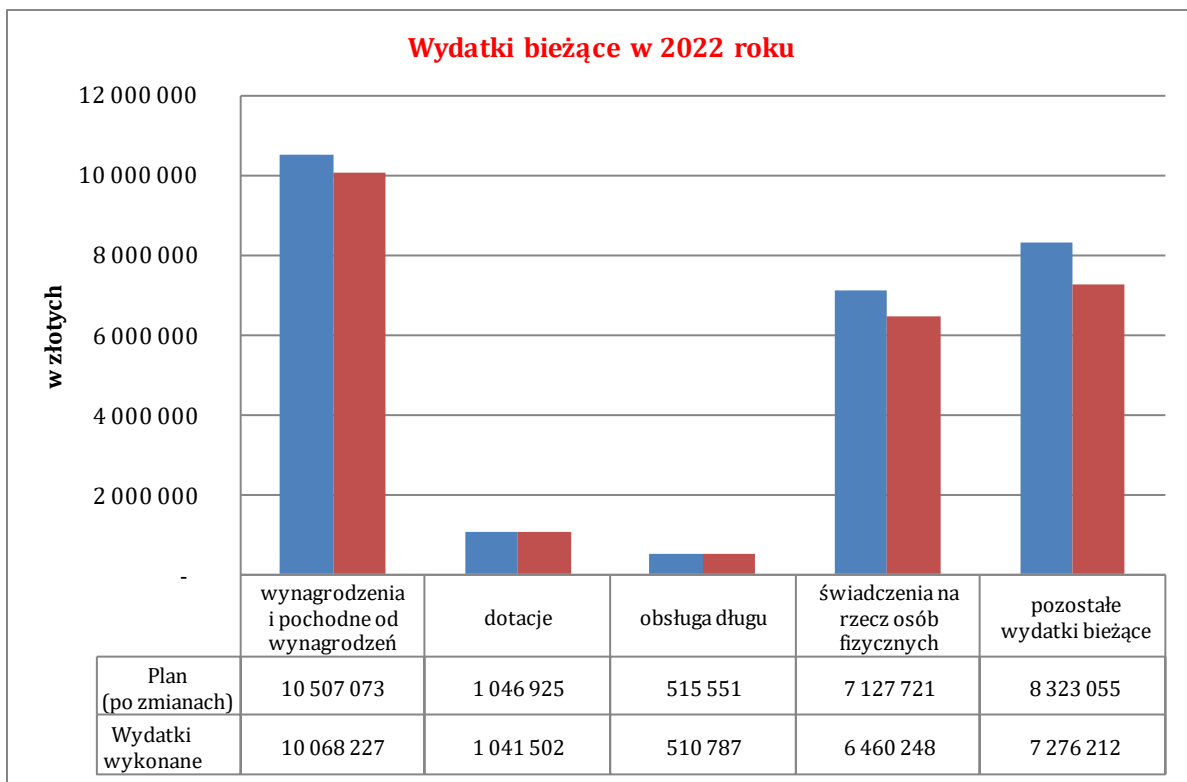
Podstawą gospodarki finansowej Gminy Wierzchowo w 2022 roku był budżet ustalony Uchwałą Nr XXXVIII/227/2021 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Wierzchowo na rok 2022.

Zrealizowany budżet Gminy Wierzchowo za 2022 rok charakteryzuje się dużą stabilnością dochodów i wydatków. Główne wpływy do budżetu pochodzą z wpłat z tytułu podatków i opłat lokalnych oraz udziałów we wpływach z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych, z subwencji ogólnych, z dotacji z budżetu państwa na zadania zlecone i na zadania własne oraz z dotacji na programy finansowane z udziałem środków unijnych.

Plan dochodów po zmianach ogółem w 2022 roku wynosił 32.728.800,26 zł, a **wykonanie** 31.437.696,23 zł, co stanowiło 96,1 % wykonania w stosunku do planu.

Plan wydatków po zmianach ogółem w 2022 roku wynosił 34.346.420,69 zł, a **wykonanie** 30.297.104,07 zł, co stanowi 88,2 % wykonania w stosunku do planu.

Plan budżetu po zmianach zakładał **wynik finansowy** – deficyt – w kwocie 1.617.620,43 zł, zamknął się nadwyżką w kwocie 1.140.592,16 zł.

W 2022 roku Gmina Wierzchowo ponosiła wydatki na realizację zadań, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym. Największą część wykonanych wydatków budżetowych stanowi realizacja zadań z zakresu oświaty i wychowania, gospodarki komunalnej oraz ochrony środowiska, administracji publicznej i pomocy społecznej.

W 2022 roku **przychody** budżetu Gminy Wierzchowo wyniosły 3.583.904,11 zł, co stanowiło 172,5% wykonania w stosunku do planu, w tym: z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie ogółem 1.564.432,90 zł, przychody z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 203,83 zł pochodziły z rozliczenia grantu na realizację projektu pn. POMORZE ZACHODNIE – WSPARCIE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 2.019.267,38 zł.

Nadwyżkę operacyjną Gminy Wierzchowo w latach 2020-2022 przedstawia Tabela Nr 1.

Tabela Nr 1. Nadwyżka operacyjna Gminy Wierzchowo

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2020 (4 kwartał)	2021 (4 kwartał)	2022 (4 kwartał)	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	w zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
INFORMACJE OGÓLNE						
I. DOCHODY OGÓŁEM	24 876 046	27 728 720	31 437 696	111,5	113,4	126,4
II. WYDATKI OGÓŁEM	26 588 739	28 379 920	30 297 104	106,7	106,8	113,9
III. WYNIK	- 1 712 693	- 651 200	1 140 592	38,0	-175,2	-66,6
IV. ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	6 247 991	9 040 529	8 580 110	144,7	94,9	137,3
V. ZOBOWIĄZANIA WYMAGALNE	-	-	-	-	-	-
VI. ZOBOWIĄZANIA WOBEC GRUPY Z ZUS	-	-	-	-	-	-
VII. ZOBOWIĄZANIA WYMAGALNE WOBEC GRUPY Z ZUS	-	-	-	-	-	-
A. Część bieżąca						
I. Dochody bieżące	23 691 454	26 645 313	31 323 525	112,5	117,6	132,2
1. PIT	2 367 214	2 611 677	5 122 625	110,3	196,1	216,4
2. CIT	541 555	374 436	548 275	69,1	146,4	101,2
3. Podatek od nieruchomości	2 810 075	3 233 510	3 999 794	115,1	123,7	142,3
4. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące	2 838 189	2 603 177	3 285 319	91,7	126,2	115,8
5. Subwencja ogólna	5 401 860	6 275 649	6 034 223	116,2	96,2	111,7
6. Pozostałe dochody bieżące	9 732 561	11 546 864	12 333 289	118,6	106,8	126,7
II. Wydatki bieżące	20 999 039	22 831 662	25 356 978	108,7	111,1	120,8
1. Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	9 169 632	10 287 582	7 711 265	112,2	75,0	84,1
2. Zakup materiałów i usług	2 871 540	3 372 075	4 188 715	117,4	124,2	145,9
3. Świadczenia społeczne	5 795 980	5 735 819	5 550 441	99,0	96,8	95,8
4. Wydatki na obsługę długu	112 842	113 512	509 961	100,6	449,3	451,9
5. Pozostałe wydatki bieżące	3 049 045	3 322 675	7 396 596	109,0	222,6	242,6
III. Wynik bieżący (I-II)	2 692 415	3 813 651	5 966 547	141,6	156,5	221,6
B. Część majątkowa						
I. Dochody majątkowe	1 184 592	1 083 407	114 171	91,5	10,5	9,6
1. Dotacje celowe na zadania inwestycyjne z tego:	-	-	5 420	-	-	-
a) na zadania z zakresu adm. rządowej	-	-	-	-	-	-
b) na zadania własne	-	-	5 420	-	-	-
c) na zadania realizowane na podstawie porozumień z org. adm. rządowej	-	-	-	-	-	-
d) na zadania realizowane na podstawie porozumień międzyjst	-	-	-	-	-	-
e) otrzymane z funduszy celowych	-	-	-	-	-	-
f) pozostałe	-	-	-	-	-	-
2. Środki na inwestycje uzyskane z innych źródeł, w tym:	1 141 804	1 007 622	34 865	88,2	3,5	3,1
a) Środki pochodzące z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	-	-	-	-	-	-
3. Dochody ze sprzedaży majątku i zrównane z nimi	42 788	75 785	73 887	177,1	97,5	172,7
II. Wydatki majątkowe	5 589 700	5 548 257	4 940 126	99,3	89,0	88,4
1. Wydatki inwestycyjne	5 589 700	5 548 257	4 940 126	99,3	89,0	88,4
III. Wynik majątkowy (I-II)	- 4 405 108	- 4 464 851	- 4 825 955	101,4	108,1	109,6
C. Część finansowa						
I. Przychody	3 554 947	4 329 375	2 019 267	121,8	46,6	56,8
1. Emisja obligacji	459 519	1 160 737	2 019 267	252,6	174,0	439,4
2. Zaciągnięte kredyty i pożyczki	3 000 000	3 168 638	-	105,6	0,0	0,0
3. Nadwyżka z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-
4. Sprzedaż papierów w wartościowych	-	-	-	-	-	-
5. Spłata udzielonych pożyczek	95 428	-	-	0,0	-	0,0
6. Prywatyzacja majątku jst	-	-	-	-	-	-
7. Inne źródła	-	-	-	-	-	-
II. Rozchody	593 678	376 100	460 419	63,4	122,4	77,6
1. Wykup obligacji	-	-	-	-	-	-
2. Spłata zaciągniętych kredytów i pożyczek	593 678	376 100	460 419	63,4	122,4	77,6
3. Wykup papierów wartościowych	-	-	-	-	-	-
4. Lokaty w bankach (do IV kw. 2007)	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	x	x	x
5. Udzielone z budżetu pożyczki	-	-	-	-	-	-
6. Inne cele	-	-	-	-	-	-
III. Saldo finansowe (I-II)	-	-	-	-	-	-
D. SALDO OGÓŁEM (A+B+C)	-	-	-	-	-	-

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2020 (4 kwartał)	2021 (4 kwartał)	2022 (4 kwartał)	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	w zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
Dochody ogółem, z tego:	24 876 046	27 728 720	31 437 696	111,5	113,4	126,4
Dochody bieżące	23 691 454	26 645 313	31 323 525	112,5	117,6	132,2
Dochody majątkowe	1 184 592	1 083 407	114 171	91,5	10,5	9,6
Wydatki ogółem, z tego:	26 588 739	28 379 920	30 297 104	106,7	106,8	113,9
Wydatki bieżące	20 999 039	22 831 662	25 356 978	108,7	111,1	120,8
Wydatki majątkowe	5 589 700	5 548 257	4 940 126	99,3	89,0	88,4
WYNIK OGÓŁEM	- 1 712 693	- 651 200	1 140 592	x	x	x
Wynik bieżący (Dochody bieżące – Wydatki bieżące)	2 692 415	3 813 651	5 966 547	x	x	x
Wynik majątkowy (Dochody majątkowe – Wydatki majątkowe)	- 4 405 108	- 4 464 851	- 4 825 955	x	x	x

Zadłużenie Gminy

Na dzień 31.12.2022r. zobowiązania Gminy Wierzchowo przedstawiały się następująco:

- 1) z tytułu zaciągniętych kredytów:
 - a) w Banku Spółdzielczym w Kaliszu Pomorskim (zaciągnięty w 2014 roku) w kwocie 549.968,00 zł,
 - b) w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Szczecinie (zaciągnięty w 2016 roku) w kwocie 654.540,00 zł;
- 2) z tytułu zaciągniętych pożyczek:
 - a) w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie (zaciągnięte w latach 2013, 2015, 2016 i 2021) w ogólnej kwocie 275.601,84 zł;
- 3) z tytułu wyemitowanych obligacji komunalnych :
 - a) w PKO Banku Polskim SA w Warszawie (emisja w latach 2015 i 2020) w ogólnej kwocie 4.100.000,00 zł
 - b) w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie (emisja w 2021 roku) w kwocie 3.000.000,00 zł.

Gmina Wierzchowo w latach 2020-2022 nie korzystała z usług w pozabankowych instytucjach finansowych, tzw. Parabankach. Gmina Wierzchowo w 2022 roku nie korzystała z kredytu w rachunku bieżącym.

W latach 2020-2022 zadłużenie Gminy Wierzchowo przedstawia poniższy wykres.

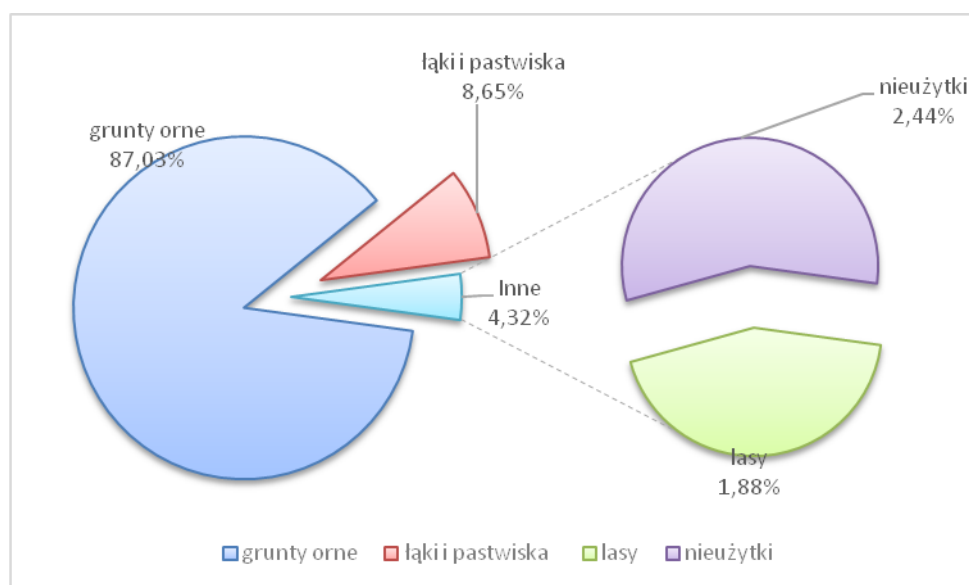

III.1. System podatkowy w gminie

Rolnictwo

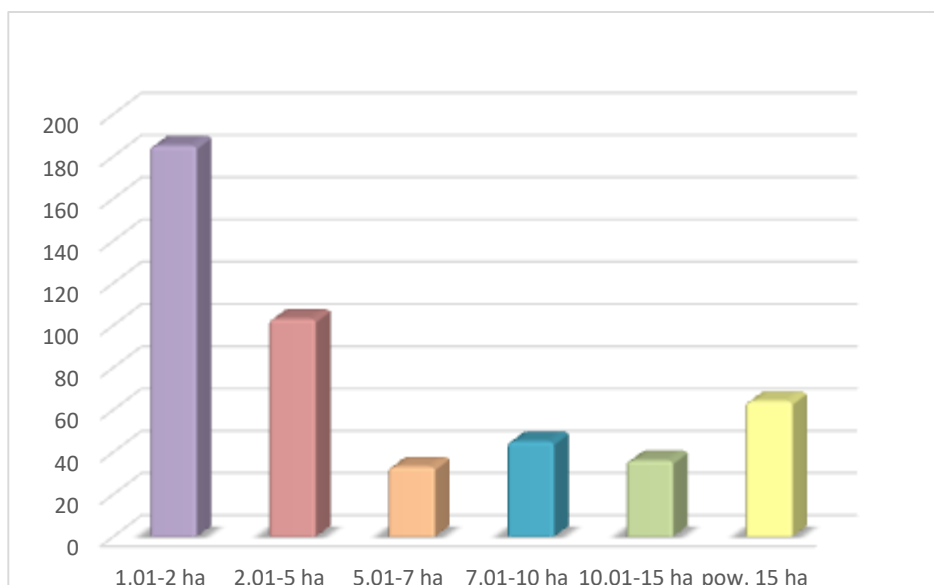
Jedną z form użytkowania terenu Gminy Wierzchowo jest ich rolnicze wykorzystanie. Rolnicy na terenie Gminy Wierzchowo gospodarują na powierzchni 6 999 ha użytków rolnych, w tym grunty orne stanowią powierzchnię 6 367 ha. Około połowy powierzchni gruntów zajmują gleby klasy V i VI. Struktura użytków rolnych została zobrazowana na poniższym wykresie.

Wykres 1. Struktura użytków rolnych gospodarstw domowych w gminie Wierzchowo

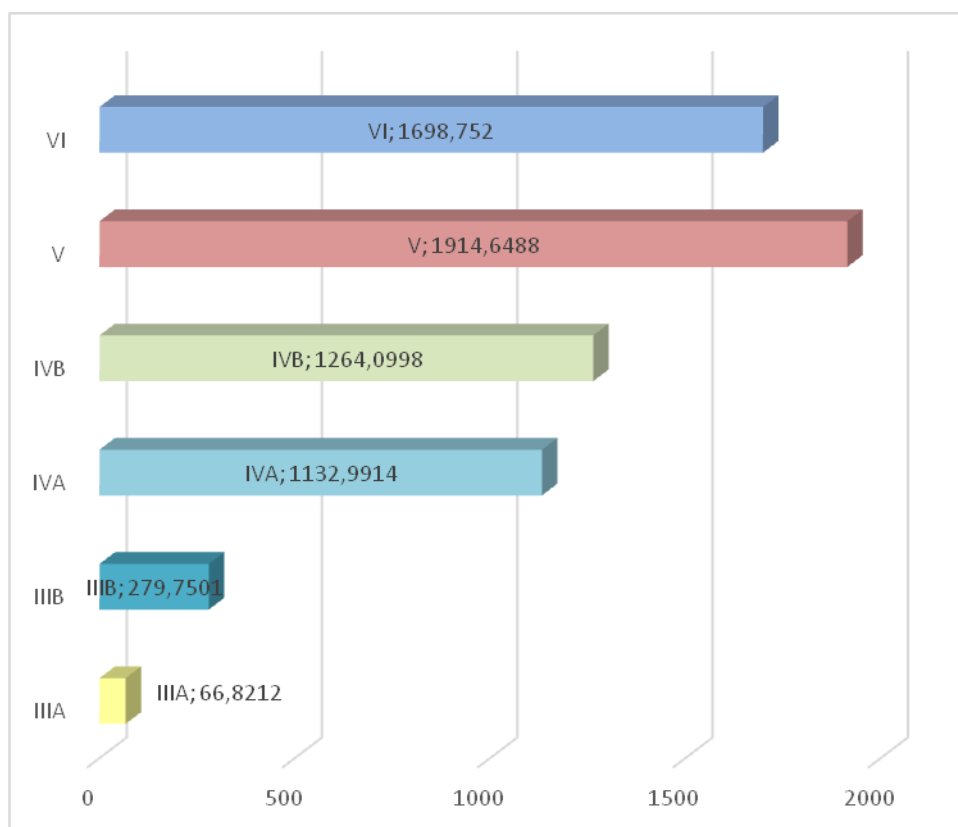
Na terenie Gminy Wierzchowo funkcjonuje 466 gospodarstw rolnych osób fizycznych. Rolnicy prowadzą typową produkcję roślinną (głównie zboża) oraz produkcję zwierzęcą. Występują gospodarstwa specjalistyczne nastawione na produkcję owoców, warzyw oraz kwiatów. Najważniejsze dane na temat wielkości gospodarstw rolnych w Gminie Wierzchowo zostały przedstawione na wykresie.

Wykres 2. Liczba gospodarstw rolnych według powierzchni

Powyższe informacje wskazują na to, że gospodarstwa małe o powierzchni poniżej 5 ha stanowią aż 60% liczby wszystkich gospodarstw na terenie Gminy Wierzchowo. Można przypuszczać, że te małe gospodarstwa w znacznej części nie stanowią głównego źródła utrzymania ich właścicieli.

Wykres 3. Syntetyczne zestawienie jakości gleb

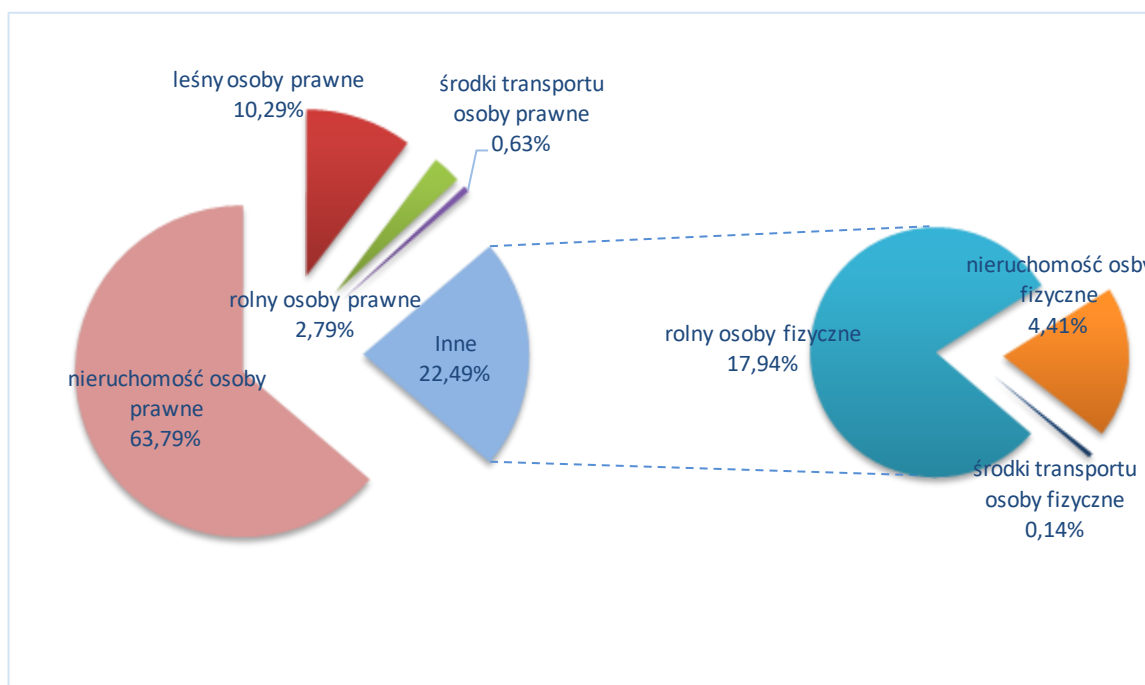
Stawki podatkowe

W roku 2022 nastąpiły zmiany w stawkach podatków lokalnych, uchwalone przez Radę Gminy Wierzchowo. W 2022 roku obowiązywały stawki ogłoszone przez Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej.

Wyszczególnienie	Stawka obowiązująca w Gminie Wierzchowo
Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	1,03 zł
Grunty pod wodami powierzchniowymi	5,17 zł
Grunty pozostałe	0,54 zł
Grunty niezabudowane objęte obszarem rewitalizacji	3,40 zł
Budynki mieszkalne	0,89 zł
Budynki związane z działalnością gospodarczą	25,74 zł
Budynki zajęte do obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	12,04 zł
Budynki związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych	5,25 zł
Budynki pozostałe	8,68 zł
budowle	2 %

Stawka podatku rolnego oraz leśnego obowiązuje w wysokości ustalonej na podstawie Komunikatu Prezesa GUS-u.

Wykres 4. Wpływy z poszczególnych podatków

Pomoc publiczna dla rolników

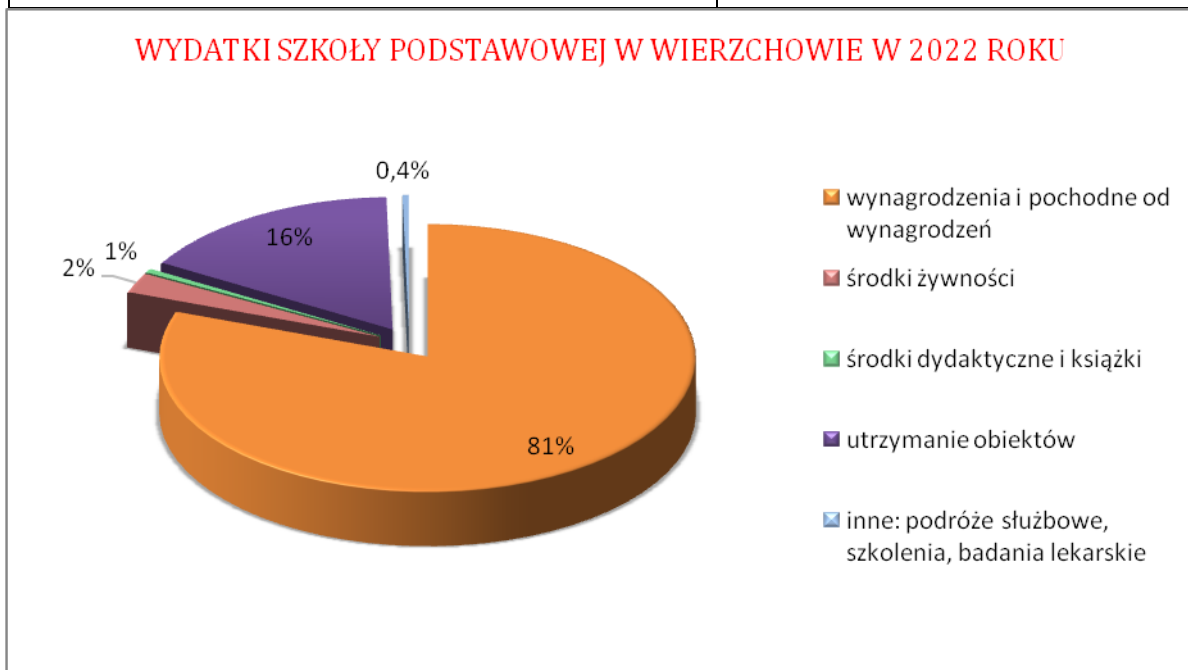
Pomoc publiczna w rolnictwie z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej dla producentów rolnych posiadających gospodarstwa rolne na terenie Gminy Wierzchowo: rok 2022 łącznie kwota dotacji 524 328,02zł, z tego 514 047,08 zł przeznaczone na wypłaty dla rolników oraz 10 280,94 zł na pokrycie kosztów związanych z obsługą. Łącznie w 2022 r. rolnicy złożyli 181 wniosków.

III.2. Informacja o wykonanych planach finansowych placówek oświatowych

Wykonanie planu finansowego Szkoły Podstawowej w Wierzchowie z podziałem na wydatki wg paragrafów i zakres działalności szkoły oraz źródła ich pokrycia.

Według podziału na grupy paragrafów

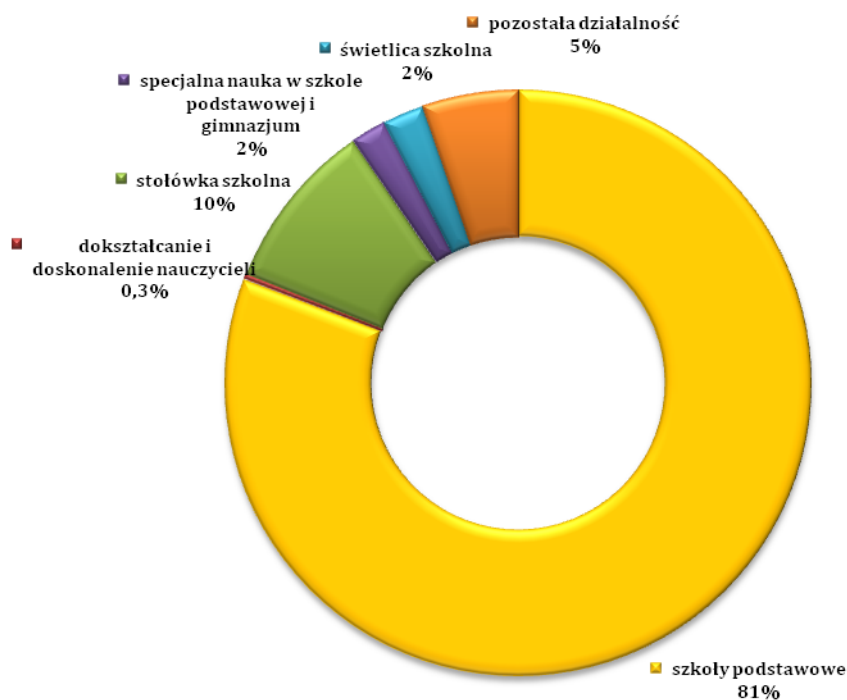
Wykonanie wydatków ogółem	3 782 223,34 zł
w tym na:	
wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	3 065 381,68 zł
środki żywności	64 499,52 zł
środki dydaktyczne i książki	18 719,56 zł
utrzymanie obiektów	619 285,00 zł
inne: podróże służbowe, szkolenia, badania lekarskie	14 336,93 zł

Według zakresu działalności

Wykonanie wydatków ogółem	3 782 223,34 zł
w tym na:	
szkoły podstawowe	3 054 237,06
dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	12 222,59
stołówka szkolna	354 587,16
specjalna nauka w szkole podstawowej i gimnazjum	74 945,97
świetlica szkolna	85 900,86
pozostała działalność (hala widowiskowo-sportowa, zapewnienie uczniom bezpłatnego dostępu do podręczników, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, ZFŚS emeryci)	200 329,70

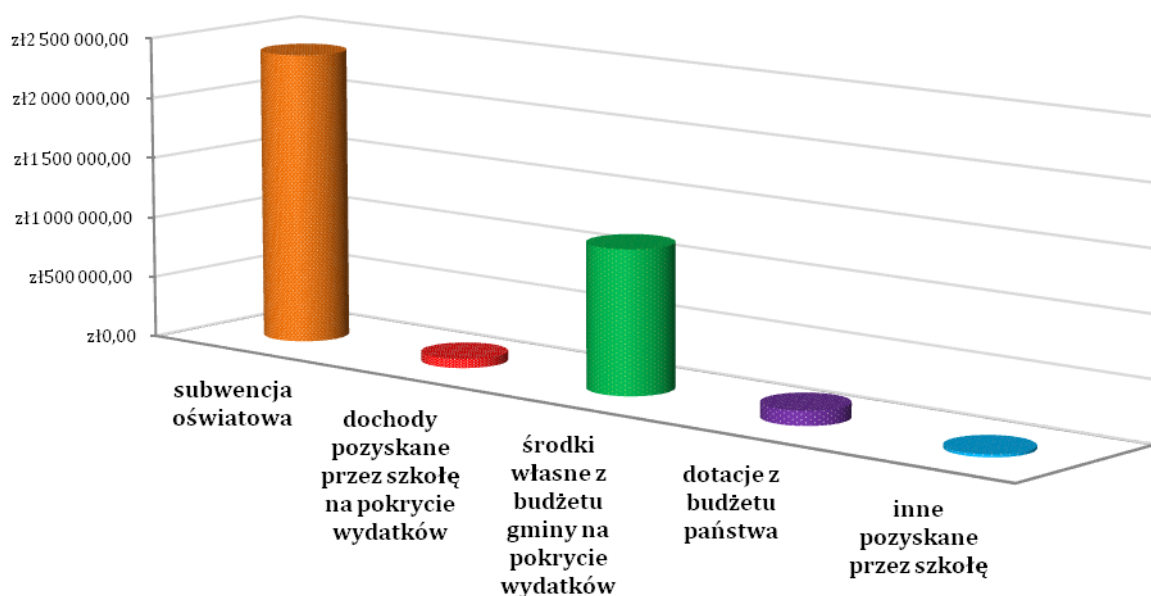
**WYDATKI SZKOŁY PODSTAWOWEJ W WIERZCHOWIE W 2022 ROKU
WG ZAKRESU DZIAŁALNOŚCI**

Źródła pokrycia wydatków

Wykonanie ogółem:	3 782 223,34 zł
subwencja oświatowa	2 390 123,60 zł
dochody pozyskane przez szkołę na pokrycie wydatków	74 520,87 zł
środki własne z budżetu gminy na pokrycie wydatków	1 175 622,45 zł
dotacje z budżetu państwa	119 329,75 zł
inne pozyskane przez szkołę	22 626,67 zł

ŹRÓDŁA POKRYCIA WYDATKÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ WIERZCHOWO W 2022 ROKU

Wykonanie planu finansowego Zespołu Szkół w Świerczynie z podziałem na wydatki wg paragrafów i zakres działalności szkoły oraz źródła ich pokrycia.

Według podziału na grupy paragrafów

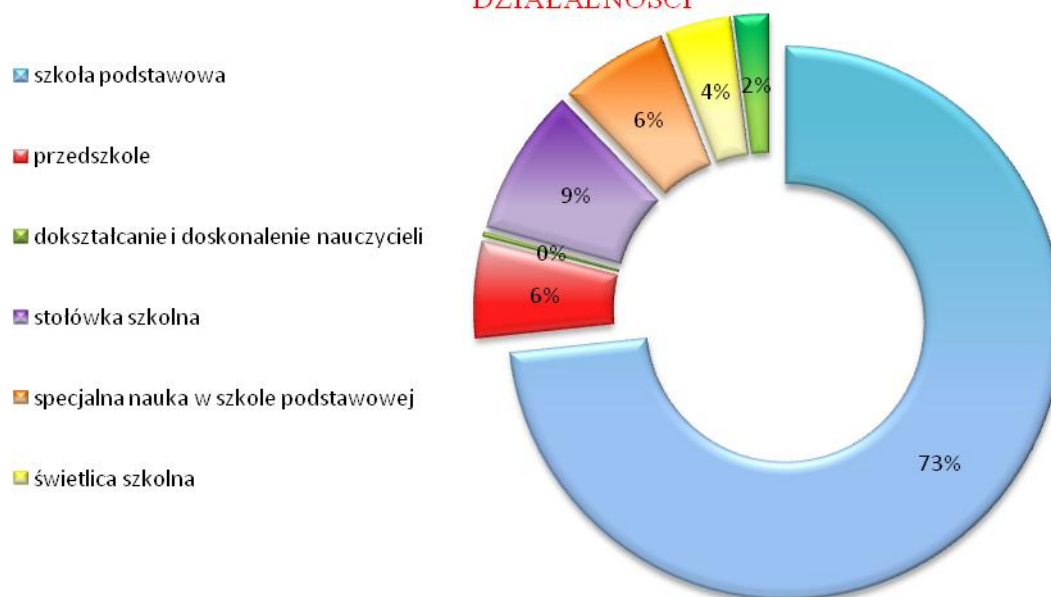
Wykonanie wydatków ogółem	1 966 427,97 zł
w tym na:	
wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	1 532 287,02 zł
środki żywności	42 093,79 zł
środki dydaktyczne i książki	53 889,37 zł
utrzymanie obiektów	331 247,37 zł
inne: podróże służbowe, szkolenia, badania lekarskie	6 910,42 zł

Według zakresu działalności

Wykonanie wydatków ogółem	1 966 427,97 zł
w tym na:	
szkoła podstawowa	1 441 696,47 zł
przedszkole	110 909,43 zł
dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	5 886,18 zł
stołówka szkolna	168 741,24 zł
specjalna nauka w szkole podstawowej	124 179,60 zł
świetlica szkolna	74 628,17 zł
pozostała działalność (zapewnienie uczniom bezpłatnego dostępu do podręczników, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, ZFŚS emeryci)	40 386,88 zł

WYDATKI ZESPOŁU SZKÓŁ W ŚWIERCZYNIE WG. ZAKRESU DZIAŁALNOŚCI

Źródła pokrycia wydatków

Wykonanie ogółem	1 966 427,97 zł
subwencja oświatowa	958 823,40 zł
dochody pozyskane przez szkołę	44 908,78 zł
środki własne z budżetu gminy	906 021,69 zł
dotacje z budżetu państwa	32 356,71 zł
inne pozyskane przez szkołę	24 317,39 zł

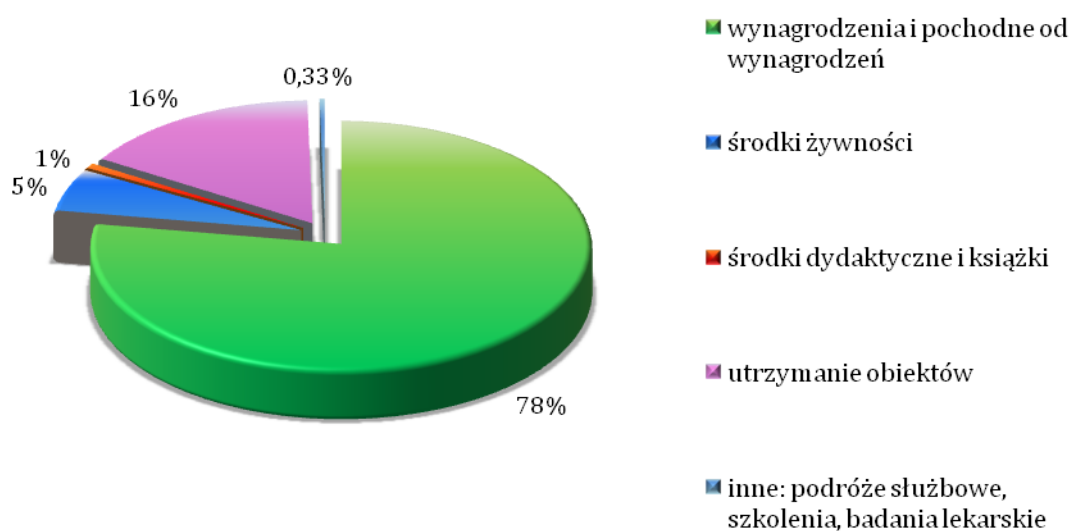

Wykonanie planu finansowego Przedszkola w Wierzchowie z podziałem na wydatki wg paragrafów i zakres działalności przedszkola oraz źródła ich pokrycia.

Według podziału na grupy paragrafów

Wykonanie wydatków ogółem	1 369 855,77 zł
w tym na:	
wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	1 062 422,85 zł
środki żywności	75 646,54 zł
środki dydaktyczne i książki	9 232,85 zł
utrzymanie obiektów	217 973,10 zł
inne: podróże służbowe, szkolenia, badania lekarskie	4 580,43 zł

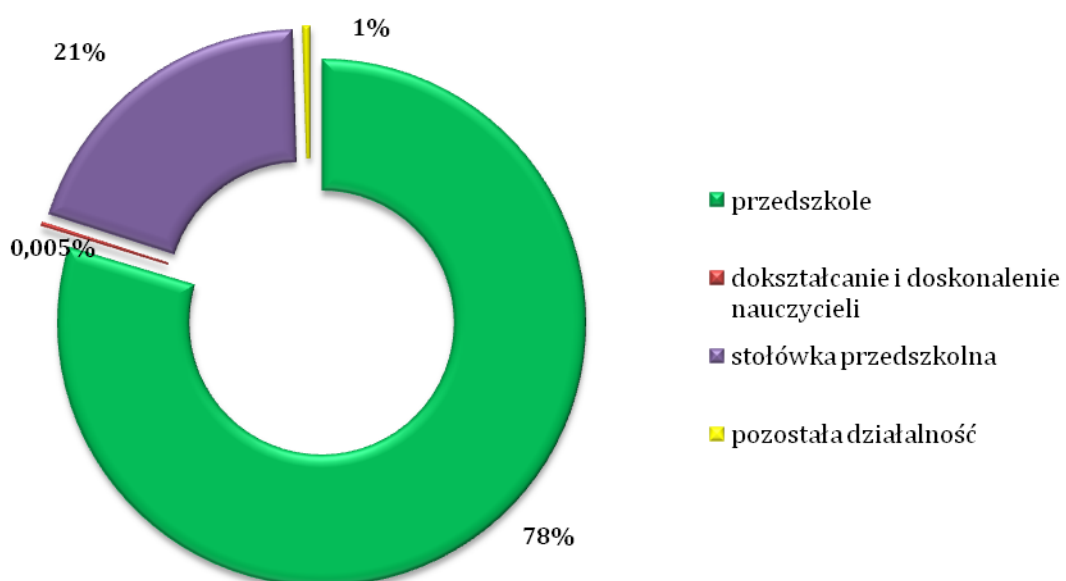
WYDATKI PRZEDSZKOLA W WIERZCHOWIE W 2022 ROKU

Według zakresu działalności

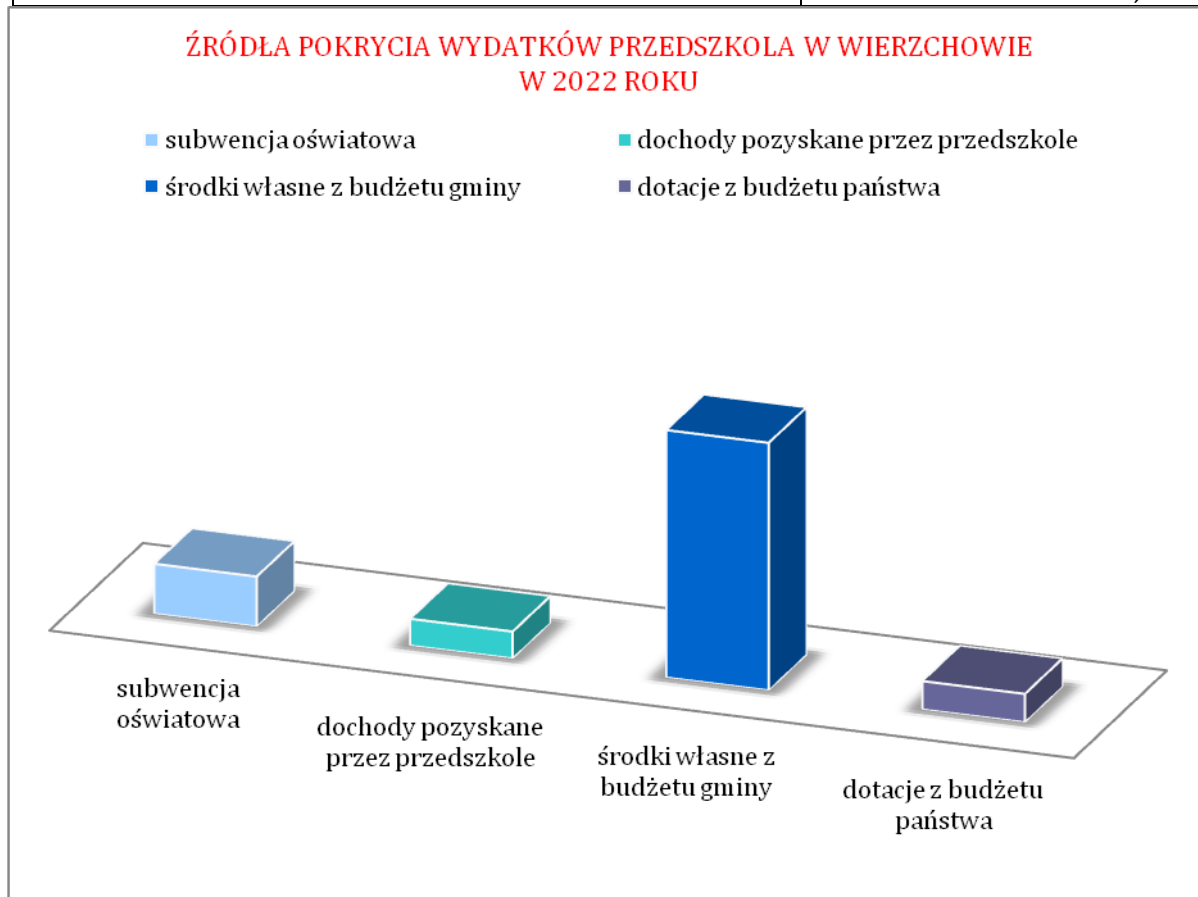
Wykonanie wydatków ogółem	1 369 855,77 zł
w tym na:	
przedszkole	1 089 483,84 zł
dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	3 345,22 zł
stołówka przedszkolna	270 004,92 zł
pozostała działalność (ZFŚS emeryci)	7 021,79 zł

WYDATKI PRZEDSZKOLA W WIERZCHOWIE WG ZAKRESU DZIAŁALNOŚCI W 2022 ROKU

Źródła pokrycia wydatków

Wykonanie ogółem	1 369 855,77 zł
subwencja oświatowa	194 047,00 zł
dochody pozyskane przez przedszkole	104 229,98 zł
środki własne z budżetu gminy	961 025,94 zł
dotacje z budżetu państwa	109 938,00 zł
inne pozyskane przez przedszkole	614,85 zł

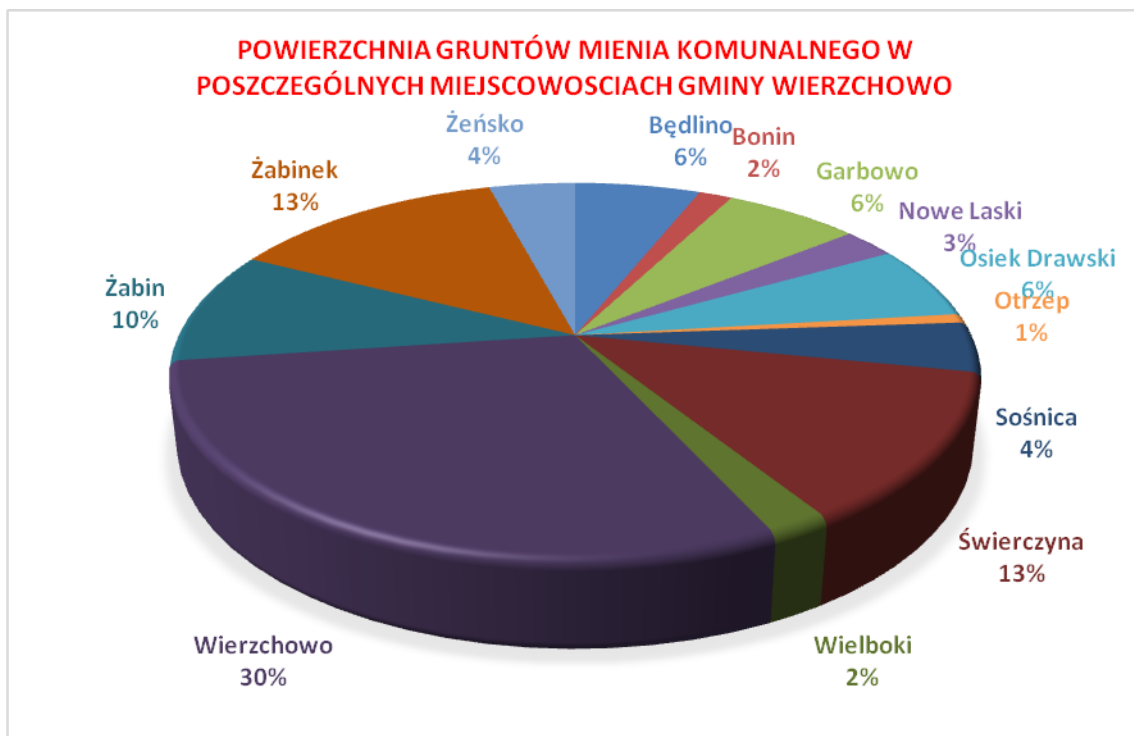

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

Informacja o stanie mienia komunalnego sporządzona została w oparciu o art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022, poz. 1634, z późn. zm.) i obejmuje:

- a) dane dotyczące przysługujących Gminie Wierzchowo praw własności;
- b) dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych, w tym w szczególności o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym;
- c) dane o zmianach w stanie mienia komunalnego, w zakresie określonym w lit. a i b, od dnia złożenia poprzedniej informacji;
- d) dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych;
- e) inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia jednostki samorządu terytorialnego, w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r.

Gmina Wierzchowo jest właścicielem nieruchomości gruntowych znajdujących się w granicach administracyjnych gminy o powierzchni 265,9287 ha, których wartość księgową wynosi 4.704.579,40 zł. W 2022 r. oddana w użytkowanie wieczyste dla osób fizycznych i prawnych jest powierzchnia 1,4525 ha o wartości 6.108,00 zł. Gmina posiada również grunty w użytkowaniu wieczystym o powierzchni 15,3668 ha na kwotę 36.167,00 zł, stanowiące własność Skarbu Państwa.

Na terenie gminy znajdują się obiekty komunalne o wartości 13.103.286,84 zł. W skład tych obiektów wchodzi głównie budynki mieszkalne, niemieszkalne, sale wiejskie, obiekty szkolne, hydrofornie, remizy strażackie, obiekty kultury.

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. wykonanie dochodów w dziale gospodarka mieszkaniowa, w rozdziale gospodarka gruntami i nieruchomościami wyniosła łącznie 116.412,99 zł (słownie: sto szesnaście tysięcy czterysta dwanaście złotych 99/100).

Na 31.12.2022 r. dochody Gminy Wierzchowo uzyskane ze sprzedaży mienia komunalnego, składników majątkowych to kwota 65.015,44 zł w tym:

- a. z tytułu sprzedaży mienia na raty w latach ubiegłych – 5.385,82 zł;
- b. z tytułu sprzedaży działek w obrębie Wierzchowo – 58.490,00 zł;
- c. z tytułu odsetek nieterminowych płatności z tytułu wpływów dot. gospodarki gruntami i nieruchomościami oraz odsetek z tytułu sprzedaży mienia na raty – 1.139,62 zł.

Natomiast dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych, za użytkowanie wieczyste i z tytułu opłat za zajęcie gruntu gminnego w wysokości 51.397,55 zł kształtowały się następująco:

- dochody z najmu i dzierżaw – 36.991,83 zł;
- z tytułu oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości osobą fizycznym i prawnym – 5.511,70 zł;
- z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów – 19,67 zł;
- z tytułu opłat za zajęcie gruntu gminnego – 8.874,35 zł.

Wydatki na 31.12.2022 r. w dziale gospodarka mieszkaniowa – rozdziale gospodarka gruntami i nieruchomościami zostały wykonane w łącznej wartości 23.069,32 zł (słownie: dwadzieścia trzy tysiące sześćdziesiąt dziewięć złotych 32/100) z tego:

- na zakup materiałów, wyposażenia, energii – 3.003,74 zł;
- wydatki związane z zakupem usług remontowych – 162,11 zł;
- wydatki związane z usługami kominiarskimi, aktualizacją oprogramowania związanego z ewidencją numeracji porządkowej nieruchomości, przeglądami technicznymi oraz pozostałymi usługami – 11.020,00 zł;
- czynsz za dzierżawę gruntu, na którym znajduje się przepompownia ścieków oraz opłaty za użytkowanie gruntów pokrytych wodami i z tytułu użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa oraz opłaty sądowe – 5.213,13 zł;
- podatek od towarów i usług dotyczący najmu i dzierżawy – 4,94 zł;

- wydatki związane z usługami geodezyjnymi; sporządzeniem aktu notarialnego – 3.665,40 zł.

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

V.1. Strategia Rozwoju Gminy Wierzchowo.

Strategia Rozwoju Gminy Wierzchowo na lata 2016-2025 przyjęta przez Radę Gminy Wierzchowo w dniu 25 lutego 2016 r. uchwałą Nr XVII/93/2016 stanowi odpowiedź społeczności lokalnej na zmianę uwarunkowań wynikające z nowej perspektywy finansowania rozwoju lokalnego i regionalnego, a także z konieczności dokonania nowego spojrzenia na dotychczasowe osiągnięcia, aspiracje mieszkańców oraz zasoby i perspektywy rozwoju Gminy Wierzchowo.

W Strategii zaprezentowana została wizja Gminy w 2025 roku, jej misja oraz cele główne i szczegółowe przewidziane do realizacji do 2025 roku. Wyróżniono również działania priorytetowe, które należy podjąć, aby osiągnąć wyznaczone cele. Strategia Gminy Wierzchowo jest dokumentem otwartym, co oznacza, iż w miarę upływu czasu oraz podejmowanych działań w niej zawartych, możliwa jest jej aktualizacja, w tym również kreowanie nowych działań, oraz korekta tych, które zostały sformułowane na etapie jej tworzenia, aby w jak najlepszy sposób dostosować się do zmieniającego się otoczenia.

Zgodnie z obowiązującą strategią Gmina Wierzchowo pragnie rozwijać swoją działalność w następujących kierunkach strategicznych:

- A. Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości.
- B. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i lokalnej mobilności.
- C. Rozwój mieszkalnictwa oraz poprawa infrastruktury społecznej.
- D. Poprawa jakości infrastruktury technicznej i wzrost wykorzystania energii przyjaznej środowisku.

Cele strategiczne i operacyjne:

L.p.	Cel strategiczny	Cele operacyjne
A.	Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych. 2. Zapewnienie odpowiedniego zagospodarowania przestrzennego gminy pod rozwój przedsiębiorczości oraz wyznaczenie terenów preferencyjnych. 3. Rozwój terenów mieszkaniowych, usługowych oraz produkcyjnych w otoczeniu lotniska wojskowego Mirosławiec. 4. Zapewnienie systemu ulg podatkowych dla przedsiębiorców. 5. Zapewnienie pomocy formalno – prawnej przedsiębiorcom już działającym i rozpoczynającym prowadzenie działalności. 6. Zapewnienie efektywnego systemu promocji gminy. 7. Budowa (samodzielnie lub wspólnie z innymi JST) Inkubatora Przedsiębiorczości. 8. Wspieranie wykorzystania istniejących linii kolejowych dla rozwoju turystyki i usług około turystycznych.
B.	Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i lokalnej mobilności	<ol style="list-style-type: none"> 1. Remont lub przebudowy dróg na terenie gminy Wierzchowo. 2. Budowa oświetlenia drogowego na terenie gminy Wierzchowo z możliwością wykorzystania alternatywnych źródeł energii. 3. Budowa chodników, zatok autobusowych na terenie gminy Wierzchowo. 4. Podjęcie działań w celu poprawy dostępu do komunikacji publicznej w gminie. 5. Budowa infrastruktury szerokopasmowego Internetu. 6. Budowa systemu dróg i ścieżek rowerowych. 7. Budowa infrastruktury rowerowej – stacje (stanice) rowerowe.
C.	Rozwój mieszkalnictwa oraz poprawa infrastruktury społecznej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie i wdrożenie Gminnego Programu Senioralnego. 2. Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym zlecenie zadań. 3. Remonty budynków i lokali stanowiących własność gminy w tym termomodernizacje. 4. Budowa nowego przedszkola w miejscowości Wierzchowo. 5. Remont i rozbudowa remiz strażackich. Modernizacja wyposażenia OSP. 6. Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego w miejscowości Świerczyna. 7. Działania w celu przeprowadzenia remontu świetlicy wiejskiej w Żabinku, remontu oraz rozbudowy świetlicy wiejskiej w Żeńsku oraz remontów tych świetlic, które tego wymagają.

D.	Poprawa jakości infrastruktury technicznej i wzrost wykorzystania energii przyjaznej środowisku	1. Modernizacja oczyszczalni ścieków , remont głównej przepompowni ścieków i studni podciśnieniowych w Wierzchowie oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Wierzchowo (Świerczyna, Sośnica, Będlino, Otrzep). 2. Działania na rzecz oczyszczenia jezior w gminie Wierzchowo, ze szczególnym uwzględnieniem oczyszczenia i zagospodarowania jezior w miejscowościach Świerczyna, Żabin i Żabinek. 3. Wsparcie dla budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nie objętych siecią kanalizacyjną. 4. Przebudowa i rozbudowa kanalizacji deszczowej, w tym w ramach modernizacji dróg i ulic. 5. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej 6. Pozafinansowe wsparcie dla rozbudowy instalacji odnawialnych źródeł energii.
-----------	--	---

Wdrażanie Strategii będzie się odbywać poprzez projekty lub funkcjonalne programy działania. Istotnym elementem każdego planu jest szczegółowa projekcja alokacji środków na poszczególne cele i działania danego programu. Celowe jest stworzenie wokół strategii korzystnego klimatu, dzięki włączeniu w proces opracowania programów operacyjnych instytucji publicznych, społecznych i gospodarczych. Szeroki horyzont, tworzony przez szereg współdziałających instytucji, przyczyni się wydatnie do sukcesu strategii.

W 2022 roku podjęto szereg działań aby zrealizować następujące cele strategiczne:

1) Remont lub przebudowy dróg na terenie gminy Wierzchowo

Gmina Wierzchowo otrzymała dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, na realizację zadań z obszaru budowy lub modernizacji infrastruktury drogowej. W ramach programu zrealizowane zostaną 2 zadania inwestycyjne o nazwach:

- 1) Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej poprzez przebudowę i modernizację dróg gminnych w miejscowościach: Świerczyna, Wierzchowo, Bonin,
- 2) Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej poprzez przebudowę i modernizację dróg gminnych w miejscowościach: Świerczyna, Sośnica, Żabin.

W ramach zadań zostanie zmodernizowanych 9 odcinków drogowych:

- 1) Wierzchowo – ul. 3-go Marca dz. 612/1, 641, 660/1,
- 2) Wierzchowo – ul. Parkowa dz. 574/48 i 574/18,
- 3) Świerczyna - dz. 417/2,
- 4) Świerczyna - dz. 370 i 847 ,

- 5) Świerczyna - dz. 380/1,
- 6) Świerczyna - dz. 374,
- 7) Sośnica dz. 277/3,
- 8) Żabin dz. 187/43,
- 9) Bonin dz. 10 i 30.

Inwestycje będą polegały na wykonaniu nowej konstrukcji nawierzchni na odcinkach istniejącej nawierzchni gruntowej i na odcinkach istniejącej nawierzchni bitumicznej oraz wykonaniu poboczy. Wykonane zostaną też chodniki i zjazdy do posesji (w zależności od projektu budowlanego danej drogi).

Całkowita wartość powyższych zadań to kwota 3.636.302.81 zł , dofinansowanie do inwestycji wynosi 3.167.209,67 zł.

W tym roku zmodernizowano odcinek drogowy w m. Świerczyna na dz. nr 374. Pozostałe inwestycje zostaną zrealizowane na przełomie II i III kwartału 2023 r.

2) Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i lokalnej mobilności

Od 8 sierpnia 2022 na terenie Gminy Wierzchowo funkcjonuje pilotażowy roczny program „Transport na życzenie w Gminie Wierzchowo Powiat Drawski”. To projekt realizowany przez Gminę Wierzchowo i Powiat Drawski dzięki dofinansowaniu ze środków Funduszu Europejskiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014–2020, realizowany przy współudziale Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie.

Założenie programu to uruchomienie usług transportowych polegających na transporcie osobowym na życzenie na terenie gminy Wierzchowo pomiędzy miejscowościami: Wierzchowo, Wierzchówko, Będolino, Nowe Laski, Żabin, Żabinek, Osiek Drawski, Bonin, Radomyśl, Wielboki, Garbowo, Sośnica, Otrzep, Świerczyna, Danowice, Dębnowice, Knowie, Króle, Żeńsko, oraz do wyznaczonych przystanków w miejscowościach Czaplinek (PKP, PKS) i Złocieniec (PKP, PKS, Ośrodek Zdrowia, przystanek przy markecie „Biedronka”).

Transport odbywa się z miejsca wskazanego przez pasażera przy zamawianiu kursu (z 24 godzinnym wyprzedzeniem) do miejsca na terenie innej miejscowości gminnej wskazanej przez pasażera, a w przypadku miast (Złocieniec, Czaplinek) transport odbywa się do określonych przystanków.

Bus jeździ w godzinach od 6:00-22:00 (w dni powszednie) oraz w godzinach od 9:00-20:00 (w weekendy), z wyjątkiem dni świątecznych (łącznie przez 352 dni).

Usługę można zamówić na 2 sposoby:

- - dzwoniąc na dyspozytornię pod nr tel: 519 458 789 (czynną od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 19:00);
- lub przy użyciu dedykowanej aplikacji Blees.

Usługa jest płatna. Pasażerowie chcąc skorzystać z usługi muszą nabyć bilet, którego cena jest uzależniona od długości trasy.

Projekt cieszy się powodzeniem wśród mieszkańców gminy. W roku 2022 z usługi skorzystało 948 osób.

**„TRANSPORT NA ŻYCZENIE”
W GMINIE WIERCHOWO**

**POTRZEBUJESZ TRANSPORTU?
ZADZWOŃ
-> ZAMÓW -> KUP BILET -> DOJEDŹ NA MIEJSCE**

- ▶ Zamów kurs między miejscowościami Gminy Wierchowo oraz do wybranych przystanków w miastach Złocięńcu i Czaplunku (m.in. PKP, PKS)
- ▶ Kursy odbywają się w dni powszednie w godzinach: **6:00-22:00** oraz w weekendy w godzinach: **9:00-20:00** (oprócz dni świątecznych)
- ▶ Przejazd można zamówić dzwoniąc na **dyspozytornię** (czynna pn-pt w godz.: 7:00-19:00)
tel: 519 458 789 lub poprzez aplikację mobilną **Blees**
- ▶ Pamiętaj o zamówieniu kursu **powrotnego!**

ZAMÓW PRZEJAZD ZA POMOCĄ APLIKACJI MOBILNEJ
BLEES
zawsze blisko
Więcej informacji na wierchowo.blees.co

Fundusze Europejskie
Rzeczpospolita Polska
Urząd Województwa Zachodniopomorskiego
Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

3) Remont i modernizacja sali sportowej w Zespole Szkół w Świerczynie

W roku 2022 dokonano pierwszego etapu remontu sali sportowej w Zespole Szkół w Świerczynie w ramach dotacji z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego z przeznaczeniem na poprawę infrastruktury sportowej. W ramach ww. zadania wymieniono oświetlenie i instalację elektryczną oraz przeprowadzono częściowe malowanie. Koszt całkowity zadania wyniósł 39 729,00 zł; w tym dotacja z Urzędu Marszałkowskiego 19 864,50 zł, wkład własny gminy 19 864,50 zł. Planowana jest kontynuacja prac w przypadku otrzymania dotacji w roku 2023.

4) Grant „Pomorze Zachodnie – Wsparcie Psychologiczno – Pedagogiczne”

Gmina Wierzchowo przystąpiła do projektu „Pomorze Zachodnie – Wsparcie Psychologiczno-Pedaogiczne”. Zadanie współfinansowane jest przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Działanie 7.7 Wdrożenie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnością oraz przedsięwzięć związanych z walką i zapobieganiem COVID-19 Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020. Grantem zostały objęte dwie szkoły podstawowe w Gminie Wierzchowo: Szkoła Podstawowa w Wierzchowie oraz Szkoła Podstawowa przy Zespole Szkół w Świerczynie. Okres realizacji grantu 20.10.2021r. – 30.06.2022r. W ramach projektu „Pomorze Zachodnie – Wsparcie Psychologiczno-Pedagogiczne” zaplanowano szczegółową diagnozę potrzeb uczniów oraz podział uczniów na grupy na poszczególne zajęcia. W I etapie (X-XII.2021r.) zostanie przeprowadzonych w obu szkołach łącznie 99 godzin zajęć wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, w tym 7 godzin zajęć indywidualnych. W II etapie (I-VI.2022r.) zostało przeprowadzonych 300 godzin zajęć wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w obu szkołach, w tym 10 godzin zajęć indywidualnych. Wartość całkowita projektu – 29 624,00 zł, wsparcie – 27 994,68 zł, wkład własny – 1 629,32 zł.

5) Przebudowa i modernizacja placów zabaw w Gminie Wierzchowo

Gmina Wierzchowo przystąpiła do realizacji projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW na lata 2014-2020 pod nazwą "Przebudowa i modernizacja placów zabaw w Gminie Wierzchowo". Gmina Wierzchowo otrzymała dofinansowania w kwocie 47 525,00 zł. Całkowita wartość projektu 82 667,24 zł, wkład własny gminy 35 142,42 zł.

Celem projektu była przebudowa i modernizacja placów zabaw pozwalająca na bezpieczne i przyjazne zabawy rekreacyjne dzieci i młodzieży w miejscowościach: Żabin, Żeńsko, Radomyśl, Otrzep, Wielboki, Sośnica, Będolino i Świerczyna.

5) Remont i rozbudowa remiz strażackich. Modernizacja wyposażenia OSP.

W roku 2022 przygotowano projekty budowlane na rozbudowę remiz ochotniczych straży pożarnych w Wierzchowie i Świerczynie oraz uzyskano pozwolenia na budowę. Ponadto złożono wnioski na wsparcie dla Gmin popegeerowskich z Polskiego Ładu na kwotę 1 568 000 zł na ten cel oraz uzyskano dofinansowanie. Przygotowano dokumentację techniczną oraz przeprowadzono postępowanie przetargowe w celu wyłonienia wykonawcy. W dniu 19 grudnia 2022 r. podpisano umowę na realizację tego zadania. Zgodnie z podpisaną z wyłoniętym wykonawcą umową wartość zadania wynosić będzie 1.588.960,19 złotych brutto. Termin realizacji umowy do 12 miesięcy od dnia podpisania umowy.

W dniu 28.12.2022 r. przekazano sprzęt dla strażaków z jednostek OSP Wierzchowo i OSP Świerczyna. Na zakup sprzętu Gmina Wierzchowo otrzymała dotację w wysokości 30.000 zł z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości. Zakupiono dla OSP Wierzchowo: hełmy strażackie – 4 szt. i ubranie specjalne – 2 szt.; dla OSP Świerczyna zakupiono: noszak z maską – 3 szt. oraz prądownicę wodną – 1 szt.

7) Projekt „Dostępna Gmina Wierzchowo”

Gmina Wierzchowo otrzymała grant w ramach projektu „Dostępny samorząd – granty” realizowany przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Działania 2.18 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2022, pt. „Dostępna Gmina Wierzchowo”. Kwota dofinansowania 250 000 zł. Wkład własny 350 000 zł. W ramach ww. grantu zostanie wybudowana winda przy Urzędzie Gminy Wierzchowo oraz zostanie zakupiony niezbędny sprzęt do zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Termin realizacji grantu 30.09.2023r.

8) Projekt „Pod Biało-Czerwoną”

W roku 2020 Gmina Wierzchowo przystąpiła do projektu „Pod Biało-Czerwoną”, który miał na celu uczczenie 100 rocznicy Bitwy Warszawskiej, jej bohaterów oraz triumfatorów. Jego zadaniem była integracja lokalnych i ponadlokalnych społeczności w duchu tradycji, jedności oraz nowoczesnego patriotyzmu. Inicjatywa realizowana była pod honorowym patronatem Prezesa Rady Ministrów, Pana Mateusza Morawieckiego. Projekt zakładał sfinansowanie zakupu masztu i flagi oraz jego instalacji dla każdej gminy w Polsce, która spełni określone w Regulaminie warunki. Aby wziąć udział w akcji, należało zebrać odpowiednią liczbę głosów poparcia *online* za pomocą dedykowanego serwisu.

Maszt został posadowiony przy budynku nowej świetlicy wiejskiej w Żeńsku w czerwcu 2022 roku.

9) Działania w celu przeprowadzenia remontu świetlicy wiejskiej w Żabinku, remontu oraz rozbudowy świetlicy wiejskiej w Żeńsku oraz remontów tych świetlic, które tego wymagają.

W 2021 roku złożono wniosek o przyznanie pomocy dla operacji typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne” w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego PROW na lata 2014-2020, tytuł operacji **„Budowa świetlicy wiejskiej w Żabinku”**. W ramach złożonego wniosku przygotowano Program Funkcjonalno-Użytkowy oraz Plan Odnowy Miejscowości Żabinek. Celem projektu jest poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Wierzchowo oraz rozwój aktywności społecznej mieszkańców poprzez budowę świetlicy wiejskiej. Planowany całkowity koszt inwestycji wynosi 790 173,20 zł. Wnioskowana kwota dotacji 500 000 zł. W ramach przetargu wyłoniono wykonawcę, z którym w dniu 15 września 2022r. podpisano umowę. Termin realizacji umowy upływa w dniu 31.08.2023r.

W ramach złożonego wniosku do Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych dla Gmin popegeerowskich pozyskano kwotę 600 000 zł na rozbudowę i przebudowę świetlicy wiejskiej w Żeńsku. W listopadzie 2021 roku przeprowadzono przetarg celem wyłonienia wykonawcy na realizację zadania. W dniu 22.12.2021r. podpisano umowę z wykonawcą. Zakończenie wykonania umowy ustalono na dzień 31 sierpnia 2022 roku. Umowa zawarta została na kwotę 584 000 zł.

W dniu 2 czerwca br. zakończono odbiory świetlicy wiejskiej w Żeńsku i uzyskano pozwolenie na użytkowanie w związku z tym, 3 czerwca 2022 r. odbyło się jej uroczyste otwarcie.

10) Integracja pod solarną chmurką - Grant sołecki 2022

Sołectwo Nowe Laski zrealizowało projekt pn. „Integracja pod solarną chmurką”, który został nagrodzony w Konkursie Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego „Granty Sołeckie 2022”. Kwota dofinansowania wyniosła 15.000 zł. Dzięki tej nagrodzie Gmina Wierchowo zakupiła i zamontowała lampę solarną na terenie rekreacyjnym w miejscowości Nowe Laski.

11) Projekt „Czyste Powietrze”

Od maja 2021 roku Gmina Wierzchowo wspiera mieszkańców w ramach realizacji programu „Czyste Powietrze” poprzez uruchomienie w Urzędzie Gminy Wierzchowo punktu konsultacyjno – informacyjnego tego programu. Punkt informacyjny ma na celu ułatwienie mieszkańcom aplikowanie o dofinansowanie oraz umożliwia uzyskanie wszelkich niezbędnych informacji dotyczących zasad programu. Utworzenie punktu jest realizacją zawartego porozumienia, pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, a Gminą Wierzchowo. Gmina Wierzchowo została włączona do wsparcia i obsługi beneficjentów w procesie składania wniosków o podstawowy i podwyższony poziom dofinansowania w ramach programu, pomocy w uzyskaniu i rozliczaniu dofinansowania. Mieszkańcy gminy mogą skorzystać z pomocy pracownika tutejszego Urzędu przy składaniu i rozliczaniu wniosku. Pracownik Urzędu zapewnia:

- udzielenie informacji o zasadach programu osobom zainteresowanym złożeniem wniosku o dofinansowanie,
- wsparcie beneficjenta w zakresie przygotowania wniosku, złożenia i jego wydruku,
- dostępność materiałów informacyjnych i promocyjnych o programie,
- pomoc wnioskodawcom przy rozliczeniu przyznanego dofinansowania, w tym przy poprawnym wypełnieniu wniosku o płatność oraz kompletowaniu wymaganych załączników.

W ramach funkcjonowania Punktu informacyjno-konsultacyjnego złożono w 2022 r. w ramach programu „Czyste Powietrze” 65 wniosków o dofinansowanie i 37 wniosków o płatność oraz 16 wniosków w ramach programu „Ciepłe mieszkanie”.

V.2. Lokalny Program Rewitalizacji

Pierwszy Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wierzchowo został przyjęty uchwałą Rady Gminy Wierzchowo nr XXXIV/193/2017 z dnia 31 sierpnia 2017 r. W 2018 roku Program był aktualizowany dwukrotnie w związku z potrzebą wpisania do niego nowych zadań. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wierzchowo powstał na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w ramach realizacji projektu pn. „Partycypacyjne opracowanie Programu Rewitalizacji dla Gminy Wierzchowo”.

Aktualny program rewitalizacji, przyjęty Uchwałą Nr XLVIII/273/2018 Rady Gminy Wierzchowo w dniu 30 sierpnia 2018 r., powstał w odpowiedzi na oczekiwania mieszkańców oraz przy udziale partycypacji społecznej. W dniu 18.09.2018 roku uchwałą nr 1692/18 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego LPR Gminy Wierzchowo na lata 2018-2023 został

pozytywnie zaopiniowany i wpisany do Wykazu Programów Rewitalizacji Województwa Zachodniopomorskiego.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie **głównych projektów rewitalizacyjnych** w podziale na podobszary rewitalizacji z informacją o stanie ich realizacji.

Lp.	Symbol projektu	Tytuł projektu	Okres realizacji	Podmiot realizujący projekt
1.	P1	Budowa przedszkola w Wierzchowie – projekt infrastrukturalny	2018-2020	Gmina Wierzchowo-zrealizowany
2.	P2	Wojsko to twoja przyszłość – projekt społeczny	2018-2023	Szkoła Podstawowa Wierzchowo, 12 Baza Bezzałogowych Statków Powietrznych w Mirosławcu, Gmina Wierzchowo
3.	P3	Podniesienie jakości usług społecznych i wykreowanie atrakcyjnych wydarzeń w Gminie Wierzchowo – projekt społeczny	2018-2020	Gmina Wierzchowo, Stowarzyszenie Czas Przestrzeń Tożsamość ze Szczecina
4.	P4	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Żeńsko – projekt infrastrukturalny	2018 - 2022	Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie - zrealizowany
5.	P5	Adaptacja obiektów popegeerowskich w Żabinie na miejsca hotelowe – projekt inwestycyjny	2018-2020	Gospodarstwo Rolne Żabin
6.	P6	Rozbudowa działalności hotelowo – gastronomicznej – projekt inwestycyjny	2019-2021	Rafał Tokarczyk „Color System” Koszalin
7.	P7	Aktywizacja społeczności lokalnej poprzez działania miękkie – projekt społeczny	2020-2023	Rafał Tokarczyk „Color System” Koszalin, Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie

Poniższa tabela przedstawia zestawienie uzupełniających projektów rewitalizacyjnych:

Lp.	Symbol projektu	Tytuł projektu	Okres realizacji	Podmiot realizujący projekt
1.	U1	Program aktywizacji zawodowej mieszkańców pod kątem zatrudnienia u potencjalnych pracodawców – projekt społeczny	2018-2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzchowie
2.	U2	Utworzenie amatorskiej ligi kobiet i mężczyzn w unihokeju 50+ - projekt społeczny	2018-2023	Centrum Aktywności Lokalnej w Wierzchowie
3.	U3	Świetlica wiejska w Żabinie wraz z infrastrukturą sportowo – rekreacyjną i wyposażeniem	2018-2020	Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie
4.	U4	Aktywnie społeczny Żabin – projekt społeczny	2020-2023	Sołectwo Żabin - zrealizowany
5.	U5	Inwestycja w przystanek Żeńsko wraz z przejęciem nieruchomości - projekt inwestycyjny	2019-2020	Gmina Wierzchowo
6.	U6	Budowa dwutorowej bieżni lekkoatletycznej o długości 80 m zakończonej zeskokiem do skoku w dal – projekt inwestycyjny	2018-2022	Gmina Wierzchowo - zrealizowany
7.	U7	Rozbudowa remizy z funkcjami społecznymi wraz z doposażeniem – projekt inwestycyjny	2020-2022	Gmina Wierzchowo
8.	U8	Budowa i modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjno-kulturalnej – projekt inwestycyjny	2019-2023	Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie
9.	U9	Remont drogi i budowa chodnika oraz modernizacja oświetlenia na ul. Wojska Polskiego z uwzględnieniem zagospodarowania placu gminnego integrującego społeczność miejscowości – projekt inwestycyjny	2018-2022	Gmina Wierzchowo
10.	U10	Przebudowa infrastruktury drogowej dla sołectwa Żabin – projekt inwestycyjny	2017-2023	Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pomorskim
11.	U11	Budowa farm fotowoltaicznych – projekt inwestycyjny	2018-2023	Inwestorzy prywatni
12.	U12	Remont drogi tzw. „Kasztanowej” w Żabinie – projekt inwestycyjny	2023	Gmina Wierzchowo
13.	U13	Remont drogi Żabin – Żeńsko wraz z budową chodników w miejscowości Żeńsko i ścieżki rowerowej, drogi dojazdowej do lotniska i drogi	2018-2023	Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pomorskim

		publicznej do Agri Plus – projekt inwestycyjny		
14.	U14	Zagospodarowanie plaży nad jeziorem Dramienko – projekt inwestycyjny	2017-2020	Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie – zrealizowany I etap

Spośród wymienionych projektów na lata 2018-2023 zrealizowano lub są w trakcie realizacji następujące przedsięwzięcia:

1. Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Żeńsko – projekt infrastrukturalny. Inwestycja zrealizowana. Umowa na wykonawstwo podpisana z firmą STEF-BUD Przemysław Stefaniak. Łączny koszt inwestycji 625 484,25 zł z tego dofinansowanie w ramach Rządowego Programu Inwestycji Lokalnych 600 000 zł.
2. Rozbudowy remizy OSP w Wierzchowie – wykonano dokumentację budowlaną, przeprowadzono przetarg i podpisano w grudniu umowę na realizację inwestycji.

V.3. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Jednym z zadań gminy jest realizacja polityki rozwoju mieszkalnictwa komunalnego. Instrumentami realizacji tej polityki są m.in. tworzenie zasobu mieszkaniowego, uchwalanie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład tego zasobu, zawierania umów najmu lokalu. Zarządzanie lokalami i budynkami stanowiącymi mieszkaniowy zasób gminy wykonuje Wójt Gminy.

Zadania z zakresu zarządu mieszkaniowym zasobem gminy obejmują w szczególności:

- zapewnienie bezpieczeństwa użytkowania i zabezpieczenia nieruchomości przed uszkodzeniami lub zniszczeniami, a także zapewnienie ich właściwej eksploatacji;
- wykonywanie czynności związanych z najmem lokali w tym. zawieranie umów najmu, naliczanie, pobieranie i rozliczanie należności od najemców, windykacja należności;
- prowadzenie ewidencji mieszkaniowego zasobu gminy;
- planowanie i realizację remontów i modernizacji budynków.

Zasób mieszkaniowy Gminy Wierzchowo stanowi 7 budynków mieszkalnych, z 11 lokalami mieszkalnymi. Budynki te położone są w Będlinie - 1 lokal mieszkalny, Świerczynie - 1 lokal mieszkalny, Osieku Drawskim - 1 lokal mieszkalny oraz w Wierzchowie - 8 lokali mieszkalnych. Powierzchnia użytkowa wynajmowanych lokali mieszkalnych na koniec grudnia wynosiła łącznie 622,23 m².

Część lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Wierzchowo zaplanowana jest do sprzedaży dla obecnych najemców, którzy mają zawarte

umowy najmu na czas nieoznaczony i korzystają z pierwszeństwem nabycia jakie gwarantuje im obowiązujące prawo.

W 2022 r. w budynkach komunalnych wykonywane były bieżące remonty.

Czynsz za lokale mieszkalne opłacają najemcy lokali stanowiących mieszkaniowy zasób Gminy Wierzchowo. Stawka bazowa czynszu za 1m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego zgodnie z zarządzeniem Nr 182/2013 Wójta Gminy Wierzchowo z dnia 06 maja 2013 r. w sprawie ustalenia miesięcznych stawek czynszu za najem w lokalach mieszkalnych i użytkowych wynosił w 2022 r. 2,40 zł za 1m². Stawka podlega zmniejszeniu odpowiednio o 10 % za zły stan techniczny budynku, za brak c.o. w lokalu oraz za brak kanalizacji. Niski standard wyposażenia lokali ma bezpośrednie przełożenie na wysokość stawki czynszowej. W 2022 roku czynsz za lokale mieszkalne nie został podwyższony.

Źródłem finansowania gospodarki mieszkaniowej w zakresie eksploatacji, konserwacji i remontów są wpływy z czynszu najmu lokali mieszkalnych oraz środki wydzielone z budżetu gminy.

V.4. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Do gminnego zasobu nieruchomości należą grunty, które są własnością gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy, których właścicielem jest Skarb Państwa. Gminne zasoby nieruchomości wykorzystywane są na cele rozwojowe gminy i zorganizowaną działalność inwestycyjną, a także na inne cele publiczne. Podstawą tworzenia gminnych zasobów nieruchomości jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje Wójt Gminy Wierzchowo.

Czynnościami jakie są wykonywane podczas wykonywania gminnego zasobu nieruchomości to przede wszystkim:

- wydzierżawianie, wynajmowanie i użyczenie nieruchomości wchodzących w skład zasobu, przy czym umowa zawierana na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony wymaga zgody rady gminy;
- zbywanie, nabywanie nieruchomości wchodzących w skład zasobu;
- ewidencjonowanie nieruchomości zgodnie z katastrem nieruchomości;
- zapewnienie wyceny nieruchomości;
- zabezpieczanie nieruchomości przed uszkodzeniem lub zniszczeniem;
- naliczanie należności za nieruchomości udostępnione z zasobu oraz prowadzenie windykacji tych należności;
- podejmowanie czynności w postępowaniu sądowym, dotyczącym własności lub innych praw rzeczowych na nieruchomości;

- planowanie realizacji polityki gospodarowania nieruchomościami;
- składanie wniosków o założenie księgi wieczystej dla nieruchomości.

Gmina Wierzchowo jest właścicielem nieruchomości gruntowych oraz nieruchomości będących przedmiotem użytkowania wieczystego o łącznej powierzchni 265,9287 ha.

Część gminnego zasobu nieruchomości przekazane jest umową użyczenia jednostką organizacyjnym oraz instytucją kultury do zarządzania, są to m.in. sale wiejskie, obiekty szkolne, hydrofornie, remizy strażackie, place zabaw.

Nieruchomości gminne zbywane są zgodnie z ich przeznaczeniem. Wyłączeniu ze sprzedaży podlegają nieruchomości gminne niezbędne dla realizacji zadań własnych gminy, takie jak nieruchomości niezbędne dla realizacji inwestycji gminnych, grunty i obiekty użyteczności publicznej. Dochody z gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości na koniec 2022 r. wyniosły 116.412,99 zł.

V.5. Program Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wierzchowo na lata 2022 – 2025 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2026 – 2029 został przyjęty uchwałą Nr XLVIII/281/2022 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 29 września 2022r.

Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Według założeń, przedstawionych w Programie, dojdzie do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewnienia skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją, a także zostaną zapewnione warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Ochrona klimatu i jakości powietrza.

Rozwój gospodarczy gminy prowadzony jest w sposób nieuciążliwy dla środowiska naturalnego, z reguły oparty jest na zasobach lokalnych oraz w oparciu o zasoby ludzkie. Rozwój Gminy Wierzchowo prowadzony jest zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz ideą gospodarki niskoemisyjnej. Oceniając jakość powietrza można stwierdzić, że Gmina Wierzchowo należy do jednych z najczystszych gmin w Polsce.

Zagrożenie hałasem.

Na terenie Gminy Wierzchowo wyróżnić można następujące źródła hałasu:

- drogowy,
- kolejowy,

- przemysłowy,
- lotniczy.

W roku 2022 nie odnotowano skarg związanych z przekroczeniem dopuszczalnych norm hałasu. Systematyczne prace w zakresie remontów i modernizacji dróg oraz dbanie o poprawę stanu technicznego nawierzchni ciągów komunikacyjnych ograniczają nadmierny hałas na terenie gminy.

Promieniowanie elektromagnetyczne.

Na terenie Gminy Wierzchowo źródłem promieniowania elektromagnetycznego są:

- linie i stacje elektromagnetyczne wysokich, średnich i niskich napięć,
- urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne,
- stacje transformatorowe,
- stacje bazowe telefonii komórkowej.

W roku 2022 nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych wartości pól elektromagnetycznych.

Gospodarowanie wodami.

W zakresie wód powierzchniowych należy stwierdzić, iż sieć hydrograficzna Gminy Wierzchowo jest bardzo uboga. Gmina położona jest w dorzeczu Odry, w zlewniach dwóch I-rzędowych dopływów Noteci: Drawy i Gwdy. Na terenie gminy znajduje się 10 jezior o powierzchni większej od 1 ha.

Wody podziemne są podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę do celów bytowych i gospodarczych na terenie gminy. Poziom wodonośny ujęć występuje na głębokości od 15 do 50 metrów pod powierzchnią terenu.

W celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych podjęto działania mające na celu budowę sieci kanalizacji sanitarnej oraz wspiera się budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

Gospodarka wodno – ściekowa.

Na terenie gminy wszystkie miejscowości o zwartej zabudowie wyposażone są w sieci wodociągowe. W zabudowie rozproszonej mieszkańcy posiadają indywidualne ujęcia. W chwili obecnej uzbrojenie terenu dotyczące sieci wodociągowej jest wystarczające, a dostarczana woda spełnia parametry sanitarne w zakresie zbiorowego zaopatrzenia dla celów bytowych i gospodarczych.

W roku 2022 zakończono prace budowlane w zakresie budowy sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Świerczyna. W ramach inwestycji wybudowano łącznie około 7,44 km sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej, około 2,6 km przyłączy kanalizacyjnych oraz zamontowano 4 szt. przepompowni ścieków, w tym jedna to przepompownia przydomowa.

Gleby.

Na terenie Gminy Wierzchowo wyróżniamy gleby bielcowe i gleby brunatne. Wśród gruntów ornych przeważają gleby należące do V oraz VI klasy bonitacyjnej. Użytki rolne stanowią około 27% całego obszaru gminy. W omawianym okresie czasu na gruntach ornych wprowadzano w sposób ciągły zasady dobrych praktyk rolniczych. W ramach prowadzonych szkoleń przez pracowników Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach zwiększana jest świadomość ekologiczna rolników, między innymi w zakresie ograniczania stosowania środków chemicznych.

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Zasady funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Wierzchowo w 2022 r. określone zostały w następujących aktach prawa miejscowego:

- Uchwała Nr XXVI/144/2020 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Wierzchowo (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 5678);
- Uchwała Nr XXVI/143/2020 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wierzchowo (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 5676);
- Uchwała Nr XXVI/142/2020 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 5383);
- Uchwała Nr XXVI/145/2020 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2020 r. poz. 5384, z 2021 r. poz. 578, z 2021 r. poz. 2387);
- Uchwała Nr XXVI/147/2020 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami

komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 5385);

- Uchwała Nr XVI/146/2020 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 5385).

Na terenie Gminy Wierzchowo nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych.

Odpady odebrane z terenu gminy Wierzchowo w 2022 roku przekazywane zostały do następujących instalacji:

Lp.	Kod i rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania w tonach [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych	Nazwa instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne
1	15 01 02 - Opakowania z tworzyw sztucznych	8,9800	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****)	ATF SP. Z O.O. SP. K. INSTALACJA MECHANICZNO – BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW
2	15 01 02 - Opakowania z tworzyw sztucznych	98,3000	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****)	RZGO W SŁAJŚNIE - INSTALACJA MBP - WARIANT MECHANICZNEGO PRZETWARZANIA
3	15 01 06 - Zmieszane odpady opakowaniowe	4,7200	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****)	ATF SP. Z O.O. SP. K. INSTALACJA MECHANICZNO – BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW
4	15 01 07 - Opakowania ze szkła	35,4200	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****)	SIBELCO GREEN SOLUTION POLAND S.A.
5	15 01 07 - Opakowania ze szkła	3,0200	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****)	ATF SP. Z O.O. SP. K. INSTALACJA MECHANICZNO – BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW
6	15 01 07 - Opakowania ze szkła	37,1200	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****)	REMONDIS GLASS RECYCLING POLSKA SP. Z O.O. ZAKŁAD PRZEROBU STŁUCZKI SZKLANEJ
7	16 01 03 – Zużyte opony	0,9000	R1 – Wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii (*)	DYCKERHOFF POLSKA SP. Z O. O. INSTALACJA DO PRODUKCJI KLINKIERU
8	16 01 03 – Zużyte opony	0,8400	R5 – Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych (****)	RZGO W SŁAJŚNIE SKŁADOWISKO ODPADÓW INNYCH NIŻ NIEBEZPIECNE I OBOJĘTNE

9	20 01 36 - Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	3,0800	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11(****)	ZAKŁAD ZAGOSPODAROWANIA ZSEiE – ELEKTRORECYKLING S.A.
10	20 03 01 - Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	489,5600	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11(****)	RZGO W SŁAJŚNIE INSTALACJA MECHANICZNO – BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW
11	20 03 01 - Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	90,1800	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11(****)	CELOWY ZWIĄZEK GMIN R-XXI
12	20 03 01 - Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	77,2800	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11(****)	ATF SP. Z O.O. SP. K. INSTALACJA MECHANICZNO – BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW
13	20 03 07 - Odpady wielkogabarytowe	26,5200	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11(****)	RZGO W SŁAJŚNIE - RĘBAK KOMPTECH W SPO MIELENKO DRAWSKIE
14	20 03 07 - Odpady wielkogabarytowe	0,5200	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11(****)	ZAKŁAD ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW W MIROSŁAWCU
15	20 03 07 - Odpady wielkogabarytowe	24,3200	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11(****)	RĘBAK KOMPTECH RZGO W SŁAJŚNIE
16	15 01 01 – Opakowania z papieru i tektury	22,4200	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11(****)	RZGO W SŁAJŚNIE - INSTALACJA MBP - WARIANT MECHANICZNEGO PRZETWARZANIA
17	20 02 01 - Odpady ulegające biodegradacji	63,6000	R3 - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)(**)	REGIONALNY ZAKŁAD GOSPODAROWANIA ODPADAMI W SŁAJŚNIE - KOMPOSTOWNIA

Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi przedstawiają się następująco:

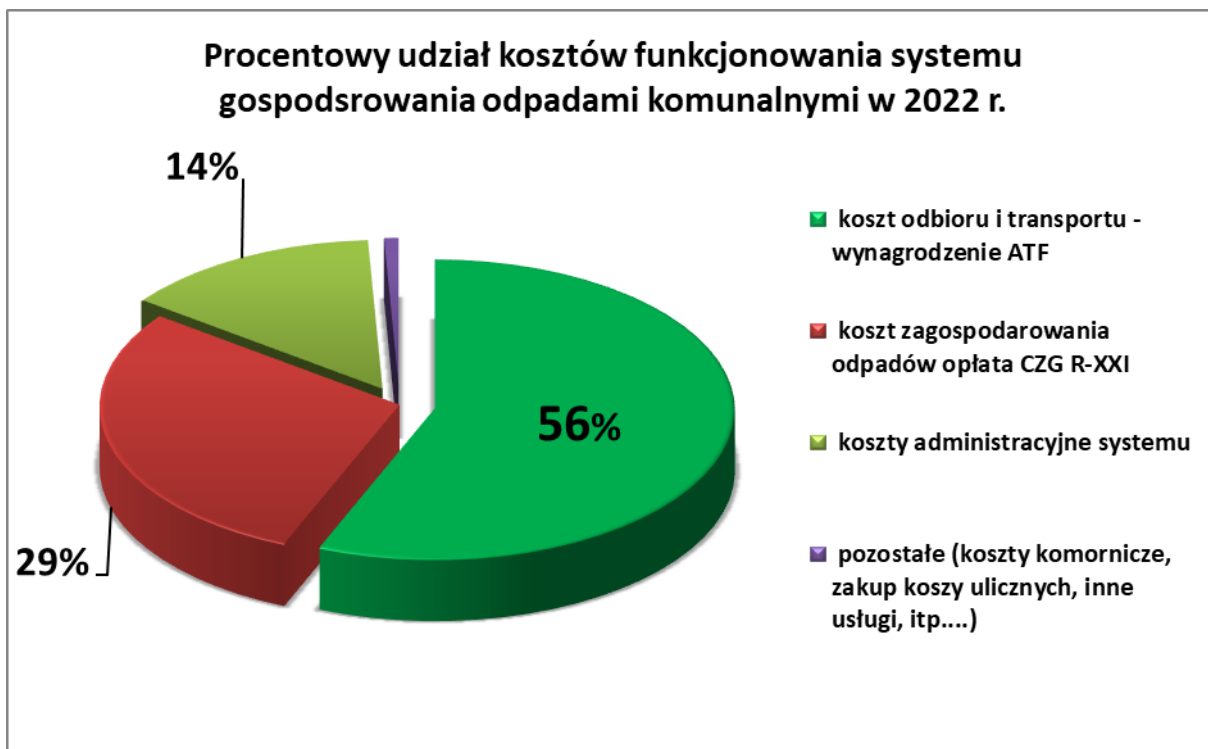
Zestawienie finansowe (wymiar, dochód, egzekucja, wydatki) na dzień 31.12.2022 r.

	<i>Wartość</i>
Wymiar opłaty na rok 2022	1 037 719,31 zł
Roczna wartość ulgi z tytułu kompostowania bioodpadów	2 575,00 zł
Wpływy z tytułu gospodarowania odpadami	1 056 804,57 zł
Nadpłaty	19 085,26 zł
Łączna kwota zaległości (rok 2022 i pozostałe lata) zaległości główne i odsetki	236 101,80 zł
Ilość wystawionych upomnień	356
Ilość wystawionych Tytułów Wykonawczych	151
Ilość przeprowadzonych postępowań dot. umorzenia, zwolnienia lub rozłożenia na raty zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	0
Ilość udzielonych umorzeń/zwolnień/rozłożeń na raty zaległości	0
Łączna kwota przyznanych umorzeń	0,00 zł
Łączna kwota wydatków	1 037 719,31 zł
w tym	
usługa odbioru i transportu odpadów – wynagrodzenie wykonawcy	583 901,13 zł
zagospodarowanie odpadów – opłata CZG R – XXI	299 413,71 zł
pozostałe wydatki	154 404,47 zł

Łącznie w 2022 roku na system gospodarowania odpadami komunalnymi poniesiono koszty w wysokości 1 037 719,31 zł.

Na kwotę tę złożyły się:

- koszt odbioru i transportu odpadów komunalnych – miesięczne wynagrodzenie wykonawcy;
- koszt zagospodarowania odpadów – opłata do CZG R-XXI;
- koszt odbioru i zagospodarowania odpadów innych niż odpady odebrane w ramach realizowanej umowy (np. odbiór odpadów GPSZOK)
- koszt doręczania korespondencji;
- stałe opłaty serwisowe programów do obsługi systemu;
- koszty postępowań egzekucyjnych, koszty komornicze;
- płace;
- zakup materiałów biurowych i wyposażenia;
- koszt edukacji ekologicznej i prowadzonych akcji ekologicznych w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami.

Od 01 lipca 2021 r. firma ATF Sp. z o.o. Sp. k. świadczy usługę odbioru i transportu odpadów komunalnych w ramach zawartej umowy. Miesięczne wynagrodzenie wykonawcy składa się łącznie z sum iloczynów mas rzeczywiście odebranych frakcji odpadów i stawek jednostkowych za ich odbiór i transport oraz sumy iloczynów wydzierżawionych różnych pojemników i stawek jednostkowych za jeden pojemnik oraz miesięcznej zryczałtowanej stawki wynagrodzenia za wyposażenie i odbiór odpadów z GPSZOK.

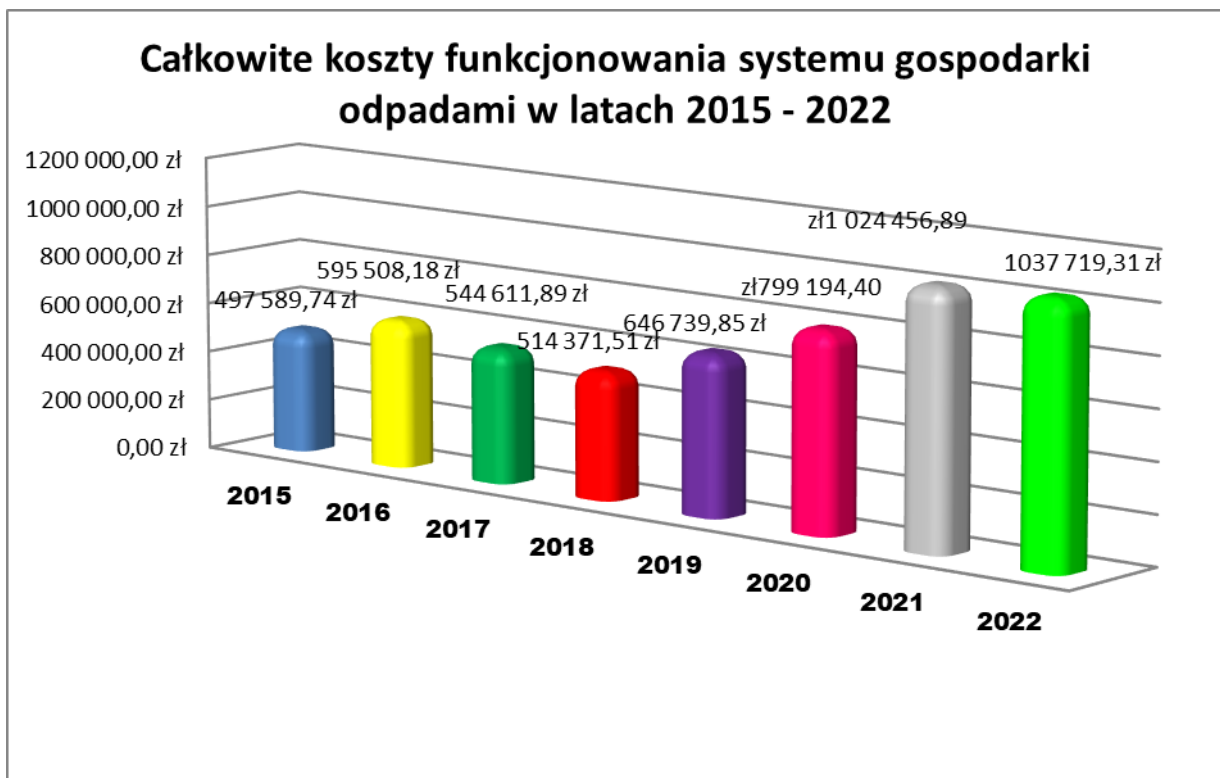
Stawki ofertowe wykonawcy:

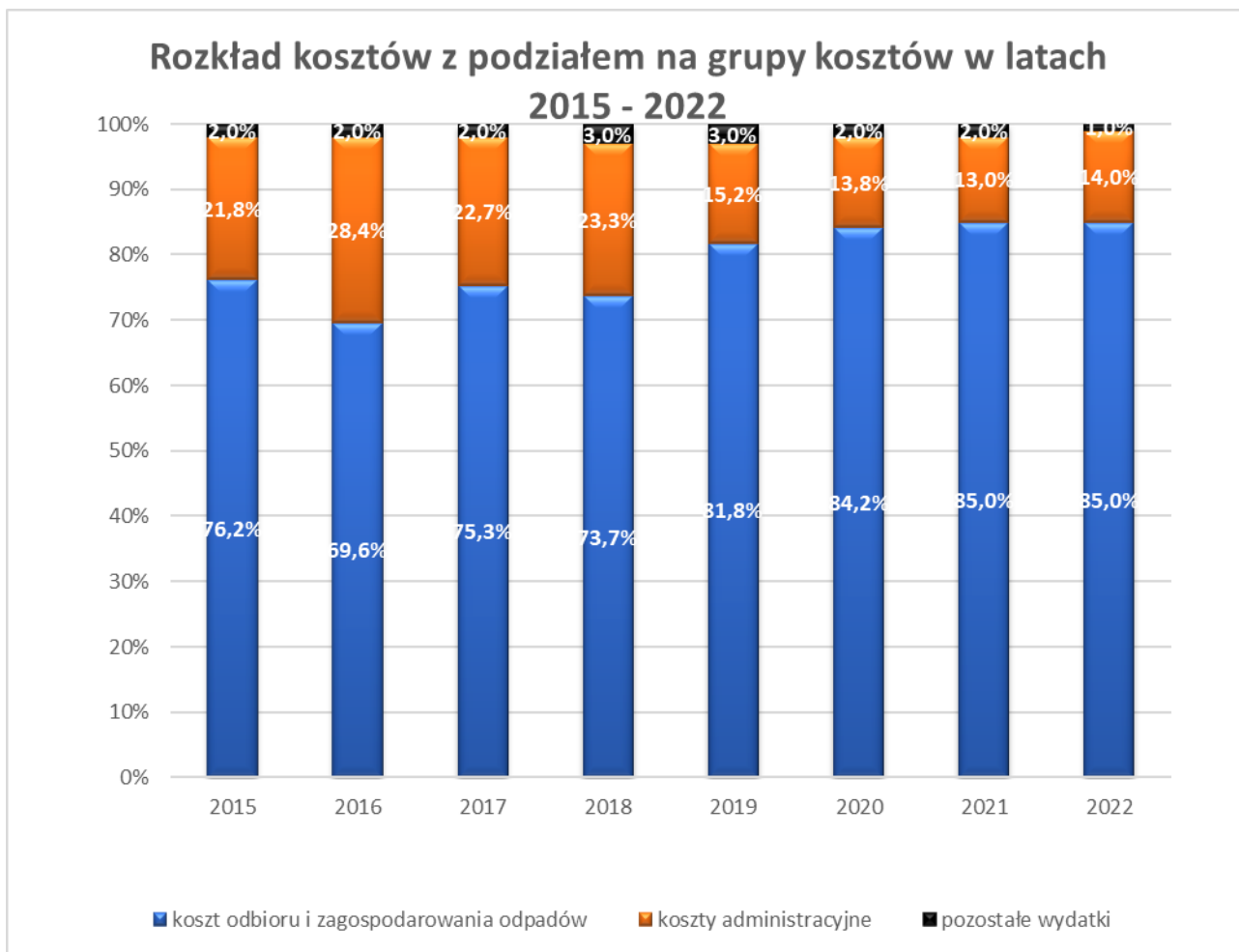
- za odbiór i transport odpadów komunalnych zmieszanych – 520 zł netto za 1 Mg;
- za odbiór i transport segregowanych frakcji odpadów komunalnych (15 01 01,15 01 02,15 01 07) – 750 zł netto za 1 Mg;
- za odbiór i transport bioodpadów – 590 zł netto za 1 Mg;
- za odbiór i transport odpadów wielkogabarytowych – 590 zł netto za 1 Mg;
- za wyposażenie w pojemniki do gromadzenia odpadów: poj. 120l – 1,50 zł netto za szt.; poj. 240l – 2,00 zł netto za szt.; poj. 1100l – 15,00 zł netto za szt.;
- wyposażenie i odbiór odpadów z GPSZOK – 2 700 zł brutto m-c.

Koszt zagospodarowania odpadów komunalnych ponoszony był, na rzecz CZG R -XXI, za faktyczne ilości przekazanych odpadów.

Cennik na rok 2022:

- odpady niesegregowane 438 zł netto za 1 Mg odpadów,
- odpady ulegające biodegradacji 210 zł netto za 1Mg odpadów,
- zużyte opony 772 zł netto za 1 Mg odpadów,
- odpady wielkogabarytowe 661 zł netto za 1 Mg odpadów,
- odpady elektryczne i elektroniczne 600 zł netto za 1 Mg odpadów,
- odpady remontowo budowlane 500 zł netto za 1 Mg odpadów,
- odpady segregowane – bezpłatnie.

Na dzień 31.12.2022r.:

- liczba mieszkańców (osób zameldowanych) – wg. ewidencji ludności – 4183;
- liczba osób objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi – wg deklaracji dot. opłaty – 3099;
- liczba złożonych (aktywnych) deklaracji o wysokości opłaty – przybliżona liczba podatników – 1080.

Ilości osób zadeklarowanych w poszczególnych miejscowościach gminy Wierchowno

MIEJSCOWOŚĆ	ILOŚĆ OSÓB ZADEKLAROWANYCH	W TYM ILOŚĆ OSÓB DEKLARUJĄCYCH KOMPOSTOWANIE ODPADÓW
BĘDLINO	147	24
BONIN	17	3
DANOWICE	2	2
DĘBNIEWICE	12	0
GARBOWO	23	11
KNOWIE	1	0
KRÓLE	4	0

NOWE LASKI	77	23
OSIEK DRAWSKI	258	39
OTRZEP	40	20
RADOMYŚL	50	4
SOŚNICA	146	35
ŚWIERCZYNA	554	95
WIELBOKI	48	21
WIERZCHOWO	1047	100
WIERZCHÓWKO	32	12
ŻABIN	351	25
ŻABINEK	214	59
ŻEŃSKO	76	7
	3099	480

Liczba osób ujętych w złożonych deklaracjach dotyczy liczby faktycznie zamieszkałych na danej nieruchomości, osób zgłoszonych przez właścicieli nieruchomości, stąd liczba zameldowanych osób różni się od liczby mieszkańców zgłoszonych w deklaracjach.

Przyczyny różnic wynikają z naturalnej migracji ludności m.in. podejmowanie nauki poza miejscem stałego zameldowania przez wielu uczniów i studentów oraz analogicznie wśród osób czynnych zawodowo przebywanie na co dzień poza terenem gminy w celach zarobkowych.

Gminny system gospodarowania odpadami obejmuje ok. 1100 nieruchomości – punktów adresowych, w tym 11 nieruchomości to nieruchomości mieszane, czyli złożone z części zamieszkałej i niezamieszkałej, na której prowadzona jest działalność gospodarcza.

Podział nieruchomości w zależności od ilości osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego

ILUŚĆ OSÓB W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	LICZBA NIERUCHOMOŚCI
1	296
2	348
3	217
4	104
5	59
6 i więcej	38
Budynki wielolokalowe (bloki - wspólnoty mieszkaniowe)	18

Na podstawie art. 3 ust. 3 lit. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie Gmina Wierzchowo prowadzi ewidencję umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości

i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy. Ewidencja weryfikowana jest na bieżąco w oparciu o wykazy umów załączone do rocznych sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne.

Odpady komunalne na terenie Gminy Wierzchowo w ramach gminnego systemu odbierane są od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i mieszanych, czyli złożonych z części zamieszkałej i niezamieszkałej w ramach umowy z wykonawcą firmą ATF Sp. z o.o. Sp. k.

Odpady komunalne z nieruchomości niezamieszkałych odbierane są na podstawie umów indywidualnych zawartych z wybranym podmiotem świadczącym określone usługi.

W roku 2022 odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych odbywał się z podziałem na 5 frakcji: papier, szkło, tworzywa sztuczne, bioodpady oraz odpady zmieszane stanowiące pozostałości z sortowania. Dwukrotnie w roku 2022 z nieruchomości odebrane zostały także odpady wielkogabarytowe.

W 2022 roku odebrano z terenu gminy Wierzchowo następujące frakcje i ilości odpadów:

Lp.	Rodzaj odpadów	Kod odpadu	Ilość odebranych odpadów komunalnych [Mg]*
1	niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20 03 01	489,56
2	odpady wielkogabarytowe	20 03 07	57,64
3	opakowania ze szkła	15 01 07	72,54
4	opakowania z papieru i tektury	15 01 01	22,42
5	opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	98,30
6	zużyte opony	16 01 03	3,70
7	odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	63,60
8	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	20 01 36	6,48
9	inne odpady nieulegające biodegradacji	20 02 03	7,30

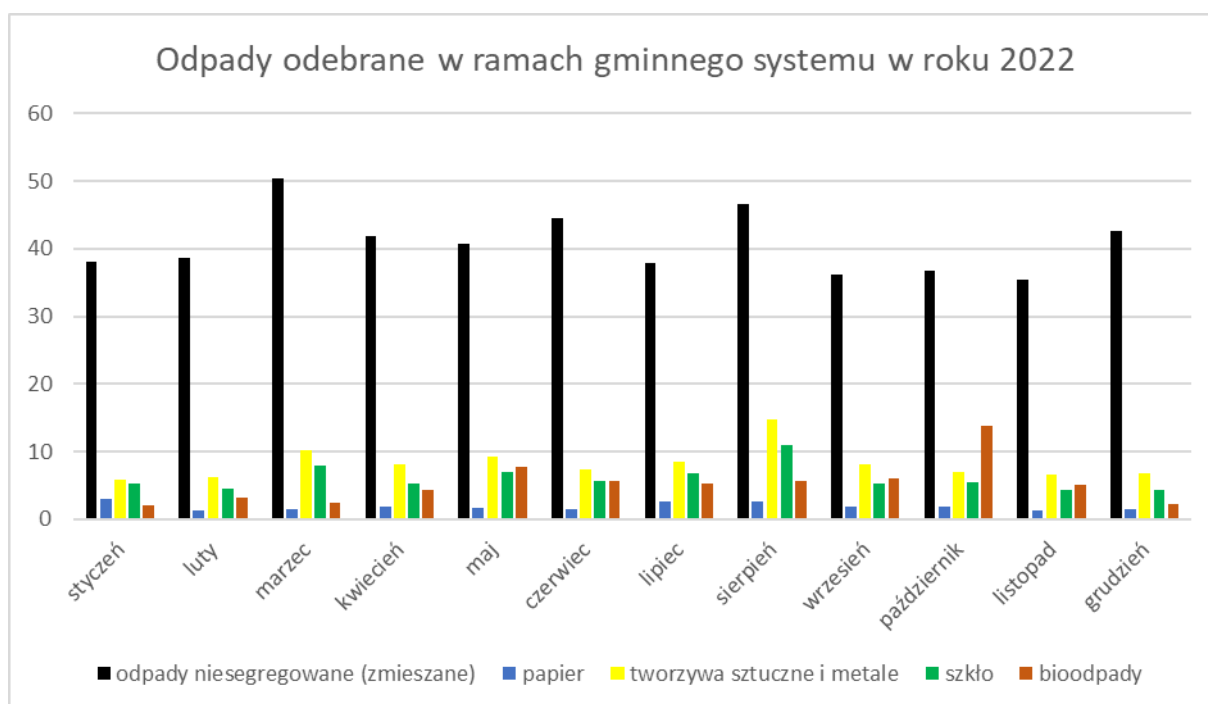
* łączne masy odpadów komunalnych zgodnie ze Sprawozdaniem wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2022

Odpady odebrane w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami
w roku 2022

	odpady niesegregowane (zmieszane)	papier	tworzywa sztuczne i metale	szkło	bioodpady
styczeń	38,14	2,94	5,92	5,20	2,06
luty	38,64	1,32	6,20	4,54	3,16
marzec	50,40	1,46	10,12	7,86	2,50
kwiecień	41,84	1,82	8,08	5,22	4,26
maj	40,68	1,76	9,18	6,96	7,80
czerwiec	44,50	1,48	7,28	5,64	5,64
lipiec	37,94	2,68	8,42	6,80	5,32
sierpień	46,62	2,58	14,66	11,02	5,74
wrzesień	36,18	1,80	8,20	5,22	5,96
październik	36,66	1,82	6,94	5,50	13,88
listopad	35,32	1,36	6,56	4,24	5,08
grudzień	42,64	1,40	6,74	4,34	2,20

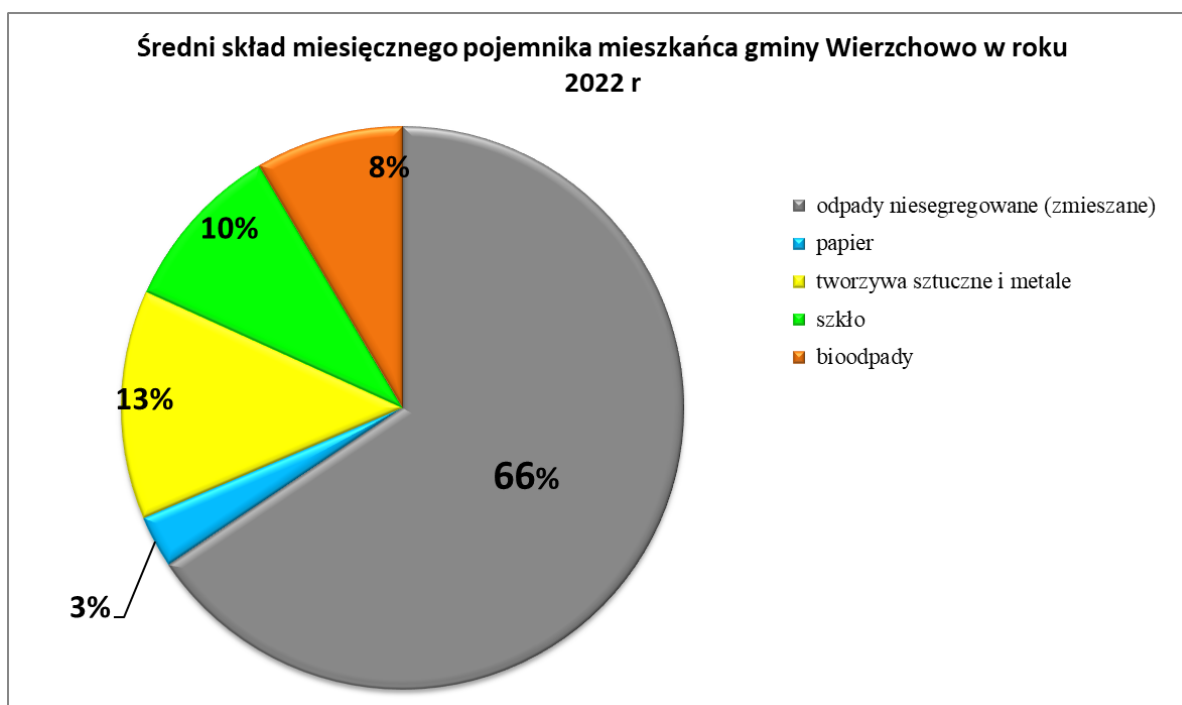
W roku 2022 odebrano i zagospodarowano w ramach gminnego systemu poniższe ilości odpadów:

- odpady komunalne zmieszane – 489,56 Mg, tj. o 12,4 Mg mniej do roku 2021,
- odpady z papieru – 22,42 Mg, tj. o 4,46 Mg więcej niż w roku 2021,
- odpady z tworzyw sztucznych – 98,30 Mg, tj. o 0,5 Mg więcej niż w roku 2021,
- odpady ze szkła – 72,54 Mg, tj. o 1,76 Mg więcej niż w roku 2021,
- bioodpady – 63,60 Mg, tj. o 9,0 Mg więcej niż w roku 2021.

W roku 2022 przeliczając ilości odpadów na jednego mieszkańca określono:

- zmieszane odpady komunalne – 158,0 kg/osoba/rok
- selektywne odpady – 62,4 kg/osoba/rok
- bioodpady – 20,5 kg/osoba/rok

Wg. danych GUS masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca kraju w roku 2021 wynosiła średnio 360 kg.

W gminie Wierzchowo średnia ilość odpadów wytworzona przez mieszkańca w roku 2022 wynosiła 241 kg na osobę.

W 2022 roku dwukrotnie na terenie gminy zrealizowano zbiórki odpadów wielkogabarytowych. W ramach realizowanych zbiórek zebrano łącznie 50,84 tony odpadów.

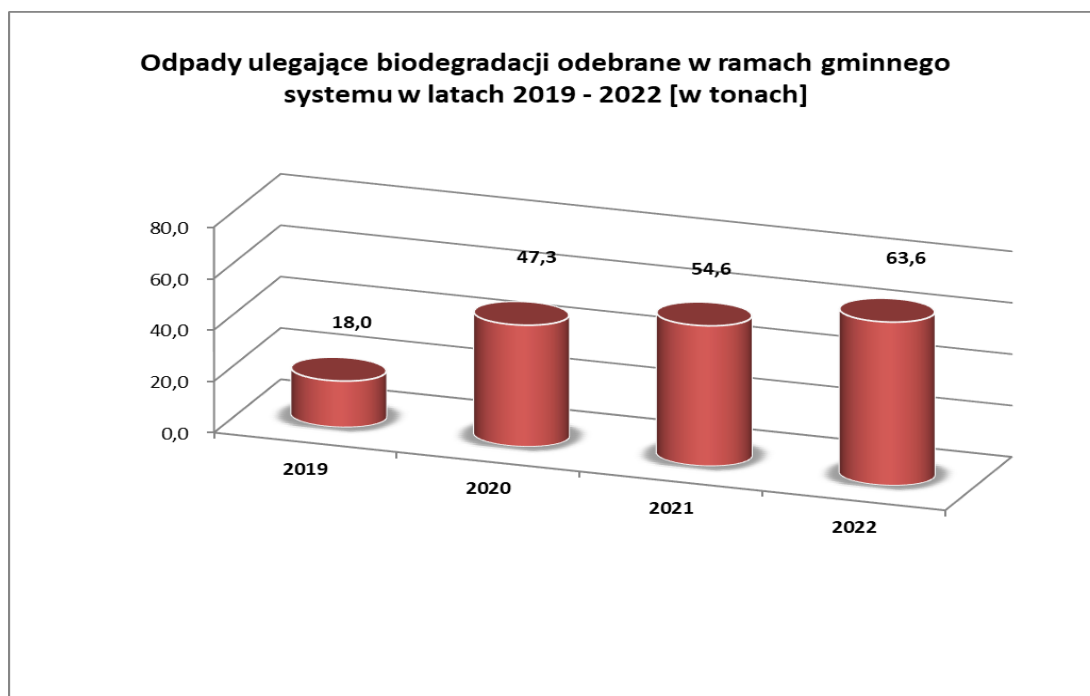
Istniejący na terenie gminy Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany na terenie GZGK w Wierzchowie funkcjonował przez cały rok 2022 i przyjmował odpady w wyznaczone dni każdego miesiąca zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Wierzchowo.

W roku 2022 mieszkańcy przekazali do punktu posegregowane odpady z podziałem na następujące frakcje: odpady wielkogabarytowe, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, zużyte opony, zmieszane odpady opakowaniowe, opakowania z papieru i tektury, opakowania ze szkła, opakowania z tworzy sztucznych, odpady remontowo budowlane stanowiące odpady komunalne, przeterminowane leki oraz zużyte baterie.

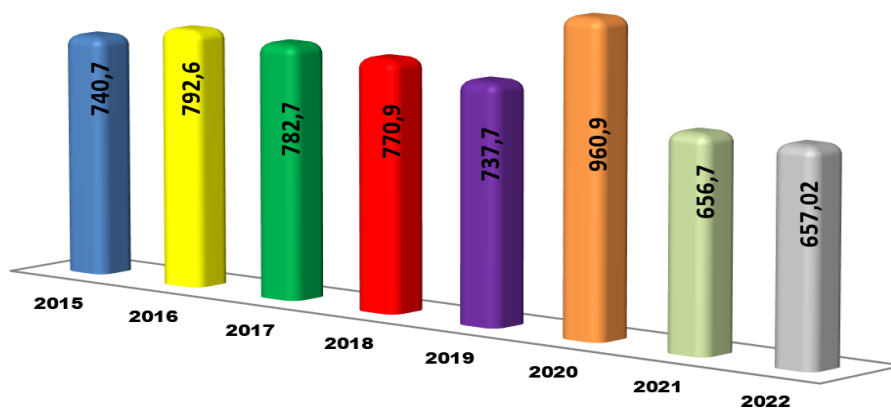
Z punktu odebrano i przekazano do zagospodarowania następujące frakcje i ilości odpadów:

Lp.	Rodzaj odpadów	Kod odpadu	Ilość odebranych odpadów [Mg]
1	zużyte opony	16 01 03	1,96
2	odpady wielkogabarytowe	20 03 07	6,26
3	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	20 01 36	3,40
4	zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	17 09 04	7,30

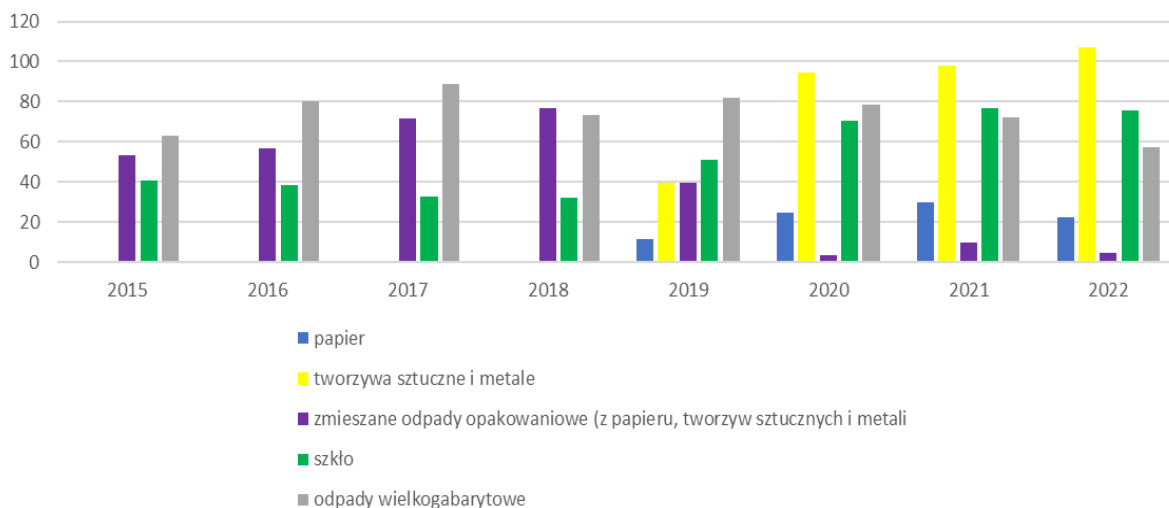
Niezmiennie od 2015 roku na terenie gminy prowadzona jest zbiórka zużytych baterii. 9 pojemników przeznaczonych specjalnie na ten cel usytuowano w budynkach użyteczności publicznej i punktach przebywania zwiększonej liczby ludności w Wierzchowie i Świerczynie.

Odpady komunalne zmieszane (niesegregowane odebrane z terenu gminy Wierzchowo w latach 2015 - 2022 [w tonach]

Wybrane frakcje odpadów komunalnych odebrane z terenu gminy Wierzchowo w latach 2015 - 2022

Masa niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych w gminie w roku sprawozdawczym 2022 wyrażona w tonach – 657,02.

Masa odpadów ulegających biodegradacji stanowiących odpady komunalne odebrane w gminie w roku sprawozdawczym 2022 wyrażona w tonach – 63,60.

Odpady ulegając biodegradacji (20 02 01) zostały w całości poddane recyklingowi w procesie odzysku R3 w kompostowni odpadów w Słajsinie.

Wszystkie zmieszane odpady komunalne (20 03 01) poddane zostały innym niż składowanie procesom przetwarzania, a dokładniej poddane procesowi mechaniczno-biologicznego przetwarzania (R12). W wyniku przeprowadzonych procesów masa odpadów powstałych po mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 frakcja o wielkości co najmniej od 0 do 80 mm została przekazana do składowania w ilości:

14,0762 Mg na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Chojnica w Mirosławcu,

167,9074 Mg na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Słajsinie,

46,7408 Mg Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Sp. z o.o. Szczecin

- Łączna masa odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia w 2021 r. wyniosła 126,79 Mg
- Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Wierzchowo wyniósł 12,40 %.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy obowiązane były do osiągnięcia do 2020 roku odpowiednich poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, do wartości określonych Rozporządzeniami Ministra Środowiska poprzez poziomy wskazane w poszczególnych latach.

Znowelizowana ustawa u.c.p.g. wprowadziła obowiązek osiągnięcia przez gminy określonych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych. Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych przyjmuje się łączną masę wytworzonych odpadów komunalnych, do której zalicza się odpady z grupy 15 oraz z grupy 20, z wyjątkiem odpadów o kodach 20 02 02, 20 03 04 i 20 03 06 oraz łączną masę odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi, do której zalicza się odpady z grupy 15 oraz z grupy 20, z wyjątkiem odpadów o kodach 20 02 02, 20 03 04 i 20 03 06 oraz odpady powstałe z ich przetworzenia.

Zgodnie z art. 3c ust. 1 cyt. ustawy u.c.p.g., gminy były obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania według następujących progów:

- 1) do dnia 16 lipca 2013 r. – do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- 2) do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

– w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Po nowelizacji ustawy gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania odpadów (bez wyszczególnienia żadnego z rodzaju odpadów) w wysokości:

- 1) 30% wagowo – za każdy rok w latach 2025 – 2029
- 2) 20% wagowo – za każdy rok w latach 2030 – 2034
- 3) 10% wagowo w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych.

Osiągnięcie wskazanych poziomów ma się odbywać stopniowo. Na dzień dzisiejszy nie określono wymaganych rocznych progów.

Zgodnie z zapisami ustawy u.c.p.g, gminy obowiązane były do osiągnięcia do 2020 roku poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości co najmniej 70% wagowo. Ustawą z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2151) zmieniono definicję odpadów komunalnych, zgodnie z którą odpady komunalne nie obejmują odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Wprowadzono definicję odpadów budowlanych i rozbiórkowych, która odnosi się w sposób ogólny do odpadów powstających w wyniku robót budowlanych. Pomimo ww. zmian definicji, do odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych dalej zastosowanie mają przepisy dotyczące postępowania z odpadami komunalnymi (gmina ma obowiązek przyjmowania tego typu odpadów ,jednakże bez obowiązku osiągnięcia określonych poziomów ich recyklingu). Od 2021 roku w stosunku do odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne nie ma obowiązku obliczania poziomu recyklingu.

Na terenie Gminy Wierzchowo w 2022 roku osiągnięto odpowiednio:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych: 26,72 %;
- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania: 0 %;
- poziom składowania – 23,51 %;
- poziom ograniczenia masy odpadów budowlanych i rozbiórkowych przekazanych do składowania: nie dotyczy.

Wymagane do osiągnięcia wskaźniki przed nowelizacją ustawy do 2020 roku

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dopuszczalny poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]	50	45	45	40	40	35
poziom osiągnięty przez Gminę Wierzchowo	57,8	0	0	0	0	0
Dopuszczalny poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych [%]	40	42	45	50	60	70
poziom osiągnięty przez Gminę Wierzchowo	0	0	0	100	0	64,38
Wymagany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła [%]	16	18	20	30	40	50
poziom osiągnięty przez Gminę Wierzchowo	27,5	37,17	25,29	25,91	30,86	39,96

Wymagane do osiągnięcia wskaźniki po nowelizacji ustawy

Rok	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%]	x	20	25	35	45	55
poziom osiągnięty przez Gminę Wierzchowo	x	23,41	26,72			
poziom składowania [%]	w latach 2025-2029 gminy są obowiązane nie przekroczyć poziomu w wysokości 30%					
poziom osiągnięty przez Gminę Wierzchowo	23,58	21,98	23,51			

Wyroby azbestowe na terenie gminy Wierzchowo

W roku 2022 zrealizowano zadanie pn. "Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wierzchowo - 2022". W ramach zadania usunięto łącznie 73,280 ton wyrobów azbestowych, co stanowi ok. 4 118,28 m². Zadanie obejmowało 18 obiektów z terenu gminy Wierzchowo.

Wykonawcą zadania była firma EKO24 Barbara Plewko z Dębna. Łączny koszt zadania opiewał na kwotę 56 368,00 zł, z czego kwota 31 169,60 zł to środki otrzymane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie a pozostała kwota 25 198,40 zł stanowiła środki własne z Budżetu Gminy Wierzchowo.

Zadanie stanowiło formę wsparcia dla mieszkańców gminy Wierzchowo. Podpisano 18 umów przyznania dotacji w formie bezgotówkowej na realizację przedsięwzięcia z właścicielami nieruchomości z terenu gminy Wierzchowo.

Usunięte wyroby azbestowe w ramach zadań realizowanych na terenie gminy Wierzchowo w latach 2015 - 2022		
ROK	m²	Mg
2015	3615	54
2016	2999	52,37
2017	3496	62,92
2018	693	12,74
2019	zadanie nierealizowane	
2020	2072	37,29
2021	6078	108,84
2022	4118,28	73,280
SUMA	23071,28	401,44

Zasoby przyrodnicze

Na terenie Gminy Wierzchowo występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Natura 2000 „Ostoja Drawska”;
- Rezerwat Sośnica;
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Drawskie”;
- pomniki przyrody.

Gmina Wierzchowo charakteryzuje się dużą lesistością, tj. na poziomie 63%. Lasy zarządzane są przez Nadleśnictwo Świerczyna, Nadleśnictwo Borne Sulinowo oraz Nadleśnictwo Złocieniec.

Nawiązując do wyżej wymienionych form ochrony przyrody należy stwierdzić, iż podczas planowania działań mających na celu rozwój gminy uwzględnia się wymogi ochrony przyrody, które mają bezpośredni wpływ na kształtowanie się struktury przestrzenno – gospodarczej gminy.

Zagrożenie poważnymi awariami

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020r. poz. 1219 ze zm.) mówiąc o poważnej awarii rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Nawiązując do powyższego należy stwierdzić, iż w roku 2022 na terenie Gminy Wierzchowo nie miały miejsca przedmiotowe awarie.

V.6. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

Na podstawie Uchwały Nr XVI/86/2016 Rada Gminy Wierzchowie przyjęła Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016- 2025 , która stanowi podstawę do prowadzenia lokalnej polityki społecznej wskazując obszary, które powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych.

Strategia składa się z czterech zasadniczych części , w których zostały opisane cele strategiczne.

CEL STRATEGICZNY I – indywidualne wsparcie dla osób poszukujących pracy

Prowadzono ścisłą współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Drawsku Pomorskim w celu pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu zatrudnienia poprzez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, informację zawodową oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy organizację prac społecznie użytecznych dla osób długotrwale bezrobotnych klientów pomocy społecznej.

CEL STRATEGICZNY II – wzmocnienie współdziałania na rzecz rynku pracy, gospodarki i edukacji

Podjęmowano działania mające na celu poprawę sytuacji materialno-bytowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przy współpracy Powiatowego Urzędu Pracy w Drawsku Pom., placówek oświatowych oraz

organizacji pozarządowych poprzez propagowanie informacji o zawodach oraz o możliwościach szkolenia, kształcenia poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych w celu odpowiedniego doboru ofert pracy.

Prowadzane były również działania skierowane dla osób starszych w celu poprawy jakości życia poprzez organizowanie usług opiekuńczych w środowisku lokalnym, realizowano świadczenia pieniężne (zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna, zasiłki stałe i celowe). Osoby wymagające całodobowej opieki umieszczano w domach pomocy społecznej.

W ramach podpisanego Porozumienia Partnerskiego pomiędzy Gminą Wierzchowo, a Województwem Zachodniopomorskim wydawane były bezpłatnie Zachodniopomorskie Karty Seniora.

CEL STRATEGICZNY III.: Integracja i reintegracja społeczna oraz zawodowa osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

Podjęmowano działania w celu rozwiązywania sytuacji kryzysowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jej skutkom tj;

- realizowano Program Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach którego zostały podjęte działania na rzecz dziecka i rodziny,
- organizowane były posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które mają na celu szybki i pełny przepływ informacji między służbami społecznymi i możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych,
- prowadzono poradnictwo psychologiczne oraz istniała możliwość skorzystania z usług terapeuty uzależnień w celu uzyskania pomocy w zakresie pokonywania trudności życiowych dotyczących w szczególności problemu alkoholowego, przejawów przemocy w rodzinie, braku umiejętności budowania poprawnych relacji w rodzinie, niskiego poziomu umiejętności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- prowadzono monitoring punktów sprzedaży alkoholu,
- realizowano świadczenia pieniężne (zasiłki celowe, zasiłki celowe specjalne) celem wsparcia rodzin dążących do usamodzielnienia,
- realizowano zadania na rzecz rodzin wielodzietnych (Karta Dużej Rodziny),
- realizowano pomoc materialną dla uczniów w ramach stypendium szkolnego, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

CEL STRATEGICZNY IV - Wsparcie rodziny

Podjęmowano działania zapewniające bezpieczeństwo socjalne poprzez udzielania różnych form pomocy finansowej i rzeczowej, realizowano program rządowy, którego celem jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub

znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Prowadzona była praca socjalna w środowiskach m. in. w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji (pomoc w wypełnianiu wniosków, informowanie o różnych uprawnieniach, pomoc w ustaleniu niepełnosprawności, kontakt telefoniczny), poradnictwa wychowawczego, rodzinnego i zawodowego.

Współdział w realizacji programu Operacyjnego- Pomoc Żywnościowa EFAD Funkcjonowanie świetlic środowiskowych , które organizowały czas wolny dla dzieci i młodzieży.

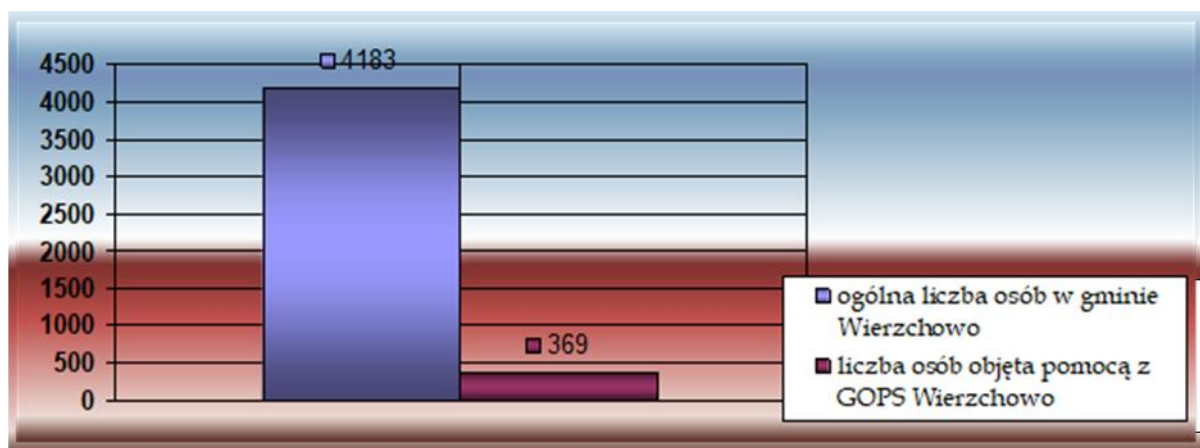
Podjęmowano aktywizacje rodzin poprzez aktywny udział rodziców w życiu szkół podstawowych i gimnazjów oraz przedszkolach.

Ocena realizacji w kontekście ostatnich 2-3 lat ocen zasobów PS

Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie realizowane są w oparciu o ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.) i obejmują działania osłonowe i aktywizujące, w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie rozwiązać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Liczba osób objęta pomocą GOPS w Wierzchowie w roku 2022r.

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej		
Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2014	183	628
2015	179	597
2016	151	507
2017	148	495
2018	144	458
2019	158	480
2020	117	319
2021	121	310
2022	136	369

Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych									
Rodzaj świadczenia	Liczba osób								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
świadczenia niepieniężne	188	183	149	141	138	133	66	64	72
świadczenia pieniężne	181	178	136	133	126	118	95	89	88

Liczba rodzin korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych									
Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
świadczenia niepieniężne	99	94	72	65	66	71	37	35	35
świadczenia pieniężne	167	158	132	126	124	116	92	88	86

Powody udzielania pomocy za rok 2022 (Dane za okres I-XII 2022r. zgodnie z MRiPS-03 - sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach)		
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	76	199
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	6	7
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	20	108

wielodzietność:	20	108
Bezrobocie	43	121
Niepełnosprawność	34	61
Długotrwała lub ciężka choroba	32	68
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym:	48	134
rodziny niepełne:	5	25
rodziny wielodzietne:	3	19
Przemoc w rodzinie	1	5
Alkoholizm	2	8
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	5
Zdarzenie losowe	1	1
Sytuacja kryzysowa	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	3	6

	Wskaźnik pracy socjalnej (wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%)								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wskaźnik pracy socjalnej	84,53%	81,92%	88,97%	67,13%	47,55%	91,72%	79,44%	88,46%	122,45%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	181	177	145	143	143	145	107	104	98
Praca socjalna ogółem	153	145	129	96	68	133	85	92	120

V.7. Gminny program wspierania rodziny

Gminny Program Wspierania Rodziny na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej został przyjęty uchwałą Nr XXVIII/161/2021 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023.

Realizatorem jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzchowie

Głównym celem programu jest wspieranie rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej.

Wzmacnianie ekonomicznej funkcji rodziny:

- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;

- wsparcie finansowe w postaci zasiłków okresowych, celowych, specjalnego zasiłku celowego;
- prowadzono pracę socjalną w zakresie wspierania rodziny w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji.

Wsparcie dla dzieci i młodzieży uczących się:

- wsparcie z systemu świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego oraz w ramach rządowego programu „Dobry Start”;
- przyznawanie i wypłatę stypendiów socjalnych, dodatków mieszkaniowych, ulgi dla rodzin wielodzietnych (karta dużej rodziny).

Działania i efekty pracy z rodziną objętą wsparciem asystenta rodziny:

1. Podjęcie działań odwykowych oraz profilaktycznych w zakresie uzależnień – 4 osoba współpracujące z asystentem rodziny podjęły leczenie w systemie stacjonarnym, 3 osoby przyjęły zastrzyk awersyjny, w rodzinach osoby posiadające skłonność do nadmiernej konsumpcji alkoholu od dłuższego czasu zachowują trzeźwy tryb życia.

Osoby/rodziny miały możliwość skorzystania również z umówionych wizyt do specjalistów tj. terapeuty ds. uzależnień oraz psychologa.

Osoby korzystające z usług psychologa oraz terapeuty uzależnień dyżurujących w siedzibie GOPS Wierzchowo, miały możliwość uzyskania pomocy w zakresie pokonywania trudności życiowych dotyczących w szczególności problemu alkoholowego, przejawów przemocy w rodzinie, braku umiejętności budowania poprawnych relacji w rodzinie i otoczeniu, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz ustalenia stopnia niepełnosprawności, rozmów wspierających osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

Z w/w porad Psychologa na skierowanie asystenta rodziny skorzystało 19 osób.

W roku 2022 z Terapeuty ds. uzależnień, skorzystały: 4 osoby.

Poprawa umiejętności opiekuńczo – wychowawczych – 6 rodzin.

2. Poprawa funkcjonowania osób z dysfunkcjami rozwojowymi lub niepełnosprawnością - 5 osób.
3. Profilaktyka zdrowotna, poprawa sytuacji zdrowotnej rodziny, dbałość o higienę –13 rodzin.
4. Poprawa funkcjonowania rodziny, w której występuje przemoc – 3 rodziny.
5. Częściowe spłacenie zadłużeń, zaległości w opłatach – 2 rodziny.

Ponadto Asystent rodziny utrzymywał stały kontakt i współpracę z psychologiem dyżurującym w obiekcie GOPS pod kątem udzielania wsparcia dziecku i rodzinie.

Przez tutejszy Ośrodek prowadzona jest bardzo ścisła współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Drawsku Pomorskim oraz Placówki Opiekuńczo Wychowawczej w Drawsku Pomorskim - zarówno w dążeniu do utworzenia kompleksowego systemu wczesnej interwencji pomocy socjalnej, psychologicznej pedagogicznej i prawnej.

Nawiązanie współpracy między służbami pomocowymi w gminie i powiecie ma na celu jak najszybszy powrót dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo - wychowawczych - do rodziców biologicznych z możliwością ponownego wspólnego zamieszkania.

W rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny - asystent rodziny doradzał rodzinom, w jaki sposób mają prawidłowo wydatkować otrzymane fundusze z programu Rodzina 500+, fundusz alimentacyjny, świadczenie rodzinne - zgodnie z ich przeznaczeniem.

Przez tutejszy Ośrodek prowadzona jest bardzo ścisła współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Drawsku Pomorskim - zarówno w dążeniu do utworzenia kompleksowego systemu wczesnej interwencji pomocy socjalnej, psychologicznej pedagogicznej i prawnej.

Nawiązanie współpracy między służbami pomocowymi w gminie i powiecie ma na celu jak najszybszy powrót dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo - wychowawczych - do rodziców biologicznych, do rodzin naturalnych.

W rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny - asystent rodziny doradzał rodzinom, w jaki sposób mają prawidłowo wydatkować otrzymane fundusze z programu Rodzina 500+, fundusz alimentacyjny, świadczenie rodzinne - zgodnie z ich przeznaczeniem.

Dostęp do poradnictwa specjalistycznego:

- prowadzono poradnictwo psychologiczne celem udzielania różnych form pomocy i wsparcia.
- prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy i przygotowywaniu opinii dla celów PCPR;
- dostarczenie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny;
- motywowanie rodzin, w których występuje problem alkoholowy do podjęcia leczenia odwykowego oraz uświadomienie konieczności podjęcia terapii odwykowej;
- współpraca z Sądem Rejonowym w Drawsku w szczególności z III Wydziałem Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.

Interdyscyplinarność współpracy i koordynacji działań instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny:

Asystent Rodziny w ramach podejmowanej pracy z rodziną wystosował również odpowiednio:

- 4 wnioski do Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim, z prośbą o wgląd w sytuację opiekuńczo – wychowawczą w rodzinach współpracujących z asystentem rodziny.
- 5 opinii do Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim, dot. funkcjonowania rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,
- 2 Wnioski do Prokuratury Rejonowej w Drawsku Pomorskim w tym 1 o ubezwłasnowolnienie i 1 o objęcie przymusowym leczeniem

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie w ramach pracy socjalnej z rodzinami z problemami alkoholowymi motywowali do podjęcia leczenia odwykowego, zobowiązywali do zachowania abstynencji. W 2022 roku pracownicy socjalni zawarli 24 kontrakty socjalne. Sporządzili 17 wniosków o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wierzchowie u osób z tendencją do nadużywania alkoholu oraz przesłali 4 wnioski do Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim, z prośbą o wgląd w sytuację opiekuńczo – wychowawczą w rodzinie. W zawiązku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie pracownicy socjalni w roku 2022 w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego wzięli udział w 12 posiedzeniach grup roboczych, podczas których dokonywali Analiz i stosowanych działań, celem możliwości wyeliminowania przemocy w rodzinach, gdzie zostały założone Niebieskie Karty.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników współpracujących z rodziną dysfunkcyjną.

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości i prawidłowego realizowania zadań, pracownicy GOPS w Wierzchowie byli objęci systemem szkoleń. Pracownicy GOPS w Wierzchowie mieli sposobność wzięcia udziału w 32 szkoleniach o różnej tematyce.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 447, z późn. zm.). Asystent rodziny pracuje z rodzinami dotkniętymi m.in. problemami:

- bezrobocia,
- zagrożone ubóstwem,
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- bezradności w sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego,
- wielodzietności,
- długotrwałe lub ciężkie choroby i niepełnosprawności,

- uzależnienia i współuzależnienia (alkoholizm, skłonność do nadużywania alkoholu, narkotyków itp.),
- konfliktami rodzinnymi,
- dotkniętymi przemocą fizyczną i psychiczną,
- bezradności w poszukiwaniu pracy oraz załatwianiu spraw urzędowych.

Rodziny objęte wsparciem w ramach współpracy z asystentem w latach 2015 - 2022			
Rok	Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny	liczba małoletnich dzieci w rodzinach	liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej
2015	17	50	1
2016	16	44	9
2017	16	48	10
2018	14	41	14
2019	17	47	8
2020	11	27	4
2021	11	30	5
2022	15	35	7

V.8. Polityka społeczna

Gmina Wierzchowo za pośrednictwem jednostki organizacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie realizuje cele i zadania określone w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz przepisach wydanych na jej podstawie, w szczególności podejmuje działania zmierzające do zaspakajania niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, oraz w miarę możliwości do życiowego ich usamodzielnienia, a także integracji tych osób i rodzin ze środowiskiem.

Jednym z najważniejszych, ale zarazem najtrudniejszych zadań jest pomoc dzieciom w rodzinach dysfunkcyjnych. Dzieci wychowywane w takich rodzinach nie tylko pozbawione są godnego dzieciństwa, ale także bardzo często tracą szanse na normalne życie w przyszłości, a w konsekwencji, tak jak ich rodzice (opiekunowie), stają się klientami OPS-ów.

Program „Rodzina 500 plus” daje rodzinom nowe perspektywy i szanse na rozwój dzieci. Świadczenie służy częściowemu pokryciu kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka. Dzięki programowi 500 plus ze świadczeń rodzinnych i systemu opieki społecznej przestają korzystać rodziny z dziećmi. Potwierdza się, że mocno zmalał poziom ubóstwa rodzin z dziećmi zarówno skrajnego, jak i relatywnego.

Średnia liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego		
Rok	Liczba rodzin	Łączna kwota świadczenia
2017	282	2 955 481,37 zł
2018	276	2 729 059,91 zł
2019	247	3 193 671,00 zł
2020	256	3 918 522,40 zł
2021	444	4 006 862,00 zł
2022	245	1 642 485,70 zł

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.							
	Lata						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami	173	167	170	153	233	164	150

Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach.							
	Lata						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	47	44	37	35	31	32	32

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach.							
	Lata						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	32	30	25	22	18	19	17

Kwota świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego				
Rok 2018	2019	2020	2021	2022
166 830,00 zł	155 140,00 zł	138 790,00 zł	146 810,00 zł	127 330,00 zł

Realizacja świadczeń rodzinnych w latach 2017-2022 (ilość świadczeń)						
	Liczba świadczeń w roku					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zasiłki rodzinne	3887	4011	2976	3025	2529	2343
Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:						
- urodzenie dziecka	26	24	11	17	8	4
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	57	40	80	33	32	66
- samotnego wychowywania dziecka	104	92	102	72	109	108
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	914	930	878	784	660	675

- Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	243	204	136	111	129	133
- rozpoczęcia roku szkolnego	207	209	193	165	135	129
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	393	316	342	453	351	312
- zasiłki pielęgnacyjne	998	1029	985	930	906	973
- świadczenia pielęgnacyjne	143	151	129	186	202	250
- specjalny zasiłek opiekuńczy	25	36	46	36	36	36
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	43	37	24	32	8	15
- składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	97	114	99	135	139	196
- składki na ubezpieczenie zdrowotne	59	76	82	104	120	166
Realizacja świadczeń rodzinnych w latach 2017-2022 (kwota świadczeń)						
	Kwota świadczeń (w zł) w roku					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zasiłki rodzinne	454657	466519	415755	353042	293655	275433
Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:						
- urodzenie dziecka	26000	24000	11000	17000	8000	4000
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	21693	14401	30650	12545	11903	25825
- samotnego wychowywania dziecka	22067	18991	20796	15096	22877	22764
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	86820	88302	83410	74480	62616	64031
- Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	26160	22260	14960	12070	13990	14590
- rozpoczęcia roku szkolnego	20687	20900	19292	16500	13500	12893
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	35389	27490	31650	43401	33594	29468
- zasiłki pielęgnacyjne	152694	162716	186775	200731	19555 1	210013
- świadczenia pielęgnacyjne	201058	221885	204207	332629	39715 7	528691
- specjalny zasiłek opiekuńczy	13000	19320	28520	22320	22320	22320
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	43000	37000	24000	32000	8000	15000
- składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	31437	36284	31670	48058	58686	92220
- składki na ubezpieczenie zdrowotne	6509	8065	8736	13209	16910	26748

Realizacja dodatków mieszkaniowych w 2022r			
Wyszczególnienie		Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w złotych
Ogółem		104	35 986,44 zł
z tego w zasobie	gminnym	30	14 186,46 zł
	spółdzielczym	6	685,50 zł
	wspólnot mieszkaniowych	21	9 046,27 zł
	prywatnym	31	10 175,63 zł
	prywatne czynszowe	6	602,82 zł
	innym	10	1289,76 zł

Pomoc materialna o charakterze socjalnym – Stypendia socjalne

Gmina Wierzchowo za pośrednictwem swojej jednostki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie udziela pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów. Pomoc przyznawana jest w celu umożliwienia pokonywania barier w dostępie do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej rodzin.

Typ szkoły	Liczba uczniów			
	Okres I-VI 2022r.		Okres IX-XII 2022r.	
	Liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego (dane za rok szkolny 2021/2022)	Liczba przyznanych stypendiów (dane za rok szkolny 2021/2022)	Liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego (dane za rok szkolny 2022/2023)	Liczba przyznanych stypendiów (dane za rok szkolny 2022/2023)
Ogółem:	32	32	47	34

Przyznanie i wysokość stypendium była ustalana na podstawie Ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty i uchwały Nr XXXIV/204/2021 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 31 sierpnia 2021r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Wierzchowo (Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 10 września 2021r. poz.3822) oraz zgodnie z art.6 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych.

Od dnia 01.01.2022r. do 31.12.2022r. wypłacono łącznie stypendia socjalne na kwotę: 49.532,60 zł

Decyzje administracyjne i informacje o przyznaniu wydane przez GOPS Wierzchowo w zakresie realizacji świadczeń pomocy społecznej					
Rodzaj świadczenia	Liczba wydanych decyzji				
	2018	2019	2020	2021	2022
świadczenia z pomocy społecznej	681	572	395	367	509
świadczenia rodzinne	498	306	321	272	214
stypendia socjalne	139	100	72	65	79
świadczenia z funduszu alimentacyjnego	41	30	32	32	27
świadczenia wychowawcze	356	454	75	465	0
dotatki mieszkaniowe	14	12	11	15	19
dodatek energetyczny	1	0	0	0	0

Dodatki Osłonowe

Zgodnie obowiązującą od dnia 4 stycznia br. ustawą o dodatku osłonowym wniosek o dodatek składało się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania. Dodatek przysługiwał osobom, które spełniały określone kryterium dochodowe.

Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek osłonowy – 561 szt. na kwotę łączną – 398.787,01 zł, z tego:

- dla gospodarstwa domowego jednoosobowego

* liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek osłonowy – 173 szt.

* kwota wypłaconych dodatków osłonowych – 84.236,70 zł

- dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;

* liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek osłonowy – 237 szt.

* kwota wypłaconych dodatków osłonowych – 153.270,17 zł

- dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;

* liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek osłonowy – 124 szt.

* kwota wypłaconych dodatków osłonowych – 123.330,14 zł

- dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób

* liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek osłonowy – 27 szt.

* kwota wypłaconych dodatków osłonowych – 37.950,00 zł

V.9. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2022-2024 został przyjęty Uchwałą Nr XLI/246/2022 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 31 marca 2022r.

Program został przyjęty w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165). Celem głównym programu jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do: - prowadzenia aktywnych form przeciwdziałania negatywnym skutkom nadużywania alkoholu; - wykorzystywania zasobów niezbędnych do rozwiązywania występujących już problemów w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi; - zwiększenia dostępności pomocy profilaktycznej i terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i osób współuzależnionych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wierzchowie w 2022 roku na realizację zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanią w dziale 851 wydatkowała środki finansowe w wysokości 110.048,44 zł opierając się na rekomendacjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dotyczących realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 r.

W punkcie konsultacyjnym w 2022 r. zatrudniony był: 1 psycholog, 1 terapeuta i 1 prawnik.

Działania profilaktyczne, udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, pomocy psychospołecznej oraz prawnej poprzez działalność Punktu Konsultacyjnego. W 2022 r. w punkcie Konsultacyjnym udzielane były bezpłatne porady, w czasie których informowano osoby o możliwości podjęcia leczenia w placówce leczenia odwykowego, motywowano je do leczenia, a także udzielano wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym. W ramach punktu udzielana była także pomoc osobom dotkniętym problemem alkoholowym lub przemocą domową oraz członkom ich rodzin. Informowano zarówno o możliwości podjęcia leczenia osób uzależnionych, jak i terapii osób współuzależnionych.

Koszt realizacji zadań w punkcie Konsultacyjnym wyniósł 15.760,00 zł, a środki zostały wydatkowane na:

1) wynagrodzenie terapeuty ds. uzależnień w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie- 4,800,00 zł;

2) wynagrodzenie psychologa dla osób i rodzin w kryzysie- 6.160,00 zł;

3) wynagrodzenie prawnika dla osób i rodzin w kryzysie- 4.800,00 zł.

Terapeuta ds. uzależnień przyjmujący w punkcie konsultacyjnym działającym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wierzchowie w okresie od stycznia 2022 r. do grudnia 2022 r. udzielił 55 porad i konsultacji dla osób uzależnionych od alkoholu, ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz osób współuzależnionych. Konsultacje miały na celu postawienie diagnozy w zakresie uzależnienia, pomoc doraźna w procesie utrzymania abstynencji a następnie zmotywowanie osoby do podjęcia kompleksowej, specjalistycznej terapii w placówkach leczniczych.

Psycholog przyjmujący w punkcie konsultacyjnym działającym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wierzchowie w okresie od lutego 2022 r. do grudnia 2022 r. udzielił 42 konsultacje. Głównymi problemami, z jakimi zgłaszały się osoby do specjalisty były trudności rodzinne

i społeczne, przemoc psychiczna i fizyczna, problemy wychowawcze i emocjonalne dzieci, uzależnienia, nadużywanie środków psychoaktywnych, sytuacje kryzysowe, zaburzenia nastroju, lękowe i zaburzenia psychiczne.

Prawnik przyjmujący w punkcie konsultacyjnym działającym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wierzchowie w okresie od stycznia 2022 r. do grudnia 2022 r. udzielił 29 porad mieszkańcom z terenu Gminy Wierzchowo. Porady dotyczyły spraw alimentacyjnych, zaspokojenia potrzeb rodziny, sprawowania władzy rodzicielskiej, kontaktu z dziećmi, egzekucji komorniczych, przemocy w rodzinie, uzależnień i przymusowego leczenia, spraw majątkowych, rozwodów, separacji, z zakresu prawa cywilnego, karnego, prawa pracy, praw własności, spraw procedury administracyjnej, z zakresu pomocy społecznej.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wierzchowie w okresie od 18.09.2022r. do 27.11.2022 r. prowadzone były warsztaty edukacyjno-terapeutyczne dla rodziców pn. „Szkoła dla rodziców”. Zajęcia prowadzone były co dwa tygodnie (w niedzielę) od godz. 9:00 do godz.14:00 przez psycholog-trenera. Warsztaty obejmowały 5 sesji grupowych i spotkania indywidualne. Łącznie na jednego uczestnika przypadało 25 godzin. Z terenu Gminy Wierzchowo uczestniczyło 12 rodziców.

Szkolenie prowadzone było metodą warsztatową z zastosowaniem m.in. techniki analizy przypadku, pracy w grupach oraz indywidualnie, mini wykładów, burzy mózgów, ćwiczeń warsztatowych – drama.

Tematyka spotkań obejmowała:

- świadomości własnych celów wychowania,
- poznania i rozumienia świata uczuć własnych oraz dziecka lub wychowanka,
- nauki umiejętności rozmawiania o uczuciach,
- umiejętności stawiania jasnych granic i wymagań,
- zachęcania dzieci do współpracy,
- wspólnego rozwiązywanie konfliktów,
- poszukiwania lepszych niż kara sposobów uczenia dziecka samodyscypliny,
- wspierania samodzielności dzieci,
- uwalniania ich od grania ról wzmacniania ich poczucia własnej wartości przez pochwałę opisową.

Uczestnicy warsztatów kompetencji wychowawczych realizowanych jako „Szkoła dla Rodziców” dowiedzieli się z jakimi trudnościami mogą spotkać się podczas całego procesu wychowania. Nabyli umiejętności rozpoznawania przyczyn trudności wychowawczych dziecka, zdobyli umiejętności niezbędne w pracy z dzieckiem trudnym, poznali metody radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych oraz bycia konsekwentnym. Ponadto uczestnicy doskonalili sposoby właściwego porozumiewania się z dzieckiem, eliminowania barier, wzmacniania otwartości i aktywności słuchania w trakcie rozmowy z dzieckiem.

Koszt realizacji warsztatów „Szkoła dla rodziców” wyniósł 4.800,00 zł.

W 2022 r. Komisja prowadziła szereg działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie uzależnienia od alkoholu i narkotyków. Środki zostały przeznaczone na wspieranie i finansowanie programów profilaktycznych szkół z terenu Gminy Wierzchowo, które skierowane były w szczególności do dzieci, młodzieży i ich rodziców.

Podjęto następujące działania edukacyjno-profilaktyczne:

- widowisko artystyczne Teatr Kurtyna z Krakowa – ilość uczestników: dzieci i młodzieży 310, koszt: 4.400,00 zł;

* Przedszkole w Wierzchowie- „ Mapa Skarbów”, „Zaczarowany Elik sir”;

* Szkoła Podstawowa w Wierzchowie - „ Mapa Skarbów, „Zaczarowany Elik sir”, „ Przesłuchanie”;

* Zespół Szkół w Świerczynie – „ Przesłuchanie”, Mapa Skarbów”, „Nowy Trend”;

Przedszkole w Świerczynie- „ Zaczarowany Elik sir”, „ Mapa Skarbów”;

- 2 warsztaty prowadzone przez trenera stowarzyszenia „ Od Nowa” z Białego Zdroju w Szkole Podstawowej w Wierzchowie oraz w Zespole Szkół w Świerczynie;

* warsztaty z zakresu arteterapii i treningu umiejętności społecznych –ilość uczestników: dzieci i młodzieży 220, koszt:4.200,00 zł;

* warsztaty profilaktyczno-wychowawcze adresowane do dzieci promujące zdrowy styl życia i alternatywę wobec używania substancji psychoaktywnych- ilość uczestników: dzieci i młodzieży 210, koszt: 4.500,00 zł;

- program profilaktyczno- edukacyjny Unplugged realizowany przez Małopolskie Centrum Profilaktyki z Krakowa- ilość uczestników: dzieci i młodzież oraz rodzice 225, koszt: 11.000,00 zł

Celem programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież. Tematyka zajęć dla uczniów dotyczyła problemów takich jak:

* konformizm;

*przejawy nacisku grupowego i radzenia sobie z nim;

* wiedza o czynnikach ryzyka i czynnikach chroniących przed piciem alkoholu, zróżnicowanie podatności na alkohol w zależności od płci;

* przekonania normatywne na temat rozpowszechniania zjawisk używania substancji psychoaktywnych wśród młodych ludzi;

* wiedza o przyczynach i następstwach palenia papierosów;

* umiejętność komunikowania swoich emocji;

* umiejętność agresywnej obrony swoich racji;

* wiedza o narkotykach;

Zajęcia dla rodziców prowadzone były w formie wykładowo warsztatowej. Tematyka zajęć dla rodziców to:

* informacje na temat kwestii psychologicznych i społecznych związanych z dojrzewaniem;

* informacje na temat narkotyków, używanie substancji psychoaktywnych jako element eksperymentalnych zachowań ryzykownych młodzieży;

* wpływ i rola rodziny w okresie dojrzewania;

* rozwój autonomii i tożsamości u nastolatków;

* konflikt pokoleń i konieczny rozwój rodziny;

* asertywność rodziców, wyznaczanie w rodzinie jasnych granic w zakresie używania substancji psychoaktywnych;

- zakupiono dla szkół i przedszkoli materiały profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania narkomanii, alkoholizmowi oraz uzależnieniach behawioralnych - koszt: 2.698,00 zł

W Szkole Podstawowej w Wierzchowie oraz w Zespole Szkół w Świerczynie zorganizowano konkurs profilaktyczny, w związku z tym Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii ufundowała nagrody rzeczowe dla dzieci i młodzieży biorących udział w konkursie- ilość uczestników: dzieci i młodzieży: 100, na ten cel przeznaczono kwotę: 11.500,00 zł.

Programy i spotkania profilaktyczne realizowane były w placówkach szkolnych z uwzględnieniem klas I - VIII oraz w Przedszkolu w Wierzchowie i w Świerczynie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Wierzchowie podczas „Pożegnanie lata -dożynki gminne w Gminie Wierzchowo” zorganizowała „Event Profilaktyczny” realizowany przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie – obejmował on 4 godziny zegarowe zajęć profilaktyczno-animacyjnych prowadzonych przez 1 trenera w namiocie profilaktycznym z wykorzystaniem: alkogogli, atrap dopalaczy, gier zespołowych, 200 ulotek z treściami edukacyjnymi, 50 balonów, 50 opasek odblaskowych, 50 worków „Myślę pozytywnie” 50 kolorowanek profilaktycznych i 50 piórników do kolorowania, oraz 3 animatorów (malowanie buziek, skręcanie balonów gigantyczne bańki mydlane) na to działanie wydatkowano kwotę w wysokości: 7.900,00 zł. Szacunkowa ilość uczestników ok. 250 dzieci i młodzieży.

Podczas wydarzenia oprócz zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży odbyły się również pogadanki w namiocie profilaktycznym dla dorosłych. Poruszana była tematyka skoncentrowana na następujących obszarach: alkohol, dopalacze, uzależnienie od Internetu, skuteczna komunikacja i współdziałanie w grupie. Były również ćwiczenia z alko goglami, pogadanki profilaktyczne i burze mózgów.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wierzchowie w 2022r. skontrolowała dwukrotnie 11 punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Komisja wydała 1 postanowienie w sprawie wydania pozytywnej opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Nr XLVIII/272/2018/ Rady Gminy Wierzchowo z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie Gminy Wierzchowo miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Przeprowadzono szkolenie stacjonarne

sprzedawców napojów alkoholowych. Szkolenie przeprowadzone zostało przez firmę zewnętrzną specjalizującą się w tego typu zadaniach - koszt szkolenia 2.700,00 zł. Po ukończonym szkoleniu zostało przeprowadzone badanie dostępności napojów alkoholowych dla osób nieletnich w punktach sprzedaży. Szczegółowy raport z badania został opracowany i przekazany Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wierzchowie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wierzchowie zakupiła również dla sprzedawców z terenu Gminy Wierzchowo pakiet materiałów profilaktycznych- koszt materiałów-350,00 zł.

W 2022r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii odbyła 16 posiedzeń. Na posiedzeniach członkowie Gminnej Komisji rozpatrzyli 29 wniosków. Były to wnioski:

- skierowane do Gminnej Komisji przez funkcjonariuszy Posterunku Policji w Wierzchowie- 15 wniosków;
- skierowane do Gminnej Komisji przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie – 11 wniosków;
- skierowane do Gminnej Komisji przez osoby najbliższe osoby uzależnionej- 3 wnioski.

W trakcie posiedzeń podejmowane były procedury zobowiązania do leczenia odwykowego w stosunku do osób nadużywających alkoholu. Podstawowymi zadaniami komisji było:

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych;
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie oraz osób używających narkotyków do zmiany zachowania;
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym procesie terapii uzależnień;
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie informacji o możliwościach powstrzymania przemocy, stosownego wsparcia i pomocy;
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemowa pomoc dla rodziny.

W minionym okresie 3 osoby uzależnione od alkoholu podjęły leczenie stacjonarne w ośrodkach leczenia odwykowego.

Wszyscy członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mają odbyte obowiązkowe szkolenia w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W 2022r. szkolenie na temat „Zmian w funkcjonowaniu Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2022” odbyło 5 nowych członków komisji oraz 1 osoba szkolenie na temat: „ Wydatkowania środków w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022roku”.

Reasumując w 2022r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wykonywała swoje zadania z myślą o jak najlepszym wykorzystaniu środków i sposobów na walkę z alkoholizmem i innymi substancjami psychoaktywnymi, kierując się dobrem całej społeczności lokalnej. Gminna Komisja współpracowała stale z Urzędem Gminy Wierzchowo, szkołami z terenu gminy, pracownikami socjalnymi oraz z asystentem rodziny pracującymi w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wierzchowie, Zespołem Interdyscyplinarnym, Posterunkiem Policji w Wierzchowie, Prokuraturą Rejonową w Drawsku Pomorskim, Sądem Rejonowym w Drawsku Pomorskim, Regionalnym Centrum Kryzysowym w Drawsku Pomorskim, Centrum Zdrowia Psychicznego w Drawsku Pomorskim oraz Poradnią Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnień.

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Podstawą prawną funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Wierzchowo jest:

- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r.
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta"
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- uchwała Nr XI/67/2011 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji łącząca swoje zasoby na zasadzie systemowej współpracy w celu niesienia pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałaniu zjawisku przemocy na terenie Gminy Wierzchowo.

Zespół Interdyscyplinarny działający na terenie Gminy Wierzchowo składa się z 13 osób reprezentowanych przez: 3 pracowników socjalnych, 1 asystenta rodziny, 1 przedstawiciela Policji, 3 pedagogów szkolnych, 2 kuratorów, 1 przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 1 przedstawiciela służby zdrowia oraz 1 przedstawiciela Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów powołanych przez Wójta Gminy Wierzchowo zarządzeniem nr 237/2021 z dnia 03 listopada 2021 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego celem zintegrowania działań służb i instytucji oraz stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na rzecz pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

W okresie styczeń – grudzień 2022r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.

Podczas każdego spotkania członkowie zespołu zapoznawali się ze stanem realizacji procedur „Niebieskiej Karty” indywidualnych przypadków. Omawiano prace grup roboczych oraz spostrzeżenia na temat zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wierzchowo. Podczas dyskusji starano się wypracować najskuteczniejsze metody i schematy postępowania.

W 2022 r. do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 13 formularzy „Niebieskich Kart” z czego 12 „Niebieskich Kart” spisanych było przez Policję, a 1 przez przedstawicieli pomocy społecznej.

Poniższa Tabela obejmuje wykaz wszczętych procedur „ Niebieskiej Karty” oraz ich zakończenia w okresie styczeń – grudzień 2022 r. na terenie Gminy Wierzchowo.

Liczba formularzy „Niebieska Karta-A”-wyszczynających procedurę (w tym w trakcie realizacji z roku poprzedniego) przekazanych przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego w Wierzchowie	w okresie I-VI 2022 r.	W okresie VII-XII 2022 r.	Rok 2022 r.
	10	4	14
Przekazane przez przedstawicieli Policji	10	2	12
Przekazane przez przedstawicieli pomocy społecznej	0	1	1
Przekazane przez przedstawicieli oświaty	0	0	0
Przekazane przez przedstawicieli służby zdrowia	0	0	0
Przekazane przez	0	0	0

przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych			
Liczba zakończonych procedur „ Niebieskie Karty”	5	8	13

Zespół Interdyscyplinarny w Wierzchowie w okresie od stycznia do grudnia 2022 r. działał w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026 dla Gminy Wierzchowo, którego celem jest :

1. Realizacja działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2021-2026.
2. Usprawnienie przepływu informacji oraz reagowanie na zidentyfikowane problemy przemocy w rodzinie.
3. Podejmowanie działań w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie
4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach oraz o możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.
5. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań służb/specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wierzchowo.

Sposób realizacji procedury Niebieskiej Karty

Wszczęcie procedury Niebieskiej Karty następuje przez wypełnienie formularza „ Niebieska Karta- „A” przez przedstawicieli jednego z podmiotów wymienionych w art. 9d ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie tj. Policji, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oświaty, służby zdrowia, pomocy społecznej, Sądu, w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

Rodziny objęte procedurą „Niebieskiej Karty w 2022 r.

Liczba rodzin objętych NK	Liczba rodzin, w których podejrzenie przemocy dotyczyło dzieci	Kontynuacja NK	Liczba rodzin, w których zakończono procedurę NK
14	1	1	13

W celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie, w indywidualnych przypadkach, przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego powołuje grupy robocze.

Grupy Robocze były powoływane zgodnie z procedurą wszczynanych „Niebieskich Kart” oraz w zależności od zgłaszanych potrzeb i problemów indywidualnych przypadków. W grupach roboczych głównie uczestniczyli pracownicy socjalni, dzielnicowi, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorzy, pedagodzy szkolni, asystent rodziny, przedstawiciel służby zdrowia, przedstawiciel Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów. Na spotkanie grupy roboczej zapraszane były też osoby, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz wzywane były osoby, co do których istnieje podejrzenie, że są sprawcami przemocy, były ustalane indywidualne godziny spotkań, by osoby te uniknęły spotkania się. Podczas tych spotkań były podejmowane działania na rzecz 14 rodzin. W 13 przypadkach zakończono procedurę „Niebieskiej Karty”, gdyż zaplanowane przez Zespół Interdyscyplinarny działania zostały zrealizowane. Zakończenie procedury „Niebieskiej Karty” następuje w przypadku: ustania przemocy w rodzinie uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu planu pomocy w rodzinie jak również rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowanych działań.

L.p	Uczestnicy grup roboczych	Liczba przedstawicieli
1.	Pracownicy socjalni	3
2.	Przedstawiciele Policji	2
3.	Kuratorzy sądowi	1
4.	Przedstawiciele placówek oświatowych, do których uczęszczają dzieci (pedagodzy, nauczyciele)	2
5.	Przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1
6.	Psycholodzy	0
7.	Przedstawiciele służby zdrowia	1
8.	Asystent rodziny	1
9.	Przedstawiciel Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów	1

W ramach przedmiotowego realizowania działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie na lata 2021-2026 realizowanych jest szereg działań skierowanych do osób doznających przemocy, osób podejrzanych o stosowanie przemocy jak i osób będących świadkami przemocy w rodzinie. W tym celu Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wierzchowie realizował obowiązek zapewnienia poradnictwa specjalistów psychologów dla dzieci i dorosłych, terapeutów od uzależnień i prawnika. Specjaliści przyjmowali w dni robocze w godzinach przedpołudniowych jak i popołudniowych w siedzibie GOPS w Wierzchowie. Porady specjalistów świadczone były nieodpłatnie.

W ramach realizacji w/w programu konieczne jest podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego, którzy uczestniczyli w 2022 r. w 4 szkoleniach:

1. „Procedura Niebieskiej Karty” - 1 osoba
2. Niebieskie Karty – „Działania Grup Roboczych” - 11 osób
3. „Symulacja Działania Grup Roboczych” - 11 osób
4. Szkolenie dwudniowe z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie połączone z Superwizją dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego, którzy uczestniczą w spotkaniach grup roboczych.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w Wierzchowie zorganizowali Kampanię 19 Dni Przeciwko Przemocy i Krzywdzeniu Dzieci i Młodzieży w szkołach i przedszkolach na terenie Gminy Wierzchowo. W ramach zdiagnozowania skali problemu przemocy wśród dzieci i młodzieży zostały rozdane uczniom anonimowe ankiety z prośbą o ich wypełnienie. Pozyskane z anonimowych ankiet informacje zostały omówione na posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego przez Wójta Gminy w Wierzchowie, aby podjąć odpowiednie kroki w celu profilaktyki przeciwdziałania przemocy wśród dzieci i młodzieży.

Ponadto w roku 2022 w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego był zatrudniony psycholog, który udzielał wsparcia psychologicznego oraz innych form pomocy psychologicznej.

Udzielane było również wsparcie prawne -1 raz w miesiącu.

Kontakt z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego odbywa się w formie telefonicznej lub stacjonarnej. Został uruchomiony punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy w rodzinie pełniący dyżur 2 razy w miesiącu, co drugi czwartek, w siedzibie GOPS Wierzchowo ul. Parkowa 5, 78-530 Wierzchowo.

Poniesiony koszt ogólny - zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy	
w rodzinie:	15 312,86 zł
w tym psycholog:	7 260,00 zł

V.10. Roczny Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

Program współpracy Gminy Wierzchowo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2021 rok został przyjęty przez Radę Gminy Wierzchowo uchwałą Nr XXVI/141/2020 z dnia 26 listopada 2020 roku, zgodnie z art. 5a pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Za priorytetowe zadania publiczne Gminy Wierzchowo w 2022 roku określono następujące zadania o charakterze gminnym z zakresu:

- 1) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- 2) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- 3) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 4) ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego,
- 5) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży.

W ramach konkursu ofert na wybór operatora regrantingu na zadania publiczne w zakresie „Promocji i organizacji wolontariatu na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przekazano dotację dla Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Drawy z Liderem Wałęckim” w kwocie: **4 000 zł**. Dotacja została przeznaczona na wsparcie zadania pn. „Organizacja konkursu grantowego Działaj Lokalnie”. Bezpośrednim efektem projektu były:

- podpisana umowa z organizacją NGO z terenu gminy Wierzchowo ukierunkowana na rzecz integracji społecznej
- dwa szkolenia dla beneficjentów
- przeprowadzony konkurs grantowy.

W ramach konkursu ofert na realizację zadań publicznych Gminy Wierzchowo poprzez organizacje pozarządowe i inne podmioty zlecane na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przekazano dotacje następującym podmiotom w kwocie:

1) Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej - Wierzchowska Szkołka Unihokeja w Wierzchowie – **20 000,00 zł**. Dotacja została przeznaczona na organizację i udział 60

uczestników w treningach unihokeja, turniejach wyjazdowych oraz na hali w Wierzchowie, a także podczas Wierzchowskiej Rekreacyjnej Ligi Unihokeja. W ramach dotacji zakupiono niezbędny sprzęt do realizacji zadania, opłacono transport, wyżywienie i zakwaterowanie na turniejach wyjazdowych m.in. Suchań, Mrzeżyno, Elbląg, Liberec (Czechy); a także na zakup nagród, pucharów i medali na organizację turniejów przeprowadzanych na hali widowiskowo-sportowej w Wierzchowie.

2) Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym - Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów - **9 000,00 zł.** Dotacja została przeznaczona na organizację wycieczki dla członków kół oraz czterech spotkań integracyjnych dla członków kół.

3) Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych - MLKS „Kolejarz” KPPD S.A. Wierzchowo - **2 700,00 zł.** Dotacja została przeznaczona na organizację imprezy sportowo – rekreacyjnej pn. „Sprawni inaczej” dla 44 osób. W czasie realizacji zadania odbył się turniej piłki nożnej na obiekcie „Orlik” przy Szkole Podstawowej w Wierzchowie.

4) Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży - Stowarzyszenie „Nasza Świerczyna” - **3 800,00 zł.** Dotacja została przeznaczona na zadanie pn. „Bieg Wilczym Tropem” dla około 120 osób. Ze środków dotacji zakupiono m.in. artykuły spożywcze, nagrody, zajęcia ruchowe dla uczestników.

5) Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego - Wierzchowskie Stowarzyszenie Wędkarskie - **3 600,00 zł.** Dotacja została przeznaczona na zadanie pn. „Akcja zarybiania jeziora Dramienko”. Ze środków dotacji zakupiono narybek, który wypuszczono do jeziora Dramienko.

Ogółem na realizację zadań publicznych zleczanych podmiotom biorącym udział w otwartych konkursach ofert przeznaczono w 2022 roku kwotę 43 100 zł.

Zajęcia w ramach realizacji zadania publicznego przez Stowarzyszenie „Nasza Świerczyna” pn. „Bieg Wilczym tropem”.

Zajęcia w ramach realizacji zadania publicznego pn. „Mieszkaniec Gminy Wierzchowo – uprawiający sport, będzie żył zdrowo” realizowanego przez WSU Wierzchowo

V.11. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wierzchowo, Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego

Zasadniczym dokumentem określającym politykę przestrzenną Gminy Wierzchowo jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wierzchowo.

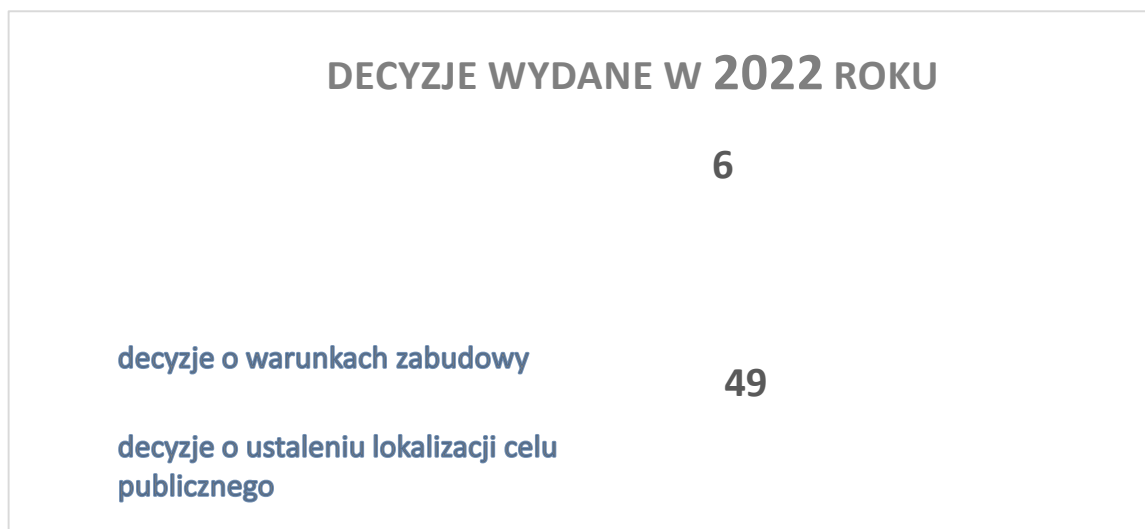
Studium zostało uchwalone przez Radę Gminy Wierzchowo uchwałą Nr XLVII/276/2022 w dniu 31 sierpnia 2022 r. Studium obejmuje zmiany w zakresie przestrzennym w granicach administracyjnych gminy, a także zagadnienia wynikające ze zmian powszechnie obowiązującego prawa.

Gmina Wierzchowo nie posiada miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ostatnim aktem prawa miejscowego był Miejscowy Plan Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wierzchowo uchwalony przez Radę Gminy Wierzchowo uchwałą Nr XLV/181/94 z dnia 8 kwietnia 1994 r. ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Kozalińskiego Nr 12 z dnia 4 lipca 1994 r., który obowiązywał do dnia 31.12.2003 r.

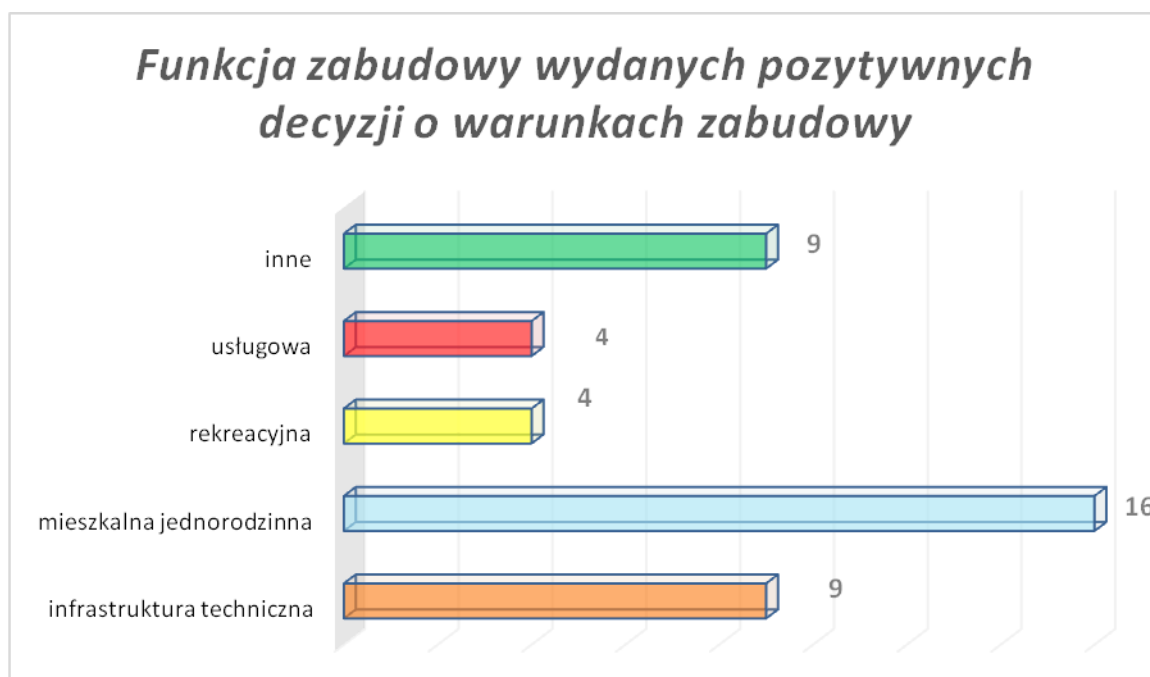
W związku z powyższym określenie sposobu zagospodarowania terenu następuje poprzez wydawanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na podstawie obowiązujących przepisów ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

Decyzje te stanowią akt administracyjny występujący w dwóch formach, w zależności od rodzaju planowanej inwestycji: decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy.

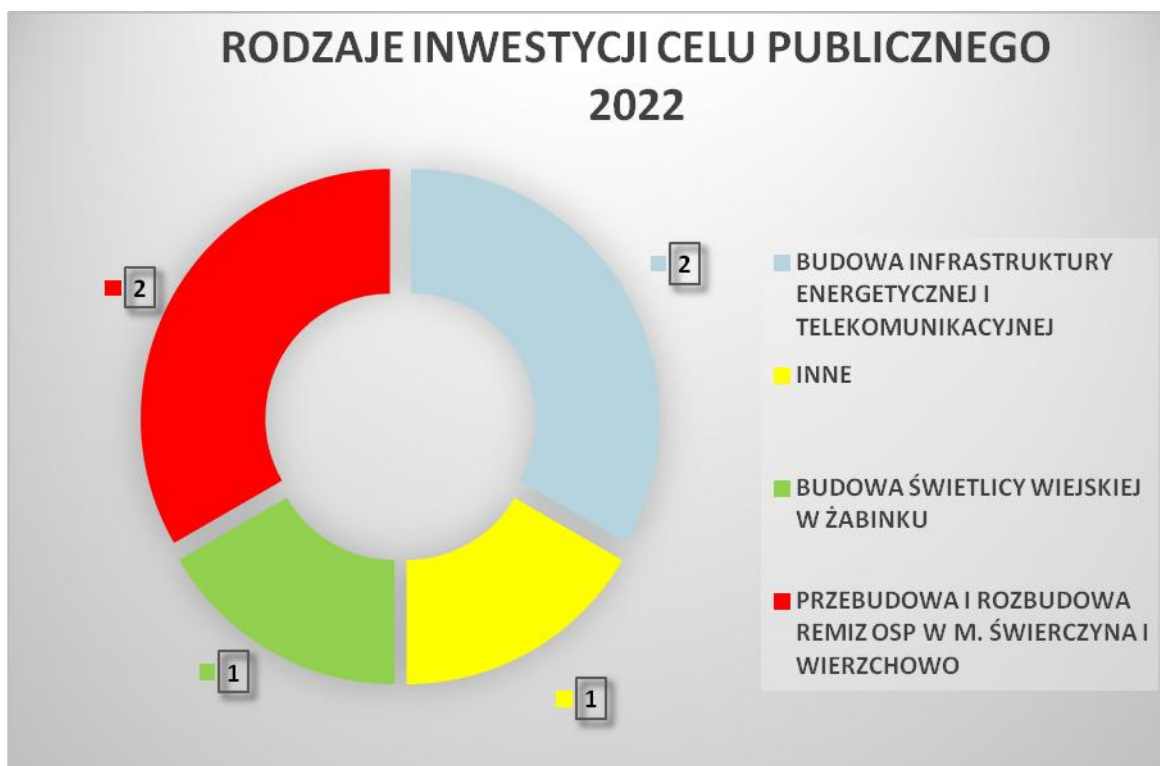
W 2022 roku wydano 49 decyzji o warunkach zabudowy (w tym 7 odmownych) i 6 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W większości wydawane decyzje o warunkach zabudowy dotyczyły infrastruktury technicznej - budowy farm fotowoltaicznych - 11 decyzji (w tym 2 odmowne). W zakresie zabudowy mieszkaniowej wydano 21 decyzji (w tym 5 odmownych), 4 decyzje dotyczące zabudowy usługowej oraz zabudowy rekreacyjnej oraz 9 decyzji dotyczących innych funkcji (min. drogi pożarowej, budynków gospodarczych itd.).

W zakresie inwestycji celu publicznego wydano 6 decyzji ustalających ich lokalizację. Decyzje dotyczyły budowy infrastruktury energetycznej i telekomunikacyjnej, budowy świetlicy wiejskiej w Żabinku, infrastruktury technicznej gazowej i elektroenergetycznej, budowy świetlicy w Żabinku, przebudowy i rozbudowy remiz OSP w miejscowości Świerczyna i Wierzchowo oraz wykonania niecki retencyjnej w celu odprowadzenia wód opadowych z drogi gminnej w m. Wierzchowo.

VI. Realizacja uchwał Rady Gminy Wierzchowo

W okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku Rada Gminy Wierzchowo odbyła 13 posiedzeń sesji, zgodnie z przyjętym planem pracy Rady Gminy Wierzchowo na rok 2022. Na mocy ustawy o samorządzie gminnym wykonawcą uchwał rady gminy jest organ wykonawczy – Wójt.

W trakcie odbytych w 2022 roku sesji Rada Gminy Wierzchowo podjęła łącznie 74 uchwał. Spośród podjętych uchwał 48 stanowiło akty prawa miejscowego. Uchwały podejmowane przez Radę Gminy Wierzchowo w terminie ustawowym 7 dni przekazywane były do organu nadzoru celem ich weryfikacji pod względem zgodności z obowiązującym prawem. Wszystkie podejmowane uchwały publikowane były w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Wierzchowo, a uchwały stanowiące akty prawa miejscowego, w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Poniżej przedstawiono szczegółowe zestawienie uchwał podjętych w 2022 roku wraz z informacją o stanie ich realizacji.

Lp.	Numer	Data	Tytuł	Stan realizacji
1	XXXIX/234/2022	27-01-2022	w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania	Uchwała jest w trakcie realizacji.
2	XXXIX/235/2022	27-01-2022	w sprawie ustalenia opłaty za wynajem sal przy remizach Ochotniczych Straży Pożarnych Gminy Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji.
3	XXXIX/236/2022	27-01-2022	w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Żabinek na lata 2022 - 2027	Uchwała jest w trakcie realizacji.
4	XXXIX/237/2022	27-01-2022	w sprawie zbycia nieruchomości niezabudowanej stanowiącej własność Gminy Wierzchowo	Uchwała została zrealizowana. Umowy dzierżawy zostały podpisane.
5	XXXIX/238/2022	27-01-2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2022	Uchwała została zrealizowana.
6	XXXIX/239/2022	27-01-2022	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2022 - 2032	Uchwała jest w trakcie realizacji.
7	XXXIX/240/2022	27-01-2022	w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych, którzy uczestniczyli w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach	Uchwałą ustalono wysokość ekwiwalentu pieniężnego za udział członków OSP w działaniach ratowniczych lub szkoleniach pożarniczych. Uchwała została uchylona uchwałą Nr L/293/2022 z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych, uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach
8	XL/241/2022	24-02-2022	w sprawie Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie	Uchwała jest w trakcie realizacji.
9	XL/242/2022	24-02-2022	w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wierzchowo	W ramach realizacji uchwały w 2022 roku dofinansowano zabiegi sterylizacji zwierząt na kwotę 5912,50 zł. Wniesiono opłatę na utrzymanie kojca w schronisku w wysokości 7589,39 zł oraz poniesiono wydatki w wysokości 256,20 zł na zakup karmy dla bezdomnych zwierząt. Łącznie w ramach realizacji Programu wydatkowano w 2022 roku kwotę 13758,09 zł.

10	XL/243/2022	24-02-2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2022	Uchwała została zrealizowana
11	XLI/244/2022	31-03-2022	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Umowy dzierżawy zostały podpisane.
12	XLI/245/2022	31-03-2022	w sprawie niewyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy funduszu sołeckiego 2023	Uchwała została zrealizowana
13	XLI/246/2022	31-03-2022	w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2024	Uchwała jest w trakcie realizacji.
14	XLI/247/2022	31-03-2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2022	Uchwała została zrealizowana
15	XLI/248/2022	31-03-2022	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2022-2032	Uchwała jest w trakcie realizacji
16	XLI/249/2022	31-03-2022	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia seniorów” na rok 2022 w Gminie Wierzchowo	Uchwała została zrealizowana
17	XLII/250/2022	28-04-2022	w sprawie wyrażenia zgody na obciążenie odpłatną służebnością przesyłu nieruchomości stanowiącej własność Gminy Wierzchowo	Uchwała została uchylona uchwałą Nr XLIX/290/2022 z dnia 27 października 2022 r. w sprawie uchylenia uchwały w sprawie wyrażenia zgody na obciążenie odpłatną służebnością przesyłu nieruchomości stanowiącej własność Gminy Wierzchowo
18	XLII/251/2022	28-04-2022	w sprawie wyrażenia zgody na obciążenie odpłatną służebnością przesyłu nieruchomości stanowiącej własność Gminy Wierzchowo	Uchwała została zrealizowana
19	XLII/252/2022	28-04-2022	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Drawskiemu	W ramach realizacji uchwały udzielono Powiatowi Drawskiemu pomocy finansowej w wysokości 12 275,00 zł z przeznaczeniem na świadczenie usług publicznego transportu zbiorowego. Uchwała została zrealizowana.
20	XLII/253/2022	28-04-2022	w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg publicznych	Uchwała została zrealizowana
21	XLII/254/2022	28-04-2022	w sprawie określenia zakresu pomocy na rzecz obywateli Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa	Uchwała jest w trakcie realizacji.
22	XLII/255/2022	28-04-2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2022	Uchwała została zrealizowana
23	XLII/256/2022	28-04-2022	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2022 - 2032	Uchwała jest w trakcie realizacji
24	XLIII/257/2022	26-05-2022	w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Uchwała jest w trakcie realizacji.

			oraz szczegółowych warunków jej funkcjonowania	
25	XLIII/258/2022	26-05-2022	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Umowy dzierżawy zostały podpisane.
26	XLIII/259/2022	26-05-2022	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie lokalu mieszkalnego	Uchwałą wyrażono zgodę na zbycie lokalu mieszkalnego nr 1B ul. Długa 32 Wierzchowo. W ramach realizacji uchwały odbyły się przetargi na zbycie nieruchomości. Przetargi zakończyły się wynikiem negatywnym..
27	XLIII/260/2022	26-05-2022	w sprawie zasad udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków położonych na obszarze gminy Wierzchowo	W ramach realizacji uchwały w 2022 roku udzielono dotacji Parafii Rzymsko-Katolickiej pod wezwaniem Św. Wojciecha w Wierzchowie dotacji w wysokości 8.000,00 zł na remont zabytkowego kościoła w Osieku Drawskim.
28	XLIII/261/2022	26-05-2022	w sprawie zniesienia pomnika przyrody	Uchwała została zrealizowana.
29	XLIII/262/2022	26-05-2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2022	Uchwała została zrealizowana.
30	XLIII/263/2022	26-05-2022	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2022 - 2032	Uchwała jest w trakcie realizacji.
31	XLIV/264/2022	09-06-2022	w sprawie przekazania petycji według właściwości	Uchwałą została zrealizowana.
32	XLIV/265/2022	09-06-2022	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2022 - 2032	Uchwała jest w trakcie realizacji.
33	XLV/266/2022	30-06-2022	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy wotum zaufania	Wotum zaufania zostało udzielone.
34	XLV/267/2022	30-06-2022	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2020 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu za 2021 rok	Sprawozdania zostały zatwierdzone. Uchwała została zrealizowana.
35	XLV/268/2022	30-06-2022	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Wierzchowo absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2021 rok	Absolutorium zostało udzielone. Uchwała została zrealizowana.
36	XLV/269/2022	30-06-2022	w sprawie średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Wierzchowo na rok szkolny 2022/2023	Uchwała została uchylona uchwałą Nr L/295/2022 z dnia 29 listopada 2022
37	XLV/270/2022	30-06-2022	w sprawie uchwalenia planu pracy Komisji Rady Gminy Wierzchowo	Uchwała została zrealizowana.
38	XLV/271/2022	30-06-2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2022	Uchwała została zrealizowana.
39	XLV/272/2022	30-06-2021	w sprawie zamiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2022 - 2023	Uchwała jest w trakcie realizacji.

40	XLVI/273/2022	17-08-2022	w sprawie określenia zasad udzielania i rozmiaru obniżek, o których mowa w art. 42 ust. 6 ustawy Karta Nauczyciela oraz tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych oraz nauczycieli przedszkola pracujących z grupami obejmującymi dzieci sześciolatnie i dzieci młodsze, zatrudnionych w szkołach i przedszkolu, dla których organem prowadzącym jest gmina Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji.
41	XLVI/274/2022	17-08-2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2022	Uchwała została zrealizowana
42	XLVI/275/2022	17-08-2022	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2022-2032	Uchwała jest w trakcie realizacji.
43	XLVII/276/2022	31-08-2022	w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji.
44	XLVII/277/2022	31-08-2022	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Umowy dzierżawy zostały podpisane.
45	XLVII/278/2022	31-08-2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2022	Uchwała została zrealizowana
46	XLVII/279/2022	31-08-2022	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2022 – 2032	Uchwała jest w trakcie realizacji
47	XLIII/280/2022	29-09-2022	W sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Uchwała postanowiono o pokryciu w 2022 roku części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi dochodami własnymi niepochodzącymi z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Uchwała została zrealizowana
48	XLVIII/281/2022	29-08-2022	w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wierzchowo na lata 2022 – 2025 z perspektywą na lata 2026 – 2029	Uchwała jest w trakcie realizacji.
49	XLVIII/282/2022	29-09-2022	w sprawie wyrażenia woli podtrzymania członkostwa Gminy Wierzchowo w Stowarzyszeniu lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Drawy z Liderem Wałęckim” w okresie programowania 2023 - 2027	Uchwała jest w trakcie realizacji.
50	XLVIII/283/2022	29-09-2022	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Umowy dzierżawy zostały podpisane.

51	XLVIII/284/2022	29-09-2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2021	Uchwała została zrealizowana
52	XLIX/285/2022	27-10-2022	w sprawie uznania petycji za niezaskługującą na uwzględnienie	Uchwała została zrealizowana.
53	XLIX/286/2022	27-10-2022	w sprawie zmiany uchwały Nr XI/68/2019 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 6 sierpnia 2019 r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagrodzenia nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji.
54	XLIX/287/2022	27-10-2022	w sprawie zmiany uchwały w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania	Uchwała jest w trakcie realizacji.
55	XLIX/288/2022	27-10-2022	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2023 rok	Uchwałą ustalono stawki podatku od nieruchomości na rok 2023. Uchwała jest w trakcie realizacji.
56	XLIX/289/2022	27-10-2022	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2023 rok	Uchwałą ustalono stawki podatku od środków transportowych na rok 2023. Uchwała jest w trakcie realizacji.
57	XLIX/290/2022	27-10-2022	w sprawie uchylenia uchwały w sprawie wyrażenia zgody na obciążenie odpłatną służebnością przesyłu nieruchomości stanowiącej własność Gminy Wierzchowo	Uchwała została zrealizowana.
58	XLIX/291/2022	27-10-2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2022	Uchwała została zrealizowana
59	XLIX/292/2022	27-10-2022	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2022-2032	Uchwała jest w trakcie realizacji.
60	L/293/2022	29-11-2022	w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych, uczestniczących w działaniach ratowniczych, szkoleniowych lub ćwiczeniach	Uchwałą ustalono wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych, uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach
61	L/294/2022	29-11-2022	w sprawie ustalenia wysokości diet radnym, członkom komisji rady, przewodniczącemu komisji rady, przewodniczącemu rady, wiceprzewodniczącemu rady i sołtysom oraz zasad ich wypłacania	Uchwałą zmieniono wysokość diet radnych oraz sołtysów gminy Wierzchowo. Uchwała jest w trakcie realizacji.
62	L/295/2022	29-11-2022	w sprawie ustalenia stawki za jeden kilometr przebiegu pojazdu, uwzględnionej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców	Uchwałą ustalono średnią cenę jednostki paliwa na potrzeby zwrotu kosztów przejazdu niepełnosprawnego dziecka i jego opiekuna do placówek oświatowych, jeżeli dowożenie jest organizowane i realizowane przez rodziców. Uchwała została uchylona uchwałą Nr LII/311/2023 z dnia 31 stycznia 2023

63	L/296/2022	29-11-2022	w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Wierzchowo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2023.	Uchwała jest w trakcie realizacji.
64	L/297/2022	29-11-2022	w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wierzchowo na lata 2023 – 2027	Uchwała jest w trakcie realizacji.
65	L/298/2022	29-11-2022	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Umowy dzierżawy zostały podpisane.
66	L/299/2022	29-11-2022	w sprawie zamiany nieruchomości gruntowych	Uchwała jest w trakcie realizacji. Na dzień sporządzania nin. informacji nie dokonano zamiany.
67	L/300/2022	29-11-2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2022	Uchwała została zrealizowana.
68	L/301/2022	29-11-2022	w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2022-2032	Uchwała jest w trakcie realizacji.
69	LI/302/2022	28-12-2022	w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2023-2032	Uchwała jest w trakcie realizacji.
70	LI/303/2022	28-12-2022	w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Wierzchowo na rok 2023	Uchwała jest w trakcie realizacji
71	LI/304/2022	28-12-2022	w sprawie uchwalenia planu pracy Komisji stałych Rady Gminy Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji
72	LI/305/2022	28-12-2022	w sprawie zatwierdzenia planu pracy i kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji
73	LII/306/2022	28-12-2022	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2022	Uchwała została zrealizowana
74	LII/307/2022	28-12-2022	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2022 – 2032	Uchwała jest w trakcie realizacji.

VII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

VII.1. Stowarzyszenia gmin i powiatów

Gmina Wierzchowo jest członkiem Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania, Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Drawy z Liderem Wałęckim”.

Związek Gmin Wiejskich RP to największa ogólnopolska organizacja skupiająca gminy wiejskie i miejsko-wiejskie. Związek jest bezpośrednim kontynuatorem tradycji przedwojennej organizacji o tej samej nazwie. Podstawowym celem Związku jest integracja samorządów wiejskich i rozwiązywanie typowych problemów tego środowiska. Wspólne działania za pośrednictwem Związku pomagają w sposób zorganizowany walczyć o interesy członków.

Działania ZGW RP są prowadzone na wielu płaszczyznach. Dotyczą zarówno negocjacji z Rządem, konsultacji w Parlamencie, wymiany doświadczeń pomiędzy członkami, jak i działań w celu gospodarczego i kulturalnego rozwoju gmin wiejskich. Związek od lat działa skutecznie w wielu sferach broniąc spraw gmin wiejskich. Dzięki zaangażowaniu i lobbingsowi wiele złych z punktu widzenia samorządów wiejskich rozwiązań proponowanych przez Rząd lub Parlament zostało oprotestowanych i tym samym skutecznie zablokowanych. Związek tworzy szeroką platformę współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy gminami (kongresy, konferencje, grupy wymiany doświadczeń, baza dobrych praktyk, różnorodne formy współdziałania z wykorzystaniem technologii informatycznych). Na przestrzeni ostatnich lat ZGW RP intensywnie wspierał gminy w dostosowaniu się do standardów unijnych, realizował różnorakie programy badawczo-analityczne, organizował liczne szkolenia, warsztaty i konferencje wspierające realizację gminnych zadań i doskonalące umiejętności przedstawicieli samorządów.

W dniach 23 – 24 maja 2022 r. odbyło się XXXIV Zgromadzenie Ogólne Związku w Warszawie. Na zgromadzeniu poruszano tematy oświatowe, stanu finansów jst, gospodarki odpadami, nowych zamówień publicznych oraz spraw podatkowych.

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania podejmuje wspólne działania dla równomiernego i zrównoważonego rozwoju Euroregionu oraz zbliżenia jego mieszkańców po obu stronach granicy. Działalność stowarzyszenia mieści się w następujących obszarach: współpraca gospodarcza, transfer technologii, szkolenia zawodowe, wymiana młodzieży i grup zawodowych, współpraca kulturalna, ochrona środowiska naturalnego, poprawa gospodarki leśnej i rolnej, infrastruktury granicznej i transgranicznej, budowa kompleksowego systemu informacji, koordynacja transgranicznego planowania przestrzennego, współpraca podczas pożarów i klęsk żywiołowych.

W dniu 12 maja 2022 roku odbyło się Walne Zebranie Delegatów Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania. Z uwagi na trwającą pandemię zebranie odbyło się w formule online. W trakcie spotkania oprócz spraw proceduralnych związanych z działalnością stowarzyszenia omówione zostały założenia programu INTERREG IVA na lata 2021 – 2027.

Głównym celem działalności Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Drawy z Liderem Wałeckim” jest wspólne działanie na rzecz szeroko pojętego rozwoju obszarów wiejskich i miejskich swojego regionu, a w szczególności m.in.:

- 1) rozwijanie zdolności podmiotów lokalnych do opracowywania i wdrażania operacji, w tym rozwijania ich zdolności zarządzania projektami;
- 2) opracowanie i publikowanie naborów wniosków lub ciągłej procedury składania projektów, w tym określanie kryteriów wyboru;
- 3) przyjmowanie i dokonywanie oceny wniosków o dofinansowanie;

- 4) wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia oraz, w stosownych przypadkach, przedkładanie wniosków do podmiotu odpowiedzialnego za ostateczną weryfikację kwalifikowalności przed ich zatwierdzeniem;
- 5) opracowanie i wdrożenie lokalnej strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Programu Rybactwo i Morze na lata 2014-2020;
- 6) aktywizowanie i mobilizowanie ludności wiejskiej i ludności obszarów zależnych od rybactwa oraz stymulowanie lokalnych inicjatyw;
- 7) upowszechnianie i wymiana informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich i obszarach zależnych od rybactwa;
- 8) działalność edukacyjna i informacyjna w zakresie możliwości korzystania i wdrażania programów rozwoju, restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa;
- 9) wspieranie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnej.

W ramach Partnerstwa Strefa Centralna Gmina Wierzchowo przystąpiła do projektu pilotażowego „Centrum Wsparcia Doradczego” realizowanego przez Związek Miast Polskich na zlecenie Ministerstwa Funduszy i Polityki Rozwoju, który ma na celu wypracowanie docelowego modelu Centrum Wsparcia Doradczego (CWD), czyli modelu świadczenia doradztwa partnerstwom samorządów lokalnych. Powołanie Centrum Wsparcia Doradczego jako jednostki działającej na rzecz wzmocnienia sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych (gminnych i powiatowych) ma za zadanie poprawę ich kompetencji do zarządzania strategicznego rozwojem lokalnym oraz inicjowania i realizacji kompleksowych przedsięwzięć rozwojowych w partnerstwie społeczno-gospodarczym (z zaangażowaniem interesariuszy) w okresie trwania projektu, od grudnia 2020r. do lutego 2022r. Partnerstwo Strefa Centralna tworzą następujące jednostki samorządu terytorialnego: Gmina Czaplinek, Gmina Drawsko Pomorskie, Gmina Kalisz Pomorski, Gmina Wierzchowo, Gmina Złocieniec, Gmina Dobra, Gmina Łobez, Gmina Radowe małe, Gmina Resko, Gmina Węgorzyno, Gmina Brzeźno, Gmina Rąbino, Gmina Sławoborze, Gmina Świdwin, Gmina Miejska Świdwin, Gmina Połczyn-Zdrój, Powiat Drawski, Powiat Łobeski i Powiat Świdwiński. Celem głównym Partnerstwa jest współpraca samorządów. Partnerstwo Strefy Centralnej oraz innych podmiotów z tego obszaru (publicznych, społecznych i gospodarczych) na rzecz prowadzenia efektywnej polityki zrównoważonego rozwoju. W związku z realizacją zadań CWD została opracowana Strategia terytorialna Partnerstwa Strefy Centralnej w ramach, której gminy działające w partnerstwie będą mogły wspólnie ubiegać się o środki unijne w ramach Nowej Perspektywy Finansowej 2021-2027.

VII.2. Związki Komunalne

Celowy Związek Gmin R – XXI.

Dnia 26 lutego 2004r. uchwałą Rady Gminy Wierzchowo nr XIX/101/2004 Gmina Wierzchowo przystąpiła do Celowego Związku Gmin R – XXI. Uczestnikami związku są 32 gminy województwa zachodniopomorskiego. Siedzibą Związku jest miasto Nowogard.

Do celów i zadań Związku należy wspólne planowanie i wykonywanie zadań założonych w polityce ekologicznej na terytorium gmin będących uczestnikami Związku w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty, mieszkańców tych gmin dotyczących zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, obejmujących w szczególności zadania utrzymania czystości i porządku, urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych poprzez świadczenie usług publicznych w wykonaniu obowiązku służby publicznej z zakresu rozwiązywania problemu dotyczącego środowiska naturalnego.

Celowy Związek Gmin R-XXI prowadzi instalację przetwarzania odpadów komunalnych dla 32 gmin województwa zachodniopomorskiego. Misją CZG R-XXI jest ochrona środowiska poprzez zagospodarowanie odpadów komunalny w sposób racjonalny, optymalny i zgodny z prawem. Moc przerobowa instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów wynosi 120 000 mg/rok, co zapewnia zagospodarowanie strumienia odpadów kierowanego z regionu do instalacji. Instalacja znajduje się w Regionalnym Zakładzie Gospodarowania Odpadami w miejscowości Słajcino, gm. Nowogard. Powierzchnia całego terenu Zakładu wynosi 18,6 ha. Zadaniem Regionalnego Zakładu Gospodarowania Odpadami jest odbiór, przetworzenie/odzysk i unieszkodliwienie dowożonych odpadów komunalnych z terenów gmin należących do Celowego Związku Gmin R-XXI.

Dnia 17.05.2021 r. Celowy Związek Gmin R-XXI podpisał umowę na budowę kwatery składowania odpadów. Całkowita powierzchnia kwatery wynosi ponad 6 ha, natomiast jej pojemność to 574 000 m³. Obok kwatery powstały trzy zbiorniki. Każdy o pojemności 1500 m³ z przeznaczeniem na odcieki i wody opadowe. 23 września 2022 r nastąpiło oficjalne otwarcie kwatery składowania odpadów na terenie Regionalnego Zakładu Gospodarowania Odpadami w Słajcinie. Projekt został dofinansowany z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w formie pożyczki w kwocie ponad 15 mln zł.

Dokonano również otwarcia Instalacji fotowoltaicznej, która zlokalizowana została na działkach przylegających do Zakładu. Składa się ona z 2565 modułów PV o mocy jednostkowej 390 Wp każdy. Ilość wyprodukowanej energii szacuje się na 958 MWh rocznie. Razem z energią wytworzoną przez instalację na dachach sortowni i kompostowni osiągnie wielkość 1319 MWh rocznie, co zmniejszy zapotrzebowanie na energię elektryczną ze źródeł konwencjonalnych o ok. 40%. Projekt współfinansowany był ze środków UE z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa

Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020 na ponad 1 mln zł oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w formie pożyczki w kwocie blisko 1,6 mln zł. Wkład własny CZG R-XXI wyniósł 120 tys. zł.

Ponad to Celowy Związek Gmin R-XXI realizuje programy edukacyjne. Bezpośrednimi odbiorcami są dzieci z przedszkoli oraz dzieci i młodzież ze szkół podstawowych wraz z nauczycielami. Eko- lekcje odbywają się w różnych formach, dostosowane odpowiednio do grup wiekowych. Efektem ekologicznych programów jest kształtowanie postaw proekologicznych bezpośrednio wśród dzieci i młodzieży oraz pośrednio na dorosłych mieszkańców, podniesienie świadomości, zmiana postaw i zachowań społeczeństwa względem środowiska naturalnego ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowej segregacji odpadów. Realizacja zadania wiąże się ze ścisłą współpracą CZG R-XXI z gminami członkowskimi, placówkami oświatowymi, dyrektorami szkół, nauczycielami, co wpływa na sprawną realizację programów.

Związek Zachodniopomorskiej Strefy Centralnej.

W roku 2022 Związek realizował projekty związane są z uporządkowaniem gospodarki wodno – ściekowej na terenie gmin będących członkami Związku. Inwestycje dotyczyły budowy sieci wodociągowych oraz sieci kanalizacji sanitarnych grawitacyjno – tłocznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą jak również modernizacją oczyszczalni ścieków.

W roku 2022 zakończono prace budowlane w zakresie budowy sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Świerczyna. W ramach inwestycji wybudowano łącznie około 7,44 km sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej, około 2,6 km przyłączy kanalizacyjnych oraz zamontowano 4 szt. przepompowni ścieków, w tym jedna to przepompownia przydomowa.

VII.3. Współpraca zagraniczna

Współpraca zagraniczna Gminy Wierzchowo opiera się na partnerstwie z gminą Henstedt-Ulzburg. Wzajemne kontakty naszych Gmin trwają od 1992 r., wówczas to określono kierunki wspólnych działań w sferze oświatowo-wychowawczej, kulturalnej, opieki społecznej, ochrony środowiska, turystyki i gospodarki. Przedstawiciele z Henstedt-Ulzburg systematycznie odwiedzają naszą gminę, biorąc udział m.in. w Gminnym Święcie Plonów, spotkaniach integracyjnych Koła Emerytów, czy Gminnych Zawodach Sportowo-Pożarniczych. Szkoła Podstawowa w Wierzchowie kontynuuje wymianę uczniów zapoczątkowaną wiele lat temu przez Gimnazjum w Wierzchowie.

W dniach 10-12 czerwca 2022 roku delegacja z gminy Wierzchowo uczestniczyła w wizycie roboczej w partnerskiej gminie niemieckiej Henstedt - Ulzburg. Podczas festynu organizacji i stowarzyszeń w Henstedt – Ulzburg Pani Burmistrz Ulrike Schmidt i Pan Wójt Jan Szewczyk posadzili wspólnie w Bürgerpark drzewo – magnolię na dowód przyjaźni obu Gmin.

Podczas spotkania roboczego podjęto rozmowy dotyczące organizacji w roku 2023 w Polsce i w Niemczech uroczystości jubileuszu 20-lecia Partnerstwa.

VIII. Część analityczna

VIII.1. Oświata

W roku szkolnym 2021/2022 Gmina Wierzchowo była organem prowadzącym dla 2 przedszkoli publicznych i 2 szkół podstawowych.

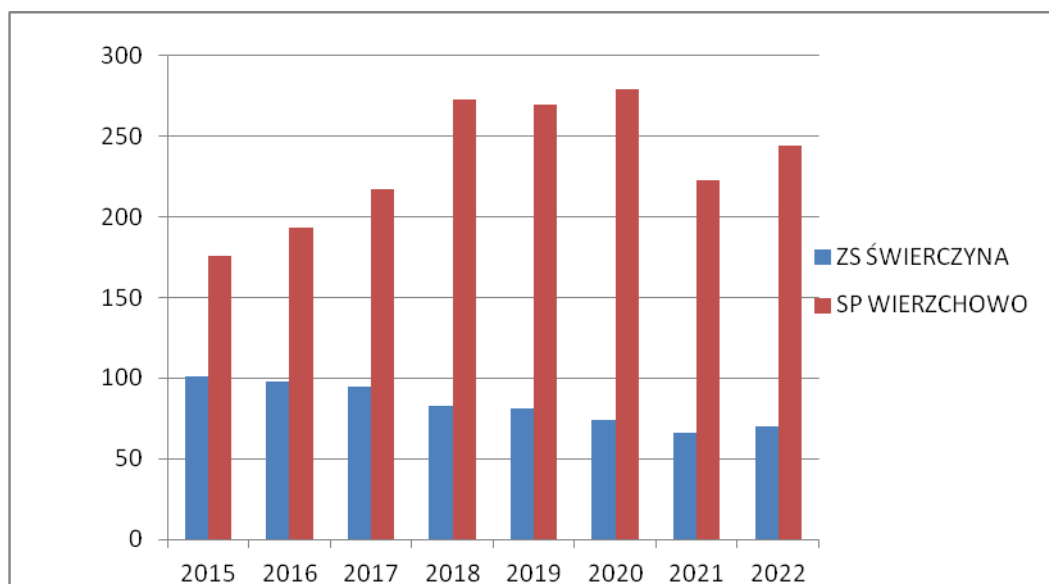
Stan organizacji szkół podstawowych i przedszkoli w roku szkolnym 2021/2022 obrazuje tabela nr 1 i nr 2.

Tabela Nr 1. Stan organizacji szkół podstawowych z oddziałami gimnazjalnymi w roku szkolnym 2021/2022.

	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów*	w tym:							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Szkoła Podstawowa Wierzchowo	14	244	34	21	30	35	28	12	42	42
2.	Szkoła Podstawowa	7	70	6	6	12	5	10	0	14	

	Świerczyna (Zespół Szkół)										17
	Razem	21	314	40	27	42	40	38	12	56	59

Liczba uczniów szkół podstawowych w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się o 25 uczniów co spowodowane jest tym, że w roku ubiegłym była tylko jedna klasa I, a w badanym są dwie klasy I. Ponadto zwiększyła się liczba oddziałów w Szkole Podstawowej w Wierzchowie co spowodowane jest zwiększeniem liczebności ówczesnej klasy IV i konieczność podziału klasy V na dwa oddziały.

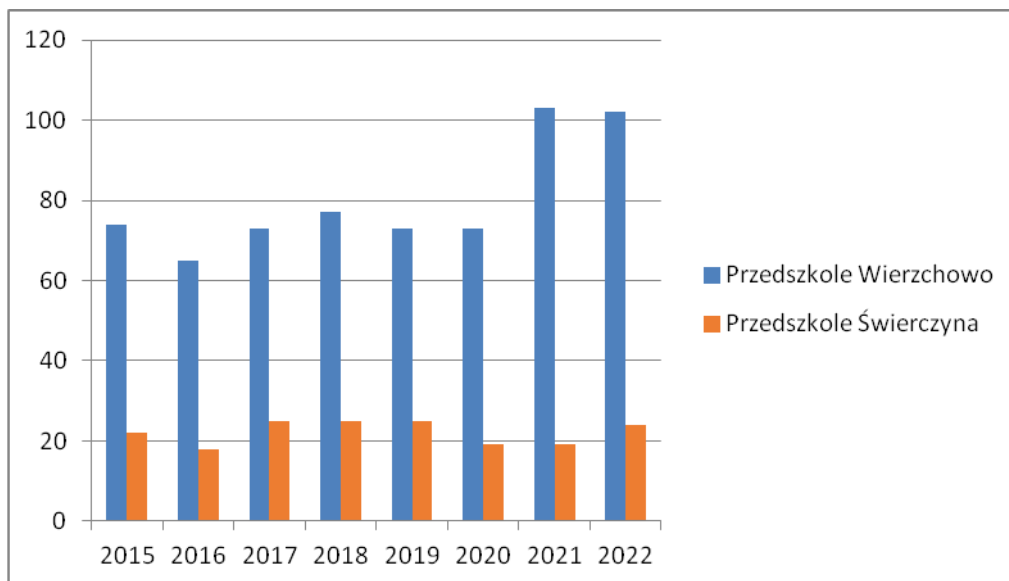

Wykres nr 1. Liczba uczniów w poszczególnych szkołach w roku szkolnym 2021/2022.

Tabela Nr 2. Stan organizacji przedszkoli publicznych i niepublicznych.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów*
1.	Przedszkole w Wierzchowie	5	102
2.	Przedszkole w Świerczynie (Zespół Szkół)	1	24
Ogółem:		6	126

Liczba dzieci w przedszkolach uległa wzrostowi o czworo dzieci.

Wykres nr 2. Liczba dzieci w poszczególnych przedszkolach w roku szkolnym 2021/2022.

W roku szkolnym 2021/2022 w stosunku do roku szkolnego 2020/2021 sieć przedszkoli i szkół podstawowych nie uległa zmianie. Sieć szkół podstawowych i przedszkoli w gminie zabezpieczała potrzeby mieszkańców gminy.

Pięcioro dzieci wychowania przedszkolnego realizowało obowiązek przedszkolny w ościennych gminach: jedno w przedszkolu prywatnym w Złocieńcu i czworo w Czaplinku (1 w publicznym, 3 w prywatnym), co jest wynikiem przede wszystkim uwarunkowań rodzinnych m.in. związanych z pracą rodziców. Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 17, z późn. zm.) gmina zobowiązana była ponieść koszty uczęszczania tych dzieci do w/w przedszkoli. W roku szkolnym 2021/2022 poniesiono na ten cel wydatki publiczne w łącznej wysokości **49 147,39 zł**.

W szkołach prowadzonych przez gminę naukę pobierali także uczniowie posiadający orzeczenia Poradni Pedagogiczno - Psychologicznej w Drawsku Pomorskim. Łącznie 16 uczniów, dla których były organizowane dodatkowe zajęcia tj.: zajęcia rewalidacyjne, rewalidacyjno-wychowawcze oraz indywidualne nauczanie.

Tabela Nr3. Zatrudnienie w szkołach w roku szkolnym 2021/2022

Wyszczególnienie		Zatrudnienie		w tym:			
				nauczyciele		pozostali	
		etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby
1.	Przedszkole w Wierchowie	15,98	19	8,23	10	7,75	9

2.	Szkoła Podstawowa w Wierzchowie	38,78	39	23,78	24	15	15
3.	Zespół Szkół w Świerczynie	22,40	25+3*	14,90	16+3*	7,5	6
Ogółem		77,16	83+3*	46,91	50+3*	30,25	30

*- pracownik nieobecny – osoby zatrudnione nieobecne przebywające na urloпах macierzyńskich, rodzicielskich, długotrwałych zwolnieniach lekarskich, urloпах dla poratowania zdrowia

W Szkole Podstawowej w Wierzchowie zatrudnienie zwiększyło się z powodu zatrudnienia na czas zastępstwa za pracowników przebywających na długotrwałych zwolnieniach lekarskich, zaś w Przedszkolu w Wierzchowie nastąpił wzrost w ilości osób zatrudnionych ze względu na zastępstwo nauczycielki przebywającej na urlopie macierzyńskim. W Zespole Szkół w Świerczynie zatrudnienie uległo niewielkiemu zwiększeniu w związku z dodatkowymi zajęciami rewalidacji dla nowych uczniów z orzeczeniami o kształceniu specjalnym. Stan pracowników obsługi uległ zwiększeniu o pomoc nauczyciela dla ucznia z Autyzmem oraz 0,5 etatu pomocy w przedszkolu. Podobnie jak w roku ubiegłym są 3 osoby zatrudnione – nieobecne przebywające na urloпах macierzyńskich, rodzicielskich, długotrwałych zwolnieniach lekarskich, urloпах dla poratowania zdrowia co wiąże się z zatrudnieniem dodatkowych osób na zastępstwo. Pracownicy obsługi byli zatrudniani na okres stażu oraz w ramach prac interwencyjnych (3osoby).

Poziom zatrudnienia nauczycieli wynika przede wszystkim z liczby oddziałów i godzin zajęć obowiązkowych oraz dodatkowych w szkołach, a pracowników administracji i obsługi ze specyfiki działalności, w tym z obowiązku prowadzenia w przedszkolach i szkołach bloku żywieniowego.

Dla zabezpieczenia odpowiedniego poziomu nauczania w roku szkolnym 2020/2021, zgodnie z wymogami prawa i potrzebami poczyniono nakłady w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Nakłady na doksztalcanie i doskonalenie zawodowe w latach 2020-2021 przedstawia tabela nr 4.

Tabela Nr 4. Nakłady na doskonalenie zawodowe nauczycieli w latach 2021-2022.

Wyszczególnienie		2021	Plan 2022
		<i>(w zł)</i>	
1.	Przedszkole W-wo	3364,00	3390,00
2.	Szkoła Podstawowa W-wo	13502,00	13400,00
3.	Zespół Szkół Świerczyna	7428,00	6590,00
Razem- nakłady		19360,02	24370,00

W ramach wyodrębnionych środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli, dyrektorzy placówek oświatowych mieli możliwość zawierania z nauczycielami umów o dofinansowaniu kosztów kształcenia pobieranych przez uczelnie wyższe. W roku szkolnym 2021/2022 z dofinansowania skorzystało 4 nauczycieli z Zespołu Szkół w Świerczynie.

Tabela Nr 5. Nauczyciele uczący /doskonalący się/ poprzez naukę na uczelniach wyższych.

Kierunek studiów		Forma kształcenia	Liczba nauczycieli
1.	Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną	Studia podyplomowe	1
2.	Terapia pedagogiczna i socjoterapia	Studia podyplomowe	1
3.	Integracja sensoryczna	Studia podyplomowe	1
4.	Technika dla nauczycieli	Studia podyplomowe	1
		Razem	4

Tabela Nr 6. Obiekty rekreacyjno – sportowe

Lp.	Nazwa placówki	Rodzaj obiektu/urządzenia	Liczba obiektów/urządzeń	Stan obiektu
1.	Szkoła Podstawowa w Wierzchowie	Hala widowiskowo - sportowa	1	dobry
		Boisko Orlik	1	dobry
		Bieżnia	1	bardzo dobry
		Sala gimnastyczna	1	bardzo dobry

		Skocznia do skoku w dal	1	bardzo dobry
		Plac zabaw	6 urządzeń	bardzo dobry
2.	Zespół Szkół w Świerczynie	Boisko wielofunkcyjne	1	bardzo dobry
		Sala gimnastyczna	1	dobry
		Salka korekcyjna ze sprzętem OPIW	1	bardzo dobry
		Plac zabaw	8 urządzeń	dobry
3.	Przedszkole w Wierzchowie	Plac zabaw	9 urządzeń	bardzo dobry

VIII.2. Kultura

Zadania Gminy w zakresie kultury i dziedzictwa narodowego realizowane były w 2022 roku przez jednostki organizacyjne Gminy: Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie oraz Bibliotekę Publiczną im. Ignacego Solarza w Wierzchowie.

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie na realizację zadań w tym obszarze w 2022 roku dysponował kwotą: 669450,00 zł. – dotacja podmiotowa. W tym okresie Ośrodek wypracował przychody w wysokości 49337,80 zł. Środki te były przeznaczone na realizację zadań statutowych Ośrodka Kultury.

Zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie w 2022 roku:

Edukacja kulturalna:

Całoroczne warsztaty:

- a) zajęcia plastyczne dla dzieci i młodzieży;
- b) zajęcia taneczne dla dzieci i młodzieży;
- c) zajęcia nauki gry na instrumentach;
- d) zajęcia nauki śpiewania.

Zajęcia te odbywały się zgodnie z rokiem artystycznym od stycznia do grudnia 2022 roku.

Zespoły działające przy Gminnym Ośrodku Kultur

- a) Zespół folklorystyczny „Świerczynianki”;

Imprezy plenerowe:

Pierwszym wydarzeniem plenerowym był organizowany przez Ośrodek Dzień Dziecka – 05.06.2022 rok. W trakcie wydarzenia wszystkie dzieci mogły bezpłatnie bawić się na zamkach dmuchanych, uczestniczyć w konkursach organizowanych wspólnie z OSP Wierzchowo.

Tradycyjnie druhowie zorganizowali pokazy strażackie oraz pianę party. Do organizacji ww. przedsięwzięcia włączyło się również Sołectwo Żabin. Rada sołecka bezpłatnie rozdawała popcorn, watę cukrową oraz zimne napoje. Został zorganizowany konkurs karaoke, który cieszył się dużym zainteresowaniem.

Kolejnym wydarzeniem była Noc Świętojańska tradycyjnie organizowana nad jeziorem w Świerczynie. Ww. przedsięwzięcie miało miejsce 26 czerwca. W trakcie imprezy odbyły się występy zespołu „Świerczynianki”. Dla dzieci zorganizowano szereg konkursów. Oczywiście nie

mogło zabraknąć konkursu na najładniejszy wianek świętojański. Konkurs kierowany był do dzieci. W godzinach wieczornych odbyła się zabawa.

Święto Wody – kontratak Smoków, które odbyło 2 lipca tradycyjnie w Żabinku nad jeziorem Busko. Była to już 9 edycja wyścigów na smoczycy łodziach, która z małej lokalnej imprezy przerodziła się w jedną z największych w Polsce. W tegorocznej edycji udział wzięło 30 drużyn z całej Polski. Nasze zawody rozszerzyliśmy o kategorię JUNIOR.

22 sierpnia odbyły się Dożynki Gminne połączone z zakończeniem lata. To duża impreza plenerowa organizowana w Lasku Arkońskim. Celem wydarzenia jest kultywowanie tradycji ludowej i promocja poszczególnych sołectw naszej Gminy. Zgodnie tradycją organizowany jest konkurs na najładniejszy wieniec dożynkowy, którego zwycięzca reprezentuje gminę Wierzchowo na Dożynkach Powiatowych. W Dożynkach udział wzięło 2 sołectwa, KGW z Nowych Lasek oraz Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Wojennych. W godzinach wieczornych odbyły się koncerty zespołów disco polo.

11 listopada z okazji Dnia Niepodległości odbyła się XII Motocyklowa Parada Niepodległościowa. W ww. przedsięwzięciu udział wzięło ok. 900 motocyklistów z całej Polski. Motocykliści przejechali po miejscach pamięci w Gminie Wierzchowo. Następnie w Ośrodku Kultury odbył się koncert niepodległościowy w wykonaniu ARA działającego przy GOKSiT oraz chóru Alberta.

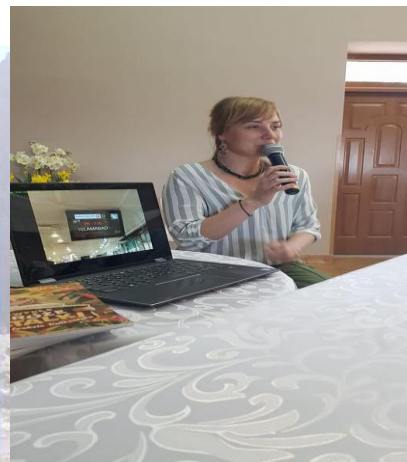
Wydarzenia Kulturalne organizowane w Ośrodku.

Rokrocznie Ośrodek Kultury organizuje rozmaite wydarzenia kulturalne, w tym organizacja Jubileuszy z okazji 50-lecia pożycia małżeńskiego. W trakcie wydarzenia odbyło się uroczyste wręczenie medali Prezydenta RP.

24 lutego w ośrodku kultury zorganizowano spotkanie autorskie z Danutą Rogalską – autorką książki „Oni i ja”.

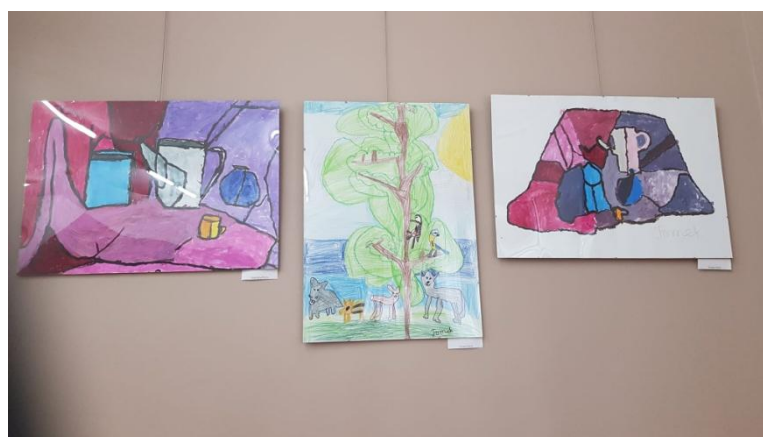
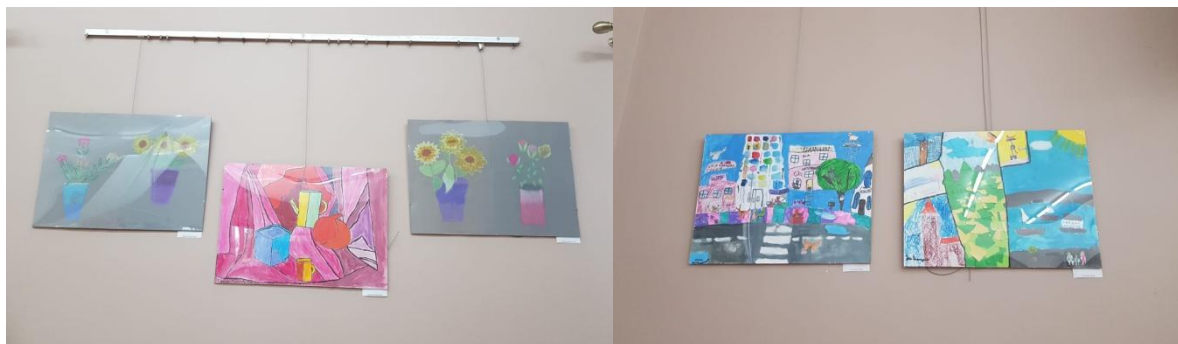
29 kwietnia odbyło się spotkanie z podróżniczką I. Rutkowską, która przybliżyła mieszkańcom swoją przygodę z Górami Karakurum.

29 maja odbył się koncert pn. „Koncert dla Mam”, w trakcie którego artyści z terenu naszej gminy oraz gminy Złocieniec podziękowali wszystkim mamom piosenką.

20 czerwca w siedzibie ośrodka kultury odbył się wernisaż prac uczestników zajęć artystycznych.

5 listopada w Sali wiejskiej w Sońnicy odbyło się spotkanie robocze Europejskiego Festiwalu Ludzi, którego częścią jest GOKSiT.

18 listopada w Ośrodku Kultury odbył się Powiatowy Dzień Seniora.

6 grudnia w siedzibie ośrodka kultury odbyły się Mikołajki dla dzieci z terenu naszej gminy. W mikołajkowej zabawie udział wzięło ponad 100 uczestników. Każde dziecko otrzymało

prezent od mikołaja. Przeprowadzono szereg konkursów z nagrodami. Na koniec odbyła się dyskoteka.

Biblioteka Publiczna im. Ignacego Solarza w Wierchowiu posiada jedną zamiejscową Filię Nr1 w Świerczynie. Placówka posiada w pełni uporządkowany status organizacyjny zgodny z obowiązującymi regulacjami ustawowymi.

W Bibliotece oprócz zajęć merytorycznych i statutowych jakimi są: zakup książek, opracowanie i udostępnianie, prowadzone są inne działania kulturalno-oświatowe.

1) zajęcia dla seniorów - „Spotkajmy się w bibliotece” prowadzone są cyklicznie raz na dwa tygodnie. W trakcie zajęć uczestnicy zajmują się wykonywaniem prac rękodzielniczych;

2) Wspólnie z grupą rekonstrukcji historycznej ze Szczecina zorganizowano obchody „Wyzwolenia Świerczyny i okolic” w przedstawionym działaniu udział wzięli uczniowie Zespołu Szkół w Świerczynie, mieszkańcy i osoby zainteresowane. Całe przedsięwzięcie cieszyło się dużym zainteresowaniem głównie z uwagi na formę przedstawienia, możliwość interaktywnego uczestnictwa, zapoznania się z autentycznymi przedmiotami jakimi posługiwali się żołnierze walczący w tamtym czasie.

3) Organizowane są zajęcia dla dzieci tj: „Prezenty dla ukochanej Babci i Kochanego Dziadka”, „Walentynki w bibliotece”, „Dzień Kobiet w przedszkolu”, „Zajęcia plastyczne- „Zakładka do książki”, cykl spotkań „Zajęcia plastyczne z Językami”, „Prace plastyczne dla pięciolatków”, „Zabawa Mikołajkowa”, „Dzień Pluszowego Misia”, „Warsztaty Świąteczne”.

4) Zorganizowano dwa spotkania autorskie jedno dla dorosłych w bibliotece w Wierzchowie z autorka Panią Wiolettą Sawicką i jedno dla dzieci w Świerczynie pt. „Kicia-Kocia”. Oba spotkania sfinansowane przez Bibliotekę Powiatowa w Drawsku Pomorskim.

5) W miesiącu lutym biblioteka wspólnie z Caritas w Wierzchowie prowadziła zbiórkę i dystrybucję darów dla rodzin przybyłych na teren naszej gminy na skutek działań wojennych na terenie Ukrainy.

6) Od wielu lat biblioteka uczestniczy w kampanii społecznej zorganizowanej przez Instytut Książki w Krakowie adresowanej do najmłodszej grupy użytkowników dla dzieci do piątego roku życia zatytułowanej „Mała Książka -Wielki Człowiek”;

7) Od grudnia 2022 roku działa „Dyskusyjny Klub Książki”- jest to forma spotkań grupy osób, które spotykają się i rozmawiają o książkach, wymieniają się spostrzeżeniami, dzielą refleksjami, dyskutują o literaturze, pisarzach, poetach, nowościach wydawniczych oraz gatunkach literackich. Klub został powołany i zarejestrowany przy Książnicy Pomorskiej w Szczecinie, która prowadzi i nadzoruje merytoryczne działanie tego przedsięwzięcia. Ponadto w ramach w/w działań biblioteka otrzymuje w depozyt księgozbiór, który jest wykorzystywany na potrzeby pracy klubu. W przyszłości planujemy powołanie klubu dla dzieci, co stanowić będzie dodatkowa formę pracy z dzieckiem znajdującą się w naszej ofercie;

W dalszym ciągu widoczne są skutki pandemii szczególnie w obszarze frekwencji użytkowników i czytelników, wiele osób odczuwa obawy związane ze spotkaniem się, uczestnictwem w organizowanych spotkaniach czego skutkiem może być przenoszenie zakażeń. Taki stan rzeczy zauważalny jest szczególnie w grupie osób starszych. W związku z powyższym wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom nadal utrzymywana jest i funkcjonuje usługa tzw. „Książka na zamówienie” z dowozem do miejsca zamieszkania. Bibliotekarze dostarczają telefonicznie zamówione pozycje książkowe w ramach godzin pracy, a niejednokrotnie czasu wolnego od pracy.

Biblioteka jest beneficjentem programu ministerialnego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych 2021-2025”. Jest to program uchwalony na lata 2021-2025 przez Radę Ministrów w celu poprawy stanu czytelnictwa w Polsce poprzez wzmocnienie roli bibliotek publicznych, szkolnych i pedagogicznych jako lokalnych ośrodków życia społecznego, stanowiących centrum dostępu do kultury i wiedzy. Jednym z obowiązków nałożonych na beneficjentów jest obowiązek otwarcia biblioteki przez minimum 13 sobót w roku 2022 i 26 sobót w roku 2023. Biblioteka w Wierzchowie spełnienia w/w obowiązek.

Kolejnym założeniem regulaminu jest przystąpienie bibliotek do systemu ACADEMICA, udostępniającego zasoby Biblioteki Narodowej. W związku z tym w bibliotece istnieje możliwość korzystania z Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych. Celem głównym ACADEMICA jest zastąpienie tradycyjnej formy wypożyczeń międzybibliotecznych wypożyczalnią publikacji w postaci cyfrowej. Ogromna baza publikacji ACADEMICA pozwala na dostęp do ponad miliona pełnotekstowych publikacji, monografii, podręczników, skryptów, artykułów oraz całych numerów czasopism.